СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

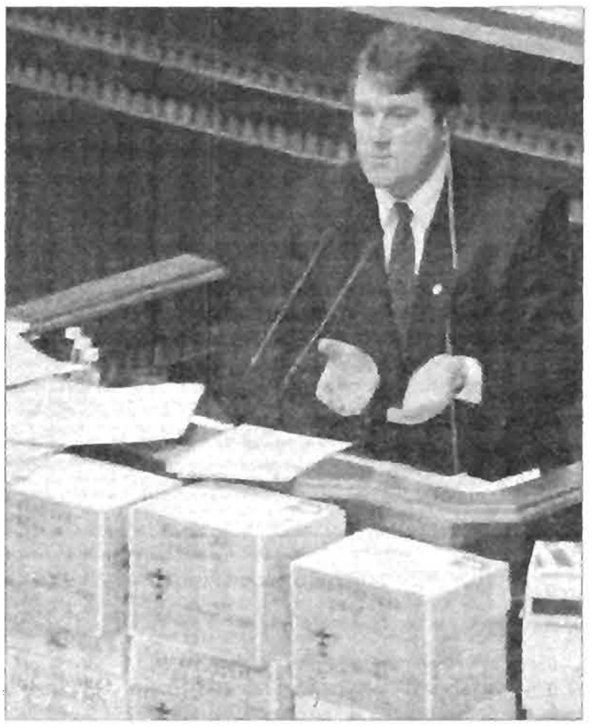
ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVIII П'ЯТНИЦЯ, 20 КВІТНЯ 2001 ЧИСЛО 16 VOL. CVIII FRIDAY, APRIL 20, 2001 No. 16

Прем'єр Віктор Ющенко звітував у Верховній Раді України

КИЇВ. – 17 квітня Верховна Рада України заслухала і обговорила звіт голови Кабінету міністрів Віктора Ющенка про виконання у 2000 році програми "Реформи заради добробуту".

Провідник фракції „Реформи-Проґрес" Віктор Пинзеник зазначив, що за час діяльности уряду В. Ющенка економіка країни демонструє добрі темпи зростання: підвищують пенсії, платні та є всі умови для продовження цих позитивних дій. В.Ющенка підтримують у всіх реґіонах України, і свідченням цього є не тільки кількість зібраних підписів населення на його підтримку, але і економічні показники, зокрема, збільшення в 2000 році на 3 млн. грн. вкладів населення в банківську систему України. Критику на адресу В. Ющенка з боку деяких політичних сил, В. Пинзеник назвав „політичним цинізмом". Представник фракції „Батьківщина" Михайло Павловський зазначив, що „все пізнається в порівнянні", тому роботу уряду В. Ющенка слід розглядати на тлі роботи інших урядів. Він нагадав, що найгірші показники роботи економіки відзначалися під час прем'єрства Леоніда Кучми.

Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко звертається до депутатів під час звіту уряду про виконання програми 2000 року "Реформи заради добробуту" в залі засідань Верховної Ради України в Києві у вівторок, 17 квітня 2001 року. Навколо трибуни встановлено понад 50 скриньок, у котрих зібрано 3 млн. 600 тис. підписів громадян на підтримку уряду.

Профільні комітети Верховної Ради значно розходяться в оцінках діяльности Кабінету міністрів щодо виконання у 2000-му році його програми "Реформи заради добробуту". На підтримку Кабінету міністрів висловилися голови комітетів з охорони здоров'я Віталій Черненко, з аґрарної політики Катерина Ващук, бюджетного – Володимир Давидов, з питань культури і духовности Лесь Танюк, з питань паливно-енерґетичного комплексу Олександер Гудима, з питань науки і освіти Ігор Юхновський.

З критикою діяльности Кабінету міністрів виступили голови комітетів з питань економічної політики, управління народним господарством, власности та інвестицій Олексій Костусєв, з питань промислової політики Михайло Бродський. Невдоволення роботою уряду висловив також голова комітету з питань свободи слова та інформації Олександер Зінченко. Незадовільною вважає діяльність уряду і комітет з питань будівництва, транспорту і зв'язку (голова Юрій Крук).

Прем'єр-міністер України Віктор Ющенко „загалом задоволений" ходом звіту уряду у Верховній Раді. „Мені здається, що відбулася досить серйозна розмова", - заявив він журналістам. На думку прем'єра, „всі сторони, що прагнули об'єктивно оцінити процеси в економіці і соціяльному житті" за минулий рік, „серйозно наблизилися до загального розуміння, що 2000 рік Україна все ж прожила не даремно". Прем'єр-міністер подякував за підтримку учасникам пікету, що відбувся 17 квітня біля будинку Верховної Ради на його захист.

Форум національного порятунку вимагає від Президента України Леоніда Кучми негайно підписати новий закон про всеукраїнський референдум, ухвалений Верховною Радою у березні поточного року. У заяві Форуму зазначається, що набрання чинности цього закону необхідне для того, щоб „надати кожному громадянинові України можливість виявити свою волю в правових рамках, визначе-

(Закінчення на стор. 2)

США надали статус біженців М. Мельниченку і М. Ґонґадзе

КИЇВ. – 13 квітня у Державному департаменті США у Вашінґтоні посла України в США Костянтина Грищенка повідомили, що уряд США задовольнив прохання майора Миколи Мельниченка про надання йому і дружині журналіста Георгія Ґонґадзе – Мирославі статусу біженців в США. Посла також поінформовано, що це рішення було прийнято Службою іміґрації та натуралізації відповідно до процедур, передбачених чинним законодавством США, і не мало під собою політичних мотивів. Як сказала М. Ґонґадзе в інтерв'ю газеті „Києвскіє вєдомості" (від 14 квітня), вона „везе дітей звідси. Назавжди".

14 квітня до МЗС України був запрошений посол США в Україні Карлос Паскуаль, якому було заявлено про глибоке здивування України у зв'язку зі згаданим рішенням – як таким, що не відповідає духові українсько-американського партнерства, особливо в контексті активного співробітництва між двома державами у правовій сфері, яке намітилося останнім часом. Послові США було доведено позицію України з цього питання. Як зазначається у заяві МЗС України, американська сторона, приймаючи таке рішення, „не могла не знати, що проти М. Мельниченка Генеральна прокуратура України порушила кримінальну справу зі звинуваченням у проведенні незаконного прослуховування й розголошенні державної таємниці – злочинів, які суворо переслідуються також в США, яскравим свідченням чому став нещодавній арешт правоохоронними органами США співробітника ФБР Р. Гансена. Порушення кримінальної справи проти М. Мельниченка базувалось на юридичних фактах і не мало політичної мотивації".

За цих умов рішення США про надання притулку М. Мельниченкові, чиї протиправні дії завдали значної шкоди національній безпеці України, наголошують у МЗС, розглядається в Україні як таке, що створює перешкоди для розслідування кримінальної справи, порушеної відповідно до чинного законодавства. У цьому зв'язку українська сторона вважає, що не створення додаткових перешкод, а надання сприяння в проведенні згаданого розслідування з боку Сполучених Штатів відповідало б принципу поваги до верховенства закону, який є ключовим як для України, так і для США.

Голова тимчасової слідчої комісії ВР України зі справи Георгія Ґонґадзе Олександер Лавринович вважає, що рішення США про надання притулку М. Мельниченку „може бути витлумачене лише так, що М. Мельниченко контактував з представниками Сполучених Штатів і до від'їзду з України". О. Лавринович особливо не здивувався з рішення США стосовно М. Мельниченка, тоді як рішення щодо Мирослави Ґонґадзе було для нього „абсолютною несподі-

(Закінчення на стор. 2)

Від аварії в Чорнобилі минуло 15 років

КИЇВ. – 5 квітня у Києві відбулася демонстрація на захист прав чорнобильців і з питання надання міжнародної допомоги громадянам, які постраждали в результаті Чорнобильської катастрофи. Серед вимог - відновлення пільг та компенсацій чорнобильцям, термінова виплата чорнобильцям їх багаторічних заощаджень з Ощадбанку України, своєчасна і повна індексація чорнобильських пенсій, компенсацій і виплат, виплата чорнобильцям заборгованости з компенсацій за минулі роки та інші. На фото: учасниця мітинґу на захист прав чорнобильців біля будівлі Верховної Ради України в Києві.

Фото УНІАН

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Л. Кучма з'ясовує обставини, в яких опинився В. Ющенко

КИЇВ, 16 квітня. – Президент України Леонід Кучма закликає прем'єр-міністра Віктора Ющенка знайти компроміс із пропрезидентськими силами в парламенті або визнати поразку за підсумками голосування про недовіру у Верховній Раді 19 квітня. В інтерв'ю впливовій британській газеті „Financial Times", опублікованому в суботу, 13 квітня, Л. Кучма застеріг щодо можливости „серйозної політичної кризи" у випадку відставки В. Ющенка. Водночас глава держави звинуватив уряд у „значних помилках" зроблених у взаєминах з парламентом, і заявив, що коли ці помилки не будуть виправлені, голосування про недовіру „не виключене". Президент Л.Кучма заявив, що підтримує В.Ющенка, однак відзначив необхідність кадрових перестановок в уряді зі залученням парламентських провідників, пише газета. „Уряд складається тільки з однієї частини парламентської більшости, – сказав Президент. – Зараз уряд працює без підтримки парламенту". За словами глави держави, якщо В.Ющенко буде відправлений у відставку, парламентові буде важко затвердити нову кандидатуру прем'єра до парламентських виборів в 2002 році. Звіт прем'єра у Верховній Раді стане найсерйознішим випробуванням для його уряду від початку політичної кризи в Україні

Збір підписів проти Ющенка – антинародна діяльність

КИЇВ. – Комуністи, одночасно зі збором підписів за відставку прем'єр-міністра Віктора Ющенка збирають підписи й за відставку першого заступника голови Верховної Ради Віктора Медведчука. Про це йшлося в заяві від 11 квітня провідника Українського Народного Руху Юрія Костенка. При цьому збір підписів за відставку прем'єр-міністра Віктора Ющенка фракціями Соціял-демократичної партії (об'єднаної), Компартії України та депутатською групою „Трудова Україна" – це „антинародні та антидержавні" дії, вважає Ю. Костенко. Він наголошує, що лише уряд В. Ющенка досяг позитивних зрушень в економіці, вирішив низку питань, пов'язаних з енерґетикою, реформою освіти, соціяльним забезпеченням. Пояснити діяльність фракцій, які при досягненнях уряду пропонують його відставку – неможливо, зазначив Ю. Костенко. На його думку, дії цих фракцій можна трактувати як намагання комуністів та олігархів повернути країну в стан економічного хаосу, який дозволив би комуністам „набирати політичні очки", а олігархам створив би „ідеальні умови для збагачення".

Директори трубних заводів невдоволені угодою з Росією

КИЇВ, 16 квітня. – В Україні оприлюднено заяву директорів трубних підприємств, в якій висловлюється різке незадоволення останніми домовленостями щодо експорту українських труб до Росії, підписаних минулого тижня у Москві. У заяві українські трубники попереджають Кабінет Міністрів про згортання виробництва труб та звинувачують уряд у занедбанні галузей, які традиційно споживають продукцію трубників. Під час переговорів українського прем'єр-міністра Віктора Ющенка з його російським колегою Міхаїлом Касьяновим у Москві минулого тижня було погоджено квоту українських труб на російський ринок, яка становить 620 тис.тонн труб. Оглядачі зазначають, що заява керівників трубних підприємств з'явилася напередодні звіту Віктора Ющенка в українському парляменті, який стане ключовим у питанні висловлення довіри чи недовіри урядові і може привести до відходу прем'єра. Водночас з'явилися ознаки того, що Президент Кучма не підтримає уряду Віктора Ющенка у його протистоянні з Верховною Радою. В інтерв'ю британському часопису Financial Times Леонід Кучма сказав, що Віктор Ющенко має сам уладнати свої стосунки з парляментом.

УАПЦ вважає своєю вищою канонічною владою Варфоломея

КИЇВ. – Епархіальні собори Української Автокефальної Православної Церкви проголосили вищою канонічною владою в УАПЦ Вселенського Патріярха Варфоломея. Про це повідомив 6 квітня на прес-конференції керуючий справами Патріярхії УАПЦ Архиєпископ Харківський і Полтавський Ігор Ісіченко. Архиєпископ Ігор повідомив, що 30 березня у Харкові та 5 квітня у Києві пройшли епархіальні собори УАПЦ, на яких розглядалося питання канонічного статусу епархій УАПЦ та шлях до утворення єдиної Помісної Української Церкви. За словами Архиєпископа, священики та миряни обох епархій „одностайно визнали канонічною владу Блаженнішого Владики Костянтина" та підтвердили, що „УАПЦ не визнає канонічності акту 1685 року про підпорядкування Київської митрополії Московській патріярхії". А тому, зазначив Архиєпископ Ігор, православна спільнота України продовжує залишатися „канонічною територією Вселенського Патріярхату". За словами Архиєпископа Ігоря, „доти, доки з благословення Вселенського патріярха не пройде єдиний помісний собор Української Церкви і не буде створена Церква, що перебуватиме у канонічному визнанні інших православних Церков, УАПЦ матиме найвищим духовним авторитетом і представником найвищої канонічної влади Церкви Патріярха Варфоломея.

Найкращі українські вчителі англійської мови

КИЇВ. – Посол США в Україні Карлос Паскуаль вручить нагороди вчителям та адміністраторам середніх шкіл центральних та північних областей України за успіхи всеукраїнському змаганні найефективнішого викладання англійської мови та країнознавства США. Київська церемонія нагородження цими преміями 18 квітня є одним з п'яти подібних заходів, що відбуватимуться також у Дніпропетровську, Харкові, Львові та Одесі. У цьогорічному конкурсі взяли участь понад 350 шкіл. Програма відзначає найкращих українських вчителів англійської мови та американознавства за їхнє провідництво, професіоналізм, новаторство та за розбудову і поглиблення американсько-українських зв'язків. Сімдесят п'ять переможців з усієї України отримають індивідуальні премії по 2200 долярів на купівлю навчальних матеріялів та обладнання. Крім того, ці 75 переможців братимуть участь у додатковому змаганні за 15 місць у шеститижневій подорожі на курси професійного вдосконалення у США .

Ю. Тимошенко готова кандидувати на пост Президента України

КИЇВ. – Юлія Тимошенко, одна із провідників української опозиції, в інтерв"ю газеті " Комерсант" 11 квітня заявила, що вона готова висунути свою кандидатуру на посаду Президента України і домогтися приходу до влади. Вона запропонувала скористатися конституційною процедурою і на основі референдуму про довіру президентові усунути главу держави від влади. При цьому Ю. Тимошенко обмовилася, що підтримає іншу кандидатуру на найвищу державну посаду за умови, якщо побачить в Україні справжнього провідника, який готовий віддати своє життя за Україну.

За матеріялами інформаційних аґентств

Прем'єр В. Ющенко...

(Закінчення зі стор. 1)

них Конституцією, законом про референдум і відповідно до рішень Конституційного суду".

Форум національного порятунку вважає рішення парламенту про внесення до порядку денного питання про відповідальність уряду прагненням „контрольованих президентською адміністрацією депутатів" усунути з політичної арени прем'єр-міністра В. Ющенка.

Довідка. *Ст.114 Конституції України встановлює, що прийняття ВР України резолюції про недовіру Кабінету Міністрів має наслідком відставку уряду. Кабмін, відставку якого прийнято Президентом України, за його дорученням продовжує виконувати свої повноваження до початку роботи новоствореного Кабінету Міністрів, але не довше, ніж 60 днів. У статті зазначається, що відставка прем'єр-міністра України має наслідком відставку всього складу уряду. Ст.87 Конституції дозволяє ВР за пропозицією не менш як однієї третини (150) депутатів від її конституційного складу (за інформацією українських ЗМІ, на 17 квітня таких підписів парламентаріїв зібрано понад 250) розглянути питання про відповідальність уряду і за результатами розгляду цього питання прийняти резолюцію щодо висловлення недовіри уряду більшістю від конституційного складу парламенту (226 голосів). Питання про відповідальність Кабінету Міністрів не може розглядатись парламентом більше одного разу протягом однієї чергової сесії, а також протягом року після схвалення Програми діяльности Кабінету Міністрів України.*

УНІАН

США надали...

(Закінчення зі стор. 1)

ванкою". Він піддав сумніву те, що М. Ґонґадзе „могла зазнавати в Україні політичних переслідувань".

Народний депутат України, член Форуму національного порятунку Тарас Чорновіл зазначив, що події навколо Георгія Ґонґадзе „не дають нормальних шансів для розслідування цієї справи, а саме розслідування перетворилось на відверте знущання й тероризування сім'ї Ґонґадзе", - сказав він.

Президент України Леонід Кучма приєднався до точки зору українського Міністерства закордонних справ щодо надання колишньому майору Миколі Мельниченку та вдові журналіста Ґонґадзе Мирославі притулку у Сполучених Штатах Америки. Президент сказав журналістам, що за нього і за уряд факт надання прокоментувало МЗС.

* * *

Рішення про надання статусу біженця українському офіцеру Миколі Мельниченку жодним чином не означає ніякої зміни американської політики стосовно України, заявив посол США в Україні Карлос Паскуаль журналістам 17 квітня. За його словами, США зобов'язалися співпрацювати з Україною, як зі своїм партнером у Центральній Европі, і витримують це зобов'язання. Коментуючи надання статусу біженця майорові

Дружина зниклого незалежного журналіста Георгія Ґонґадзе Мирослава із дітьми.

Мельниченкові, К. Паскуаль сказав, що кожна людина має право подати заяву про отримання статусу біженця. „Це не політичне питання", – сказав К.Паскуаль. За його словами, інтерв'ю претендентів і рішення щодо них приймають звичайні працівники Служби натуралізації та іміграції США.

Американський посол також зазначив, що він коментує ситуацію, що склалася, в зв'язку зі заявою Міністерства закордонних справ України з цього приводу, тоді як в звичайних випадках посольство не коментує питань, пов'язаних з наданням статусу біженця.

УНІАН

Що заважає переговорам влади й опозиції?

Вимога про відставку Леоніда Кучми з посади Президента з'явилася одночасно зі скандалом навколо зникнення журналіста Георгія Ґонґадзе і появою касет Миколи Мельниченка. Місяцями вона залишалася незмінною і зумовила появу тепер вже відомого на весь світ опозиційного руху „Україна без Кучми". Тривалий час прихильники Президента вважали цю вимогу, м'яко кажучи, несерйозною. Однак згодом практично всі прокучмівські політичні сили чомусь почали закликати опозицію до пошуку компромісів, а потім ще й публічно зголосилися виступити «миротворцями». Та й сам Кучма, не визнаючи існування в Україні опозиції, все-таки „призначив" своїх „посередників" для переговорів з нею. Більше того, відбулись відставки двох силовиків. Хоч би як Президент пояснював ці звільнення, вони були зроблені саме під тиском опозиції.

Аж раптом 30 березня президентський посередник - секретар (Ради безпеки і оборони (РНБО) Євген Марчук, а за ним і глава президентської адміністрації Володимир Литвин заявляють, що опозиція висуває заздалегідь нездійсненні умови, тобто, мовляв, на переговори вона йти не збирається. Що ж сталося? Зрештою, нічого особливого: просто представники Форуму національного порятунку (ФНП) нарешті сформулювали свої „офіційні" передумови для початку переговорів про все ту ж саму відставку Леоніда Кучми. А що ж такого заздалегідь нездійсненного в цих „передумовах"? Та знову-таки, нічого надзвичайного: просять опозиціонери визнати їх єдиною демократичною опозицією, вимагають доступу до державних телеканалів. Ну, ще вимагають чергової серії відставок: Вадима Долганова, Миколи Азарова, Михайла Потебенька і, нарешті, Марчука та Литвина.

Очевидно, це і є відповідь на питання, чому саме тепер Марчук і Литвин поквапилися заявити про неможливість переговорів на умовах опозиції. Чи не свою власну відставку вважають вони „нездійсненною передумовою", а зовсім не вимогу відставки Президента? Якщо так, то про які, власне, переговори і про що саме могли б ці „президентські парламентери" вести розмови з опозицією, якби ФНП не вимагав від Президента їх позбутися? Можливо, Марчук „шепотівся" з опозицією про своє власне майбутнє, скажімо, щоб наступником Президента став не банкір, а генерал. Не виключено, що Леонід Кучма, передбачаючи можливу відповідь опозиції на пропозицію екс-керівника КДБ, навмисне доручив Марчукові посередництво у переговорах, аби зайвий раз переконатися, що генерал „неконкурентоспроможний". Можливо, саме після цього „експерименту" Кучмі спаде на думку таки виконати вимогу опозиції і відправити секретаря РНБО у відставку, не ризикуючи зустріти генерала в лавах ФНП.

Крім того, від долі Марчука великою мірою залежать взаємини Президента з правими силами опозиції, бо, як відомо, найнаполегливішу боротьбу проти Марчука ведуть лідери Руху й партії „Реформи і проґрес"через „білі плями" у справі загибелі Вячеслава Чорновола. Кучма вже дав команду провести дорозслідування. І хід слідства щодо секретаря РНБО залежатиме від дій правої опозиції. Наразі вона не дає Кучмі реальних сподівань на відокремлення від решти політичних сил, що входять до опозиції, зокрема з соціялістами і „Батьківщиною". Це дратує Президента і змушує його лаяти правих, навіть колишніх членів Кабміну, таких як Віктор Пинзеник і Борис Тарасюк.

Ще гіршою виявилася справа з Юлією Тимошенко. Перед її звільненням з-під варти дехто подейкував, що екс-віце-прем'єр пішла на компроміс з владою: мовляв, у неї є пристойна причина не займатися політикою - лікування. Виявилось зовсім інше: Тимошенко відразу після звільнення зробила дуже неприємні для Президента заяви, такі неприємні, що того ж дня Київський суд визнав за доцільне повторно заарештувати Тимошенко.

Скидається на те, що влада, переконавшись у єдності опозиції, злякалась переговорів. Більше того, влада раптом зрозуміла, що єдина вимога опозиції - конституційна реформа - не блеф, а ідея, яку може підтримати більшість з колишніх „кучмістів" і теперішніх „посередників". Не дарма ж Володимир Литвин першим висунув пропозицію від Президента про можливу тему переговорів: мораторій на конституційні зміни. Подібної слабкости Кучми навряд чи хтось з опозиції чекав. Звичайно, про подібний мораторій не йдеться - нема чим торгуватись: про висліди квітневого референдуму давно забули, а конституційна реформа абсолютно реальна. Тож уся „хитрість" Литвина полягає в тому, щоб звинуватити опозицію в небажанні йти на переговори. І при цьому не наголошувати на тому, що найбільш неприйнятними насправді є вимоги ФНП звільнити ряд посадовців.

Можливо, незабаром з'ясується, що немає суб'єкту для переговорів з боку влади. Все починалося з „відсутности" опозиції, а може завершитися „відсутністю" самого Президента. Бо не залишається практично нікого, хто б обстоював його інтереси. Зовсім нікого.

Ірина Погорєлова (УНІАН)

Ґеноцид у Чечні

Уже тривалий час Росія намагається приборкати Чечню, маленьку республіку на Північному Кавказі. Геноцид чеченського народу російські війська здійснюють під прикриттям боротьби з тероризмом, яка триває нібито на території Росії. Вміщуємо ще одну статтю журналіста Володимира Криловського з Нью-Йорку (у перекладі з російської Надії Банчик), який послідовно пише про розбій у Чечні. Цього разу він розкриває справжнє значення термінів „фільтрація" і „зачистка", яких вживають засоби масової інформації Росії.

Кожного чеченця – у фільтраційний табір

У Чечні триває партизанська війна. Чеченські партизани нападають на російські військові з'єднання, підривають на мінах військову техніку. Федерали відповідають репресіями: після диверсійних актів, ніби у тенета, „загрібають" десятки чоловіків за єдиною ознакою: „Він може тримати в руках автомат". Ті, кого забрали, повернуться не скоро (якщо взагалі повернуться) – їх везуть у „фільтраційні табори".

По всій Чечні – численні контрольні варти – перевірки, перевірки, перевірки! У будь-яку хвилину ні за що можуть заарештувати. Не встигнеш озирнутися – „фільтраційний табір"! А там...

Цілком зрозуміло, що зловісний „фільтр" в селищі Чорнокозово, що ним чеченці, мабуть, вже лякають дітей, створений не з примхи якогось генерала, а є частиною цілісної, добре обміркованої системи.

Що ж це за „фільтрація" така, що лиховісно нависла над маленьким народом, який опинився віч-на-віч з імперією? Офіційно цей процес має на меті шляхом дізнання „відфільтрувати" осіб, що брали участь у воєнних діях проти федералів, від тих, хто у цих діях участи не брав. На перший погляд, усе нібито згідно з законом. Але це лише – на перший погляд.

Росія веде у Чечні повномасштабну воєнну кампанію, застосовуючи усі сучасні засоби знищення. Воєнні дії перетворили на біженців чверть мільйона мирних мешканців, знедолили тисячі російських й сотні чеченських родин. Війна! Доцільно згадати „Договір про мир і принципи мирних взаємовідносин" між двома республіками, підписаний три роки тому двома всенародно обраними президентами. Уся логіка подій вказує на те, що захоплені федералами під час воєнних дій або полонені бойовики, а також особи, підозрювані у належності до них, є по суті військовополоненими, які підпадають під Женевську конвенцію. Згідно з міжнародними нормами, не можна приховувати від світової громадськости їхні імена, утримувати разом з кримінальними злочинцями, кидати у бетонні ями, морити голодом, бити, катувати або розстрілювати без суду.

Однак російські властї (ще один їхній злочин за цю війну!), безпідставно назвавши воєнні дії у Чечні „антитерористичною операцією", відмовляють переліченим категоріям осіб у статусі військовополонених. Людям, які піднялися на захист свого народу, уготований статус карних злочинців, які підпадають під одну з найтяжчих статтей карного кодексу Російської Федерації: „Участь у незаконних бандформуваннях".

Однак і кримінальний злочинець у Росії, згідно з конституцією, не безправний. Він має право побачити ордер на арешт, дістати звинувачення у встановлений законом термін , мати під час слідства зустрічі з адвокатом. Він також має право на те, щоб під час допитів його не пекли сигаретами або розпеченим залізом, не катували електричним струмом, не погрожували каліцтвом... Саме таке відбувається нині у фільтраційних таборах Чечні і сусідніх областей. Якщо навіть якійсь частині в'язнів і було пред'явлено звинувачення або навіть виписаний (нехай заднім числом) ордер на арешт, то величезна кількість їх ув'язнена без будь-яких юридичних підстав.

Якщо врахувати, що у „фільтраційних пунктах" катують з втратою здоров'я практично усіх, що відомі випадки таємних групових безсудних розстрілів в'язнів, можна упевнено зформулювати й завдання фільтрації: знищити або перетворити якомога більше чеченських чоловіків на інвалідів, не здатних до збройної боротьби. Газета „Коммерсант – le Monde" заявила: „Москва плянує пропустити через 'фільтраційні пункти' 150 тисяч чеченців".

Політику Кремля стосовно чеченців здійснюють армія, МВС, ФСБ, Міністерство юстиції... Президент Путін, безсумнівно, добре знає, як саме ця політика реалізується. Мовчки сприяють усьому генеральна й військова прокуратури Росії. А світ мовчить...

Селище Комсомольське загинуло від „зачистки"

Після кількох тижнів виснажливих вуличних боїв російські війська захопили селище Комсомольське, де не залишилося жодної хати, а вулиці були всіяні трупами – корів, овець, кіз, курей. Лише мертвих коней було близько сотні... А люди? Що сталося з ними? Інтерв'ю у мешканця Комсомольського, який пережив страшну трагедію, взяла працівниця правозахисного центру „Меморіял" в чеченському місті Назрані Наталія Естемирова.

„29 лютого до нас увірвалися вояки спеціяльного російського підрозділу – під прикриттям „зачистки", тобто перевірки пашпортного режиму. Спотворені злістю обличчя. Брудна лайка... Виставили на подвір'я дітей, хворого батька, який лежав у ліжку... Документи не питали. Їх цікавило тільки майно. На подвір'ї ми чули, як у хаті б'ють посуд, вікна, ламають меблі... Після погрому ми побачили порізані ножем килими, шкіряні куртки, поламані ліжка, розбиту порцеляну... У кімнаті було розтоптано декілька пакунків прального порошку, вилита на підлогу вода, яку ми тримали для батька...

Нас погнали за річку. Раптом вибухнув снаряд. Поранило сусідку Зуру. Вона впала біля річки. Через кілька секунд розірвалося ще три снаряди. Наступний влучив у хлівець біля хати – вщент! Осколком поранило 15-річного Сулеймана. В небі ревли літаки та вертольоти. Почалася паніка.

Люди рушили у напрямі Урус-Мартана, подалі від стрілянини. Біля каналу, на блок-пості, нас зупинили. Тут проходила російська лінія оборони. Перед нами стояв танк і стріляв через наші голови. Ми щораз пригиналися з жаху. Посилювався вереск дітей, квиління жінок. А по селу з усіх боків била артилерія. Було видно, як палають наші хати. З наших родичів двоє старих

(Закінчення на стор. 9)

АМЕРИКА І СВІТ

Американський літак мабуть лишиться в Китаї

ВАШІНҐТОН. – Група офіційних представників США прибула 17 квітня до Китаю для переговорів, темою яких буде зіткнення між американським розвідувальним літаком та китайським винищувачем 1 квітня. Кожна сторона звинувачує одна одну в інциденті, після якого американський літак був змушений приземлитись на південнокитайському острові Ханань. Китай вимагає від США припинення польотів розвідувальних літаків. Вашінґтон таку вимогу відкидає. Кореспондент Бі-Бі-Сі у Пекіні повідомляє, що можливості на швидке повернення Китаєм американського розвідувального літака, який лишається на острові, є незначними.

Великдень святкували на американській землі

ВАШІНҐТОН. – Залога американського військового літака, яку 11 днів тримали у Китаї, 12 квітня повернулася на батьківщину. Авіолайнер з американськими пілотами прибув на військово-морську базу США на острові Ґуам. Влада КНР погодилася звільнити американських військових після того, як від США було отримано листа із висловленням глибокого співчуття з приводу загибелі китайського пілота. У розповсюдженій у середу, 11 квітня, короткій заяві президента США Джорджа Буша мовиться, що американський народ поділяє його „смуток у зв'язку зі загибеллю китайського пілота". Джордж Буш не вибачався за інцидент і не визнав, що США несуть за нього відповідальність.

40 років соціялістичного правління на КУБІ

ГАВАНА, Куба. – Промова Кастро відбувалася на тлі візити президента Китаю Цзяня Цземіня. Президент Куби Фідель Кастро 17 квітня звернувся до десятків тисяч своїх прихильників з нагоди сорокової річниці від часу проголошення ним соціялістичного правління. У своїй промові Ф. Кастро кілька разів цитував свої ж заклики, виголошені на тому ж розі тієї ж вулиці в Гавані 1961 року. Тоді Ф. Кастро вперше вжив слово „соціялістична" для визначення революції, внаслідок якої він прийшов до влади 1959 року. Днем пізніше кубинці у вигнанні, вишколені американським ЦРУ висадилися в Затоці Свиней, де пізніше зазнали поразки, так і не поваливши уряду Фіделя Кастро.

Силове захоплення незалежного телеканалу НТВ

МОСКВА. – Вночі 14 квітня „Ґазпром" насильно перебрав контролю над незалежним російським телевізійним каналом НТВ, вигнавши з будинку працівників і призначивши нове управління. Колишній власник Владімір Ґусінський втратив контролю над НТВ вже кілька місяців тому, але головний директор Євгеній Кісілєв і більшість журналістів продовжували поборювати новопризначене управління на чолі з Борісом Йорданом. У зв'язку з подіями 14 квітня США уважно слідкують за розвитком ситуації навколо НТВ. Представник Державного департаменту Річард Баучер заявив, що „призначене „Ґазпромом" керівництво силою захопило НТВ, тоді як суди не встигли розглянути скаргу про незаконність зборів акціонерів, проведених 3 квітня". США стурбовані відсутністю відкритости та прозорости в питаннях контролі за власністю, а також і станом свободи преси та інформації в Росії. За словами Баучера, у всій справі НТВ проявляється політична мотивація. Консорціюм західніх інвесторів, очолюваний американським медіа-маґнатом Тедом Тирнером, найближчим часом перегляне свій підхід до можливої купівлі акцій телекомпанії НТВ. Як заявив в інтерв"ю газеті „Файненшл Таймс" представник консорціюму Браєн Фо, інвестори вкрай розчаровані тим, що НТВ перейшло під контролю „Ґазпрому". „Файненшл Таймс" оприлюднює також листа нового генерального директора НТВ Б. Йордана, який заявляє про намір притягнути закордонних стратегічних інвесторів. Йордан обіцяє подати у відставку в разі, якщо акціонери НТВ спробують обмежити незалежність редакційної політики телекомпанії.

Узаконено евтаназію у Голляндії

АМСТЕРДАМ, Голляндія. – У середу, 11 квітня, Голляндія стала першою країною у світі, де леґалізовано евтаназію – умертвіння з милосердя до невиліковно хворих. Парлямент узаконив практику, яка застосовувалася протягом багатьох десятиліть. Тепер правом на евтаназію можуть скористатися навіть діти віком від 12 років. Більшість жителів Голляндії підтримують новий закон. Міністер охорони здоров'я країни Елс Борст заявила, що закон передбачає надійний механізм захисту проти можливих зловживань. Безнадійно хворі, які бажають з допомогою медицини піти з життя через нестерпний біль, повинні будуть довести, що вони свідомі цього, а також одержати висновок двох лікарів.

Минуло 40 років від першого польоту людини у космос

МОСКВА. – 12 квітня 1961 року Юрій Гагарін на кораблі „Восток" здійснив перший в історії людства політ у космос. З цієї нагоди у Москві відбулися урочисті заходи. До могили Юрія Гагаріна та Сергія Корольова біля Кремлівської стіни покладено вінки. У концертному залі „Росія" відбувся урочистий вечір, присв'ячений Дню космонавтики.

Заворушення у Сінсиннаті

СІНСИННАТІ, Огайо. – Тут відбулися масові сутички – після того, як білий поліцай застрелив неозброєного афро-американського юнака, 19-річного Тимоті Томаса, у суботу, 7 квітня. Він був у розшуку за 14 правопорушень. Протести, викликані його загибеллю, переросли у сутички, які розпочалися у понеділок, 11 квітня, та тривали у вівторок і середу. Групи підлітків грабували та підпалювали крамниці та закидали камінням проїжджі автомобілі. Поліція змушена була застосувати сльозоточивий ґаз та ґумові кулі для встановлення порядку. Поранено не менше 40 осіб, 20 – заарештовано.

Нова програма навчання в США

КИЇВ. – Посольство США в Україні оголошує нову освітню програму докторського рівня ім. Едмунда Маска – для громадян України. Метою програми є сприяння економічному та демократичному розвиткові України шляхом зарахування українських громадян, які відповідають вимогам програми, до докторантури у галузях: управління у бізнесі, економіка, громадське управління та громадська політика. Програма розпочнеться восени 2001 року. Її учасників програми буде скеровано до університетів у відповідності до їхніх академічних досягнень та професійних цілей. Докторантська програма ім. Е. Маска входить у плян Бюра у справах освіти та культури Державного департаменту США. Її здійснюють американські ради з міжнародної освіти ACTR/ACCELS, у співпраці з Міністерством освіти та науки України. Кандидати на участь на день подання заяви повинні мати вік до 49 років та ступінь маґістра від американського навчального закладу або визнаний еквівалентний ступінь у галузі, відповідний до тієї, на яку вони подаються. Фінансування від уряду США надаватиметься на період до чотирьох років, або до моменту отримання ступеню доктора (Ph.D), якщо його буде здобуто швидше.

Конкурс для участи у програмі є відкритим. Відбір проводитиметься на підставах академічних досягнень, професійної відповідности, лідерського потенціялу у галузі спеціялізації та знання англійської мови. Остаточний відбір кандидатів проводитиметься американською відбірковою комісією на основі результатів співбесіди, за показниками тестів та конкурсу анкет. Переможці конкурсу повинні будуть отримати американську візу J-1 та дотримуватися всіх її вимог. Останній день подання анкет – 26 квітня 2001 року.

Інформацію та анкети можна отримати в офісах Американських рад з міжнародної освіти ACTR/ACCELS:

Київ, ACCELS: тел: (044) 224-7356, 224-8549, 235-71-82,
ел. пошта: accels@accels.kiev.ua,
Інтернет: www.actr.org;
IEAC: тел: (044) 224-8549, 235-71-82,
ел. пошта: ieac@accels.kiev.ua
Дніпропетровськ:
тел.: (0562) 45-23-40;
ел. пошта: accels@email.dp.ua
Харків: tel: (0572) 45-62-78;
ел.пошта:accels@ticom.kharkov.ua
Львів: тел.: (0322) 97011-25;
ел. пошта: accels@accels.lviv.ua
Одеса:
тел.: (0482) 22-90-77, 732-15-16;
ел. пошта: eic@accels.odessa.ua

Інформацію про програму та анкету можна отримати з Інтернет-сторінки ПосольстваСША: www.usinfo.usemb.kiev.ua/exchange/education.htm. Public Affairs Section United States Embassy Kyiv, 63 Melnikov St., Kyiv 04050 Ukraine, тел.: (380 44) 213-2532\9138, факс (380 44) 213-3386 http://www.usinfo.usemb.kiev.ua info@usinfo.usemb.kiev.ua

3 квітня 2001 року

ІМІҐРАЦІЙНІ СПРАВИ

Конґрес США має намір подовжити термін дії закону 245(і)

Як уже повідомляла „Свобода", 21 грудня минулого року було подовжено до 30 квітня 2001 року термін дії закону 245(і), за яким особи, котрі мають розпочатий процес леґалізації свого побуту в США, можуть не виїздити у свої країни до завершення процесу. Конґресмен Чарлз Ренґель подав проєкт подовження на рік терміну дії цього закону. Інша група конґресменів вважає, що термін дії закону слід подовжити на 6 місяців. Таке подовження підтримують губернатор штату Нью-Йорк Джордж Патакі і посадник Нью-Йорку Рудольф Джуліяні, а також Об'єднання іміґраційних адвокатів. Останні вважають, що надто короткий термін подовження дії закону сприяв появі численних шахраїв, котрі заходилися „купувати" для своїх клієнтів спонзорів-працедавців. За таку „послугу" вони беруть 4-6 тисяч долярів, не інформуючи довірливих людей, що фірми, які їх нібито спонзорують, насправді є фіктивними.

В усякому разі у багатьох нелеґальних іміґрантів з'явилася надія на те, що буде подовжено термін дії закону, покликаного допомогти їм у вирішенні важливої проблеми перебування в США.

Українські робітники в Росії домагаються рівноправности

МОСКВА. – Біля посольства України в Москві 10 квітня відбулася маніфестація, організована Всеукраїнською радою робітників, Об'єднанням робітничих профспілок „Захист" і Центром робочого руху Російської Федерації. Пікетувальники вимагали від прем'єр-міністра України Віктора Ющенка на переговорах з російським прем'єром Михайлом Касьяновим порушити тему соціяльного і правового захисту українських громадян, які працюють у Росії. В інтерв'ю координатор руху і організатор маніфестації Володимир Андреєєв заявив: „Ми хочемо поінформувати прем'єра про незахищеність громадян України, які працюють у Москві і Росії". За його словами, до українських робітників „ставляться як до людей другого ґатунку, а за однакову роботу платять у два-три рази менше, ніж російським". Пікетувальники передали в українське посольство звернення на ім'я прем'єр-міністра В. Ющенка, в якому наголошується: „Ваш авторитет і політичний капітал повністю залежить від того, чи порушите ви на переговорах з М. Касьяновим тему захисту українських громадян і робітників у Росії".

А. Зленко: економіка – пріоритет зовнішньої політики України

КИЇВ. – 3 квітня відбулась 5-та нарада-семінар керівників управлінь та відділів зовнішніх взаємин центральних та місцевих органів виконавчої влади "Стратегія економізації зовнішніх взаємин та завдання органів виконавчої влади", на якій виступив міністер закордонних справ України А.Зленко, який виклав стратеґію України на площині зовнішніх взаємин. У сучасному світі, який характеризується активним розвитком ґльобалізаційних тенденцій, межі між зовнішньою і внутрішньою політикою стають настільки прозорими, що їх дедалі важче розглядати ізольовано одна від одної.

Міністер закликав приділяти постійну увагу захистові зовнішньоекономічних інтересів України. Зокрема необхідно за допомогою зовнішніх чинників сприяти просуванню економічних реформ, відродженню виробництва, вирішенню соціяльних проблем, підвищенню добробуту наших співвітчизників. Необхідно створити привабливий інвестиційний клімат, підвищити довіру до нашої держави з боку ділових кіл, збільшити капіталовкладення в економіку України, захистити власний ринок та сприяти виходу українських товаровиробників на ринки інших держав. Кінцева мета цієї праці – забезпечити пересічному українцеві такі умови життя, якими вони є хоча б у ближніх сусідів у Европі.

У зв'язку з цим значно зростає роля активної економічної дипломатії. Завдання зовнішньополітичного відомства полягають у тому, щоб координувати зовнішньоекономічну діяльність міністерств та відомств України; сприяти реалізації економічної стратеґії нашої держави, спрямованої на послідовне входження до світового економічного простору; забезпечувати дипломатичний захист економічних інтересів України в разі їх порушення чужоземними партнерами; підтримувати участь українського бізнесу в перспективних міжнародних проєктах і тендерах; відслідковувати макроекономічні тенденції.

В організаційному пляні вживаються кроки з метою створення і удосконалення відповідних інфраструктур в рамках наших дипломатичних представництв за кордоном. Йдеться передусім про створення і активну діяльність торговельно-економічних місій, більшої користи від функціонування інституту економічного радника. МЗС розширяє свою присутність на нових перспективних ринках Азії, Африки та Латинської Америки.

Важливим організаційним чинником двостороннього співробітництва в торговельно-економічній галузі є і Міжурядові економічні комісії. З рядом важливих економічних партнерів розроблено і реалізуються масштабні програми тривалого економічного співробітництва.

В рамках міжнародних фінансових та економічних структур першочерговим пріоритетом є на сьогодні вступ до Світової організації торгівлі (СОТ). Членство у СОТ дозволить зменшити тарифні і нетарифні обмеження для українських товарів практично на всіх світових ринках, збільшити український експорт; відкриє можливість покращити структуру українського експорту на користь високотехнологічної продукції та продукції з високим ступенем обробки; надасть режим найбільшого сприяння в торгівлі одночасно з 140 країнами світу, на частку яких припадає більше 90 відсотків світової торгівлі; сприятиме справедливому вирішенню спорів, а також захист інтересів національних товаровиробників на світових рин-

(Закінчення на стор. 16)

Адміністративна реформа в Україні: її значення та завдання

Володимир Ткачук

У своїй інавґураційній промові Леонід Кучма зазначив, що одним з основних пріоритетів його діяльности під час другого президентського терміну буде адміністративна реформа. Іванна Ібрагімова, працівник Інституту Державного Правління, приїхала до Вашінґтону саме для того, щоб пояснити американським державним службовцям та українцям в Америці значення, причини та способи проведення цієї реформи.

Її значення для України – дуже велике. Адже саме вона могла б допомогти українському народові позбутися комуністичної номенклятури, що окупувала всі ланки влади. Вона допомогла б позбутися корупції та свавілля бюрократичних чиновників, які обклали економічні та соціяльні свободи пересічного громадянина численними постановами та державними актами. Адміністративна реформа допомогла б зробити виконавчу, законодавчу та судову владу більш прозорою та зрозумілою для звичайного українця. Адже основні цінності реформи, що базується на наукових принципах, це: ефективність, прозорість, чесність, спрямованість на добробут людей. Реформа мала б оправдати витрати на її проведення і забезпечити залучення до державної праці службовців, які вміють та можуть розв'язувати фінансові та економічні проблеми країни.

І. Ібрагімова розповіла про різні етапи проведення реформи від початку незалежности до сьогоднішніх днів. Перший рік—рік романтизму – проявився відсутністю бачення стратеґії державного будівництва, домінуванням політики над правовими аспектами та боротьбою за владу. На той час ідея адміністративної реформи ще достатньо не усвідомлювалася. Хоч про адміністративну реформу в Києві говорили довго та багато, але на жаль, навіть її ентузіясти до кінця не розуміли, як її провести. В черговий раз українцям про реформу почали нагадувати західні демократичні структури. Під тиском однієї з таких інституцій, як, наприклад, Міжнародний Валютний Фонд (МВФ), українська правляча "еліта" змусила себе піти на поступки та розпочати проведення адміністративної реформи.

Проте, основні її риси та характеристики з'явилися тільки після першого періоду конституційних реформ, коли існування проблем в державній системі державного управління стали очевидними. Тоді й почалися перші кроки на шляху реформи в вигляді Закону про громадську службу (1993р.), в створенні Міністерства державної служби України (1994р.) та його реорганізації в 2000р., створення Інституту державного правління та самоврядування (1992р.), перетвореного в Академію державного управління України. Пізніше було створено Держкомітет адміністративної реформи (1997р.), та затверджена Урядом концепція адміністративної реформи та плян дій (1998р.).

На даний момент однією з найбільших її досягнень є проведення в 1999-2000 рр. реорганізації уряду України. Декілька міністерств були об'єднані, багато самих різноманітних комісій, які паразитували на тілі українського бюджету, були скасовані або кількісно обмежені. Ці перші кроки є тільки початком адміністративної реформи і вони торкнулися тільки фасади влади, і не зачепили суті величезного айсберґу адміністративної номенклятури.

Іванна Ібрагімова більш детальніше розповіла про найближчі

(Закінчення на стор. 16)

Трагедія і надія сонячного Криму

Левко Хмельковський

Я люблю Крим: романтичну далеч Коктебеля, незаймані скелі Судака, вельможні пагорби Бахчисараю, дивовижну рослинність південних лісів. Колись майже кожного літа я приїздив до Гурзуфу.Татарські вулички селища вабили художників звідусіль. Саме на вузенькій вуличці за мольбертом я зустрів художника, в московському помешканні якого пізніше побачив прозірки царських часів, на яких Гурзуф постав переді мною ще достеменно татарським селищем. Я впізнавав на прозірках колишню мечеть, давно перетворену на багатородинний комунальний будинок, православну церкву в парку, на місці якої тепер стоїть безликий корпус санаторії імені Пушкіна. Пригадалася стіна, викладена каменем з татарських поховань... Я дізнався про старі назви відомих міст. Ахтіяр з царської волі став Севастополем, Ак-Мечеть (у перекладі була б Біла Церква) – Сімферополем.

Крим здавна розпалював жадобу правителів Росії, але не давався до поневолення. Півострів мав не тільки стратегічне значення для панування у Чорному морі, а й був ласим шматком добре загосподареної землі, до освоєння якої доклали чимало зусиль попередники кримських татар – генуезці, греки, вірмени. Саме на використання їх присутности як християн за віросповіданням, робила ставку Росія. Перші її кроки не віщували вторгнення. Нічого тривожного не було в тому, що шляхом підкупу в 1777 році вдалося позбавити влади в Криму незалежного хана Девлет-Гірея і поставити замість нього слухняного Шагін-Гірея, який зрівняв християн у правах з мусульманами, тобто офіційно визнав їхню присутність. Тепер Росія мала нагоду збройного захисту нібито утискуваних християн і скористалася нею для свого „хрестоносного походу". Російський історик С. Бахрушин писав про дії Росії в Криму: „Переможці спустошили країну, вирубали дерева, зламали будинки, зруйнували святині та громадські будівлі тубільців, знищили водогони, пограбували мешканців, поглумилися над татарським богослужінням, викинули з могил і покидали у гній тіла їхніх предків, перетворили домовини на корита для свиней, знищили всі пам'ятники старовини". А що ж сталося з тими, кого так завзято „боронило" російське військо? Перед насильницьким включенням Криму до складу Російської імперії у 1783 році звідси було виселено понад 31 тисячу греків і вірмен. Татари теж почали масово залишати Крим, побоюючись репресій. Адже російський уряд наполегливо насаджував чутки про зрадництво цього народу, його жорстокість, тяжіння до Туреччини. Часопис О. Герцена „Колокол" писав, що зі 241 тисячі магометан Криму його терени залишили сто тисяч. На їхнє місце царський уряд почав переселювати російських селян, котрі виявилися неспроможними до господарювання на кримській землі. Таврійська шляхта сповіщала у 1860 році генерал–ад'ютантові царя П. Ланському: „Уся степова частина півострова вже являє собою вид пустелі: села без мешканців, поля не зорані... Навряд чи найкровопролитніша війна, загальний голод чи морове нашестя могли б за такий короткий час обезлюднити край".

Коли розпалася Російська імперія, корінне населення Криму повірило у можливість відродження краю батьків. У 1917 році було скликано кримсько-татарський парлямент, який проголосив відокремлення Криму від Росії і обрав національний уряд. Неважко передбачити дії Москви... До Криму були відряджені, під командою червоних комісарів, загони балтійських моряків, які мали завдання відірвати Крим від України. Почалося масове вивезення в Росію зерна, металу, інших багатств. Щодня з Криму відправляли до 200 вагонів пшениці. В Криму назрівав голод. Але у 1919 році з України до Криму надійшло 420 тисяч пудів борошна, 109 вагонів цукру і це дещо відвернуло біду. Щоб не допустити загарбання Криму Росією, Німеччина після відповідної заяви окупувала півострів. Коли німецьке військо залишило Крим, а Червоній армії вдалося вибити звідси денікінців, на півострові запалав червоний терор 1920-21 років, маштаби якого не піддаються визначенню. Після цього Крим остаточно „став радянським". Проте комуністичні диктатори не відмовилися від наміру своїх імперських попередників виселити з півострова кримських татар і скористалися обставинами війни, щоб поновити старий міт про зрадництво татар і виселити їх подалі від батьківщини. Садівництво і землеробство Криму були остаточно

(Закінчення на стор. 16)

Іспит Чорнобиля

Впродовж усієї історії людство переживає катаклізми, які стають для окремих народів чи держав випробуванням їхньої здатности відвернути або подолати біду, пережити її наслідки, подати допомогу потерпілим. Таким випробуванням напровесні 1986 року стала для України аварія реактора Чорнобильської атомної електростанції.

Технічна революція часто-густо викликає помилки, за які люди платять життям. Одні гинули, досліджуючи властивості електричного струму, інші, коли злітали на апаратах, важчих за повітря, або експериментували з ліками... Вибух в Чорнобилі, хоча й викликаний технічними причинами, не був обумовлений незнанням незвіданого. Винні у ньому чинили експеримент, котрий відразу створював смертельну загрозу для людей і довкілля. Водночас він виявив перед усім світом нездатність тодішньої держави швидко оцінити розміри лиха, сказати світові правду про нього, вжити заходів до применшення біди. Вибух у Чорнобилі значно прискорив падіння комуністичного режиму і розпад СССР, тому що миттєво розкрив перед великим числом людей їхнє засліплення комуністичною доктриною, марність їхньої довіри до керівництва держави. Привчені до брехні радянські засоби масової пропаганди множили заспокійливі байки у той час, коли смертельна загроза нависла над багатьма містами й селами. Властивий тоталітаризмові режим надтаємности паралізував ті сили, які могли б включитися в акції допомоги потерпілим.

Сталося так, що першу смертоносну хмару віднесло з України на північний захід, але джерело отруєння залишилось і досі ширить незвідані хвороби. Народ сприйняв несподівану біду зі співчуттям до потерпілих. Переселення великого числа людей до інших областей не тільки не викликало невдоволення місцевих мешканців, але і позначилося великою допомогою переселенцям. Численні українські лікарі і медичні сестри, ризикуючи власним здоров'ям, рятували вражених радіяцією. Можна сказати, що аварія, хоча і з запізненням, посилила увагу до організації служб з надзвичайних ситуацій і цивільної оборони.

Світ не залишився байдужим до лиха. І хоча мільйони людей мали підстави нарікати на небезпеку, котра йшла до них з української землі, ті ж самі мільйони заходилися робити пожертви, допомагати потерпілим. На жаль, Москва спершу відкидала допомогу, тому що, як і в роки Голодомору, намагалися обманювати світову громадськість. До чести українських громад за межами України, вони були в числі перших щодо допомоги своїм землякам, котрі на той час ще були досить далекі від державної незалежности. Але діяспорі йшлося не про політичний устрій, а про людську біду. Створені тоді благодійні фонди і програми діють й досі.

Досвід Чорнобиля став тяжкою лекцією для усього світу. Саму електростанцію недавно зупинено, хоча доля ушкодженого реактора остаточно не вирішена. Атомні енергетики набули досвід, який може допомогти у відверненні подібних катастроф. Минула евфорія від нового виду енергії, що змусило людство пригадати численні традиційні і незаслужено забуті джерела її видобутку. Але лихо України не минулося, діти її і досі народжуються з численними вадами. Не завжди ці вади пов'язані з чорнобильською радіяцією, але завжди – зі забрудненням довкілля, нехтуванням правилами безпеки, тими відхиленнями батьків від нормального життя, які, власне, 15 літ тому призвели до Чорнобиля. І тому подолання наслідків Чорнобиля залишається одним з першорядних завдань українського суспільства і його держави. Якими б не були джерела цих наслідків.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік $55.00, на півроку - $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку - $30.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор – Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „Свободи"
Адміністратор Володимир Гончарик (973) 292-9800 (доп. 3041)
Керівник відділу оголошень
Марійка Осціславська (973) 292-9800 (доп. 3040)
Передплата - Марійка Пенджола (973) 292-9800 (доп. 3042)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про окрушинки з великоднього столу

Пишу ці рядки у Світлий Понеділок, але вже не відчуваю довкола святкового настрою. Все повернулося до рутини, на вулицях Нью-Йорку – звичайний рух авт, а в праці чекають покищо порожні сторінки майбутнього числа „Свободи". Коли це був так радісно святковий обливаний понеділок, коли вітали ми його зі сміхом і з водою або парфумою у пляшечках, щоб пригадати про давній наш, але широко прийнятий народний звичай?

Цікаво, чи дотримуються його ще в Україні, чи мають охоту та настрій за сьогоднішніх обставин шукати причини до веселощів, до радости?

***

Ось так в цьому році ми „святкували" Великдень усі в одному часі, не було „ми" і „ви", не було подвійних побажань і подвійного „Христос Воскрес", до чого ми вже за довгі роки звикли. Але, як ми вже давно завважили в американському оточенні, Великдень – це тільки одна дещо інакша неділя, коли після Богослужби ідеться до великого чи меншого городу, щоб разом з дітьми шукати за кольоровими яєчками, або на 5-ій авеню проходжуватись у найбільш дивовижних капелюхах. Скільки їх ми вчора бачили у соняшному пополудні!

***

„– А в нас паде сніжок" – голосили наші рідні з Европи, відповідаючи на наше „Христос Воскрес", і це усюди від заходу України аж по Німеччину. Холодний був цей Великдень для наших рідних – але чи тільки за температурою, чи й за настроями? Десь припливали нечасті Великодні листівки з побажаннями саме з України, необмінно прикрашені писанками, з теплими, щирими словами. А ми вмістили одне побажання „для усіх" на сторінках „Свободи" і тим здійснили наш обов'язок. Чи справді? Але і листівок вже щораз менше в українських крамницях, немов ми усі за роки життя в цій країні навіть цей звичай на Великдень залишаємо. А так хочеться отримати принаймні декілька писаних рукою, а не на комп'ютері, побажань. То ж поклала я ці нечисленні вітання з України із тими щирими побажаннями біля миски із писанками на Великодньому столі.

***

Писанки – це неодмінно таки наш звичай, яким можемо гордитися та показувати чужинцям. Щораз частіше вони подивляють це народне мистецтво та до нього придивляються. Але чи треба навчати їх до цього мистецтва та робити міжнародною таку рідну та незаступиму українську писанку?

***

Здається, що у кожному кошелику, які несли так пильно наші вірні до свячення – паска пишалася на головному місці. А було цього року тих кошечків сила-силенна. В Нью-Йорку вірні стояли з ними в черзі аж до вулиці Шевченка (чи зуміємо ми втримати цю назву від зазіхань на неї властителів Купер Юніон?), щоб дістатися вкінці до підземелля церкви св. Юра, де відбувалося безперервне свячення паски. Такої кількости вірних ми вже давно не бачили. А все це завдяки т. зв. „четвертій хвилі", що тепер так численно нас, із третьої хвилі, заливає. І добре, що наші церкви не стоять пусткою і що приходить хтось на зміну, коли чергових поколінь з нашої третьої хвилі можна й не дочекатися.

***

У Великодню неділю, як широка тепла хвиля залили ці „новоприбулі" нашу церкву. Були зайняті не лише усі лавки, але і прилавки, і усі входи та хори. Радісно стало на душі, коли бачила стільки побожного нашого народу! Коби тільки цей новий нарід не набирав надто скоро тутешніх звичаїв. Ось, дещо розпихаючись ліктями, засіли у лавках молодці у шкіряних чорних куртках, що є для них немов візитівкою – а побіч стоїть, спираючись на паличку, старенька жінка. Побожні в лавках ані не ворухнуться – чи чемність вже не існує?

Поруч мене пропихається до переду молода жінка у синьому костюмі, яка завзято і голосно жує гуму. Невдовзі помічаю, як вона повертається від св. Причастя і замислююся: а що вона зробила з гумою? Чи кинула на долівку чи сховала до кишені?

О–КА

Читачі уточнюють

У дописі „Дитяча 'Світличка' СУА" (ч. 11, від 16 березня) д-р Володимир Боднар помилився, говорячи, що дитяча „Світличка" при 33-му і 12-му Відділах СУА була створена лише рік тому. Сам 33-ій Відділ СУА був заснований 26 жовтня 1952 року, а вже через рік, у 1953 році, при ньому почав діяти дитячий садочок – україномовна „Світличка". Це був перший в Америці дитячий садочок, створений при Відділі СУА, і цей факт, в певній мірі, є предметом гордости членок 33-го Відділу ім. Лесі Українки.

Ніна Сікора,
пресова референтка 33-го Відділу СУА, Парма, Огайо

***

У статті д-ра Лева Чировського „Чим унікальна наша земля серед мільйонів галактик?" редакційний комп'ютер не розрізнив „0" (нуль) і „^{0}" – знак ступеня тепла (за Цельсієм). Тому на стор. 7, у другій шпальті, 4-ий рядок згори слід читати: „...приблизно 0^0 С і 50^0 С". Відповідно на стор. 8, у 5-му рядку знизу треба читати: „...22.5^0 відносно перпендикуляра". – **Ред.**

***

Допис „У Фундації УВУ – новий Стипендійний фонд" („Свобода" з 2[illegible] березня, ч. 12) потребує деяких уточнень, що стосуються біографії св. п. Ілля та Анастазії Мельників, в пошану яких їхній прибраний син Дмитро Досій заснував Стипендійний фонд при Фундації УВУ. Отже, такі уточнення: Ілля та Анастазія Мельники походять зі села Задеревач на Стрийщині, одружилися вони у 1933 році, Дмитрика прийняли у свою родину, коли він мав вісім років. Відразу по Другій світовій війні подружжя Мельників працювало в американському військовому таборі.Просимо в редакції і в п. Дмитра Досія вибачення за допущені нами неточності.

Леся Ґой,
Нью-Йорк

Барвисті полотна Володимира Винниченка

В. Винниченко. Затока в Теулі.

В. Винниченко. Острів Левана.

В. Винниченко. Гірський пейзаж.

КИЇВ. – Шостого березня цього року, коли Україна вшановувала пам'ять видатного письменника та державного діяча Володимира Винниченка, в Державному музеї Т. Шевченка в Києві відкрилася виставка його малярських творів. Цю колекцію передала Україні у травні 2000 року Українська Вільна Академія Наук у США. Відкриття виставки було першим знайомством у незалежній державі з барвистим світом полотен великого українця, котрий помер п'ятдесят років тому, 6 березня 1951 року.

Урочистості розпочалися Панахидою, що її відправив протоієрей Іван Михайлишин у супроводі милозвучного квартету студентів Київської духовної академії. На відкритті виставки виступили віцепрем'єр академік Микола Жулинський, міністер закордонних справ Анатолій Зленко, президент УВАН у США Олекса Біланюк, голова Державного Комітету культурних цінностей України Олександер Федорук, директор Державного музею Т. Шевченка Сергій Гальченко, поет Борис Олійник, літературознавець Володимир Панченко та художник Василь Корчинський, який реставрував картини Винниченка. Вони нагадали присутнім, що Володимир Кирилович Винниченко народився 14 липня (за ст. ст.) 1880 року в Єлисаветграді (Кіровоград) в робітничо-селянській родині, пройшов буремний життєвий шлях (був, між іншим, заступником голови Української Центральної Ради, першим прем'єром українського уряду). Як видатний прозаїк, драматург, публіцист і мемуарист належить до тих українських письменників, творчість котрих дає всі підстави розглядати їх в европейському контексті.

Революціонер-практик, один із лідерів соціял-демократії, він і творчістю прагнув втручатися в життя, щоб змінювати його. Невтомно боровся проти тоталітаризму. Ненавидів як Гітлера, так і Сталіна. Його твори були заборонені в СРСР аж до років так званої перебудови. Автор знаменитих романів „Сонячна машина", „Записки кирпатого Мефістофеля", „Чесність з собою", „Лепрозорій", „Нова заповідь", „Слово за тобою, Сталіне!", багатьох інших творів.

Прожив довге, драматичне життя. Понад 30 років перебував за межами України. Року 1934 Винниченко разом із дружиною покинув Париж і виїхав на постійне проживання на південь Франції, до Мужена, де йому пощастило придбати невеличку садибу з ділянкою землі. В Мужені він і помер, і там похований. Протягом останнього часу в Україні видано лише незначну частину велетенської спадщини В. Винниченка. На повернення до читача чекають численні романи, значні за обсягом щоденникові записи, незліченні листи.

Винниченко для широкого загалу майже невідомий як художник. Доля його малярської спадщини складна, як і життєвий шлях майстра. Лише 10 травня 2000 року в Україну зі США повернулися 89 одиниць збереження. Від нашої держави акт передання підписав прем'єр-міністер України Віктор Ющенко, а від Української Вільної Академії Наук – президент УВАН у США Олекса Біланюк. В акті зазначено: картини „передано як колекцію, що має історичну та мистецьку цінність".

Хронологічні межі малярської спадщини В. Винниченка – 1925–1939 роки. Серед оригінальних робіт – понад сто картин, виконаних олією, і чотири альбоми – аквареллю, тушшю, вугіллям. Про мистецький рівень творів свідчить той факт, що вони експонувалися у Львові та Парижі ще за життя автора. Винниченко захопився малярством під впливом як французьких художників, так і відомого українського майстра Миколи Глущенка. Сам Глущенко зазначав: „Не маючи формальних і технічних засобів, не маючи великого професійного знання, Винниченко ще з перших своїх малярських кроків дивував своїми досягненнями". Велику увагу Винниченко приділяв кольорові, точними мазками пензля „ліпив" форму.

Твори приваблюють багатством барв, прозорістю, наповненістю світлом. Серед багатьох пейзажів та натюрмортів вирізняються автопортрет 1929 року (полотно, олія, 64–49.5 см) та другий, без дати (полотно, олія, 95–128 см). Вдивляючись у мужнє, відкрите обличчя письменника та художника, знову й знову думаєш про те, що справді глибинне пізнання його творчости – ще попереду.

Микола Славинський

Урочисте відкриття виставки малярських творів В. Винниченка в Києві, 6 березня. Зліва: Сергій Гальченко – директор Державного музею Т. Шевченка; Олекса Біланюк – президент УВАН у США (промовляє); Анатолій Зленко – міністер закордонних справ; Олександер Федорук – голова Державного Комітету культурних цінностей України; гості.

Про автора: Микола Славинський – член Національної спілки письменників, критик, прозаїк. Живе у Києві.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНС

Данило Л.П.М. Лещишин (зліва), син Андрія і Лади Лещишинів, новий член 66 Відділу Украін-ського Народного Союзу. Вписали свого внучка до УНС бабуня Марія і дідусь Петро Лещишини.

Наталка Марія Яцевич (праворуч), доня Ані і Стефана Яцевичів, нова членка 70 Відділу Українського Народного Союзу. Вписали свою внучку бабця Марійка, секретар цього ж Відділу і одночасно працівниця УНСоюзу, і дідо Александер Галущаки.

**УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ БАТЬКО-СОЮЗ!**

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road Kerhonkson, New York 12446

845 626-5641 www.soyuzivka.com – e-mail sqss@aol.com FAX 845 626-4638

Табори і майстерні на Союзівці влітку 2001 р.

ТАБІР ДЛЯ ХЛОПЦІВ і ДІВЧАТ

від суботи, 23 червня, до суботи, 7 липня

Відпочинковий табір для хлопців і дівчат віком 7-12 років. Прогулянки, плавання, ігри, українські пісні і фольклор під безперервною опікою.

Харчування і нічліг – оплата за дитину:
для членів УНСоюзу – 330 дол. на тиждень,
для не членів – 380 дол. на тиждень.

Додаткова оплата для опікунів/інструкторів:
– 30 дол. на тиждень від дитини.

Кошти забезпечення 15 дол. від дитини.

Приймаємо не більше, як 45 учасників на тиждень!

ЗАБАВНИЙ ЧАС „ЧЕМНОГО"

від неділі, 8 липня, до суботи, 14 липня

Присвячено для навчання англомовних діточок від 4-6 років і дітей шкільного віку від 7-10 років про українську батьківщину. Реєстрація/оплата для опікунів 90 дол. від дитини, якщо родичі перебувають на Союзівці. Реєстрація/оплата для опікунів 140 дол. від дитини, якщо родичі не перебувають на Союзівці.

Кошти забезпечення 10 дол. від дитини.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

від неділі, 8 липня, до п'ятниці, 20 липня

Для хлопців і дівчат віком 12-18 років.

Харчування і нічліг, оплата за дитину
для членів УНСоюзу – 485 дол.,
для не членів – 535 дол.

Тенісова оплата для викладачів – 75 дол. від дитини.

Кошти забезпечення 30 дол. від дитини.

Приймаємо не більше, як 45 учасників!

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ

Табір 1 – від неділі, 22 липня, до суботи, 4 серпня
Табір 2 – від неділі, 5 серпня до суботи, 18 серпня

Традиційні українські народні танці для початкуючих, середніх та заавансованих танцюристів віком від 8-16 років, харчування і нічліг — оплата за дитину:
для членів УНСоюзу – 580 дол. за повний навчальний час,
для не членів – 630 дол. за повний навчальний час.

Оплата для викладачів – 225 дол. від дитини.

Кошти забезпечення 30 дол. від дитини.

Директор: Рома Прийма-Богачевська.

Приймаємо не більше, як 60 учасників. Нікого не приймаємо без дозволу Р. Прийми-Богачевської і не менше, як на два тижні.

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ ДЛЯ ЗААВАНСОВАНИХ ТАНЦЮРИСТІВ

від неділі, 8 липня, до суботу, 21 липня. Традиційні українські народні танці для заавансованих танцюристів. Харчування і нічліг за танцюриста:
для членів УНСоюзу – 580 дол. за повний навчальний час,
для не членів – 630 дол. за повний навчальний час.

Оплата за викладача – 140 дол. від танцюриста.

Кошти забезпечення 30 дол. на тиждень від дитини.

Директор: Рома Прийма-Богачевська.

Інструктори та асистенти:
Борис Богачевський, Андрій Цибик, Христя Їжак, Орландо Паґан.

Приймаємо не більше як 60 учасників.

СПОРТОВА ШКОЛА ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ

Спортові табори: плавання, гри копаного м'яча, теніс, відбиванка для дітей від 6 до 18 років.

Табір 1 – від неділі, 22 липня, до суботи, 28 липня.
Табір 2 – від неділі, 29 липня, до суботи, 4 серпня.
Табір 3 – від неділі, 5 серпня, до суботи, 11 серпня.
Табір 4 – від неділі, 12 серпня, до суботи, 18 серпня.
*** Табір 4 відбудеться залежно від кількости зголошень:**

харчування і нічліг – оплата за дитину:
для членів УНСоюзу – 265 дол. за повний тиждень,
для не членів – 315 дол. за повний тиждень.

Додаткова оплата для інструкторів – 100 дол.

Кошти забезпечення 30 дол. від дитини.

Приймаємо не більше як 45 учасників.

Зголошення до всіх таборів і майстерень повинні бути зроблені заздалегідь. Місця надаються згідно із зголошеннями та одержанням 75 дол. завдатку від дитини/від табору. Належиться оплата в сумі 75 дол. від дитини/від табору (крім забавний час„Чемного"), які перебувають поза межою Союзівки. Завдаток стосується до цієї суми.

Український Народний Союз не дискримінує нікого на підставі віку, раси, релігії, статі чи кольору шкіри.

За дальшими інформаціями просимо звертатися до управи СОЮЗІВКИ.

Оплату за харчування і нічліг можете подати через банкову кредитну картку, чеком або готівкою. Оплату за викладачів та опікунів треба виписати чеком на Союзівку – „Таборова оплата". Наша оплата підвищена з огляду на вищі забезпеченеві кошти.

Під гігієнічним оглядом, всі необхідні медичні довідки і листи-дозволу мусять бути доставлені не пізніше, як три тижні перед початком табору, інакше дитина стратить місце в таборі. Не дозволяється жодних винятків!

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Основним злом залишаються комуністи

Ми спрямовуємо наші сили на боротьбу з Кучмою, а може краще було б сказати „нас спрямували на боротьбу з Кучмою", головні винуватці нинішньої корупції, щоб уникнути відповідальности. А де була б сьогодні Україна, коли був би виграв вибори П. Симоненко?!

Я цілковито згідний з тим, що за влади Кучми в Україні багато чого погіршилося, і я переконаний, що під керівництвом більш патріотичного президента можна було уникнути багато чого. Але я переконаний, що антикомуністичний рух приніс би Україні більше користі у всіх аспектах.

Самі подумайте, хто ж запровадив найбільшу корупцію в історії України? Гадаю, що той, хто пам'ятає радянські часи, згадає корупцію не тільки в партійних ешелонах усіх рівнів, але й те, що саме найбільші олігархи вийшли з номенклятурних кадрів комуністів.

Отже, корупція за Кучми тільки розцвіла, але засіяна і плекана була вже здавна партією Симоненка, який, на українське нещастя, на президентських виборах був альтернативою до Кучми.

У Верховній Раді України сидить найсильніша фракція комуністів, яка блькує реформи, проукраїнські закони (пригадайте собі спікера червоних О. Ткаченка). Ця фракція працює у ВР не з метою поліпшити економічний стан в Україні, поглибити демократію, а щоб знову добитися влади, щоб знову запровадити в Україні червоне рабство й кріпацтво. Без комуністичної фракції у ВР не можна скинути не те що президента, але навіть Потебенька, бо комуністи дивляться не на національні, але на власні інтереси.

Німеччина після Другої світової війни у Нюрнберзі розпрощалася зі злочинним нацистським режимом і сьогодні вона належить до національно й економічно найрозвиненіших країн світу. Саме тут ми мали б взяти приклад і поставити перед судом найзлочиннішу й найкривавішу партію в історії України, щоб вона ніколи більше не могла впливати на життя в Україні, яку вона нищила й нищить.

Коли ми вдаємось до протестів і вимог, то подумаймо спочатку, хто з того найбільше скористається, кому потрібен хаос в Україні? Чи не краще було б спрямувати свою злість проти корупції? Чи не корисніше було б вдатися до осудження злочинної діяльности комуністичної партії протягом понад 70 років в Україні? Якщо Кучму обрано демократично, то й демократично треба від нього вимагати звіту, не забуваючи, що основним злом України залишаються комуністи. Протести до якоїсь міри є термометром суспільства, але часом підтримкою можна більше досягти, ніж протестом.

Й. Сірка,
Торонто

З демонстраціями варто зачекати

Будь-яка державна система повинна спиратися на три основні ділянки – парлямент, урядову адміністрацію і судівництво. Україна перебуває у стадії розбудови держави. Верховна Рада має забагато політичних партій, що вимагає творення коаліцій, щоб створити більшість та уможливити працю демократичним способом. Уряд намагається перетворити централізовану економічну структуру на незалежні підприємства, з найменшою залежністю від Москви. Треба реорганізувати військові сили України, соціяльну структуру й забезпечення, зміцнити українське шкільництво. Судівництво також потребує нових людей, які чесно та безсторонньо виконували б свої обов'язки. Треба багато часу, щоб змінити однопартійний спосіб їх думання.

Населення України журиться тим, чи буде достатньо харчів, чи буде досить енерґії, щоб нагріти хату, чи буде можна направити старі будівлі, чи буде належна лікарська опіка та ліки для хворих, чи буде платня?

В такій ситуації демонстрації та заворушення тільки шкодять у розвитку держави. Ідеологічні розбіжності треба залишити на час, коли держава стане стабільною.

М. Т.,
Вотертовн, Конн.

Зі святом любови й весни

Українська громада Казахстану вітає усіх земляків і, зокрема членів РОДУ УККА зі святом Воскресіння Христового! Це свято несе зі собою розмаїття традицій та звичаїв нашої батьківської землі, любов і чистоту духу, тепло і чисте щастя. Єднаймося в ім'я нашого славного українського імені у слові, пісні, праці, у красі.

Михайло Парипса,
голова асоціяції
„Українці в Казахстані"

Подарунки сиротам-інвалідам

БАВНД-БРУК, Н. Дж. – В 1998 році Комітет допомоги Україні (Відділ Центрального Н. Дж.), вирішив взяти під свою опіку сиротинець-інтернат в Дніпропетровську. В цьому домі перебувають 120 дітей віком від трьох до 17 років. З них 76 мають фізичні проблеми, а 44 – психологічні вади. Протягом двох років члени комітету зібрали від щедрих людей 7.191 доляр. Для того, щоб ці гроші дійсно допомогли сиротам-інвалідам, потрібні речі були придбані через посередництво Фіделя Сухоніса, редактора журналу „Бористен". Зокрема, придбано протези хлопчикові, який не має рук і ніг, холодильник, тренажери для фізичних вправ, взуття і одяг, фотоапарат з плівками, мішок зерна, кольорові телевізори, електронічні і механічні ігри, харчі, солодощі, утеплений линолеюм, велосипед, колиски для немовлят, дитячі іграшки, українські книжки.

Віктор Бабанський

ПОЖЕРТВИ НА СИРОТИНЕЦЬ ДІМ-ІНТЕРНАТ в м. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

1.	Ukrainian Orthodox Credit Union, New York, NY	$ 2,000.00
2.	Meest-America, Linden, NJ	600.00
3.	Dr. Samotulka, Manville, NJ	600.00
4.	Ukrainian Orthodox Church USA, So. Bound Brook, NJ	500.00
5.	St. George Ukrainian Orthodox Church,Yardville, NJ	300.00
6.	St. Andrews Brotherhood, So. Bound Brook, NJ	300.00
7.	Holy Trinity Cathedral, Brooklyn, NY	168.00
8.	Mr. and Mrs. Gorloff, Franklin Lakes, NJ	100.00
9.	Mr. Teleshefky	50.00
10.	W. Krasnobryzyj, So. Bound Brook, NJ	50.00
11.	Mrs. Halyna Poltava, New York City, NY	50.00
12.	V. Limonchenko, Arlington, VA	50.00
13.	Mrs. Broady	25.00
14.	Mrs. Gaboda	25.00
15.	Mrs. Yermolenko, Minneapolis, Minn.	20.00
16.	Mr. and Mrs. Nadozirny	20.00
17.	Mr. and Mrs. J. Maryn, Parsippany, NJ	20.00
18.	Mr. William Kiec, So. Brunswick, NJ	20.00
19.	Rev. Jurij Siwko, So. Bound Brook, NJ	20.00
20.	Ukrainian Independence Day 1999, Admissions Collected	673.00
21.	Ukrainian Independence Day 1999, Donations Collected	790.00
22.	In Memory of Mrs. Lidia Gecha, collection at funeral luncheon	640.00
23.	Additional Contributions received in Memory of Mrs. Lidia Gecha	
	a). James and Carrie McLellan, Waterford, MI	75.00
	b). Patricia Graham, Princeton Orthopaedic Associates	50.00
	c). The Jackson Family, Lavallette, NJ	25.00
	d). Sheila S. Blackwell, Ewing, NJ	20.00
	Total:	$7,191.00

Допомогли видати альбом

Добродії зі США пожертвували 1215 долярів на видання альбому українських церков Бродівського району на Львівщині, який готується до друку у Василіянському видавництві „Місіонер".

Кошти були зібрані Осипом Панчишиним, а передані завдяки Стефанії Остапчук. Альбом сприятиме зросту національно-релігійної свідомости читачів в Україні. Цим добродіям, а також усім жертводавцям провінції отців-василіян в Україні та видавництво „Місіонер" висловлюють велику подяку.

Отець Йосиф Будай,
протоігумен провінції
Мар'ян Лозинський,
директор видавництва „Місіонер"

Ґеноцид у Чечні

(Закінчення зі стор. 3)

та бабуня не встигли вийти з села...

Ми простояли так на „передовій позиції" майже п'ять днів! У перший же день люди розійшлися по полі – за дровами, щоб не замерзнути, та у потребі. Росіянам це не сподобалося. Вони почали стріляти у наш бік. Ми пригиналися до землі, тулилися один до одного. Потім почали хворіти маленькі діти – перестуда, недоїдання, кишкові захворювання. Росіяни дозволили жінкам і дітям до десяти років вийти з кільця. Я багато разів подумки прощався з сім'єю.

За час нашого перебування у полі померли Вадиз Цуцураєв – 62 роки, Кілаєв Ами – 34 роки, поранені Батаєв Муса і ще двоє, прізвищ не запам'ятав. У Таґіра Ахмадова стався серцевий напад, в одної молодої жінки – передчасні пологи...

З нашого села виходили машини з бойовою охороною. Ми й досі не можемо цього забути. Ми вважали, що везуть затриманих „бойовиків", аж потім зрозуміли, що вивозять наші речі – килими, телевізори, холодильники, меблі, одяг, коштовності... А в сусідніх селах вояки продавали за безцінь наші речі.

Ми дісталися до селища Знаменського, поселилися на околиці, де вже тулилося декілька біженських сімей. Син почав ходити до школи. 23 березня він прибіг додому і, кинувши сумку, побіг до хлопців, які пасли худобу з трьох сотнях метрів від нашої хати. Хилин через п'ятнадцять пролунав вибух. Вони загинули. На вигоні лежали вбиті Вахо, Ахад, а далі – наш син. Потім виявилося, що хлопці знайшли іграшку – яскраву, привабливу. За парканом була російська військова частина ... „Зачистка", яка знищила наше село Комсомольське, наздогнала нас у Знаменському".

Шановні читачі!

Просимо у своїх статтях і листах обов'язково подавати число телефону для полегшення спілкування з вами, не надсилати копії статтей, надісланих в інші видання. Редакція відхилятиме ті статті, які вже з'явилися в інших газетах. Ми змушені ще раз повторити відому істину, що редагування, скорочення статтей і зміна заголовків (зі збереженням змісту публікацій) є правом редакцій газет.

Редакція „Свободи"

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Вшанували пам'ять Тараса Шевченка

ЕДМОНТОН. – В 140-ліття смерти вшанували Тараса Шевченка Едмонтонський відділ КУК і Українське музичне товариство Альберти (УМТА) – прекрасним концертом в неділю, 11 березня, в Домі української молоді (ДУМ). Далеко від Канева, в канадському Едмонтоні, вже майже сотню років, рік-річно вшановують Т. Шевченка, пригадують його полум'яні слова і співають його безсмертний „Заповіт", все нові і нові покоління українців. Програмою, за текстом Галі Котович, керувала Ірина Шмігельська, а заключне слово виголосив голова УМТА Орест Солтикевич.

Після деклямації „Тарасове слово" Марії Пригари, у виконанні юнацтва СУМУ (в одностроях, зі запаленими свічками в руках: Лариси Шмігельської, Христі Цар, Лариси Вальків, Юрія Броди), присутні стоячи відспівали „Заповіт", а голова КУК Степан Романюк, цитуючи відомі, але вічно актуальні, правди Шевченка, привітав учасників концерту. З черги, понад двадцятеро юначат СУМу з Калґарі (приїхали автобусом, під проводом О. Барабаш, Л. Калуської і О. Яновської), у вишиванках, словами поезій Шевченка, розказали-заспівали про його життя, закінчуючи традиційною вже піснею „Поклін тобі, Тарасе", а брати Олександер і Адріян Зміївські задеклямували „Шевченко – сонце України".

Далі тріо Саваринів, Мотря – на фортепіяні, Богдан – на скрипці, а Юліян – на віольончелі, заграли „Інтерлюдію" В. Витвицького та „Шостий танець" Й. Брамса, а тріо пластунок з гуртка „Перлини" (Юля Дитиняк, Оксана Федько, Богдана Климків) продеклямували „Мені тринадцятий минало". Після виступів молоді чоловічий ансамбль „Слава" виконав давно вже не виконувані в Едмонтоні дві чудові мініятюри Шевченка: „Та не дай, Господи, нікому", та „Огні горять" і настроєве „Ставок заснув" (солісти – Роман Васараб і Роман Петрів), а Оля Миц задеклямувала Т. Шевченка „І виріс я на чужині". Слова цієї поезії не одному з учасників нагадали їх власну колишню і теперішню долю в Канаді та ситуацію в Україні.

Виступ юнацтва СУМу з Калґарі.

Виступ тріо Саваринів.

Теперішня зірка на небозводі Едмонтону, оперна співачка Світлана Сех, при фортепіяновому супроводі Галини Лазурко, виконала дві пісні на слова Шевченка: „Чого мені тяжко" і „Вітер в гаї не гуляє", та сумну „пісню кріпачки" з опери „Тарас Шевченко", муз. Г. Майбороди. Михайло Саварин (на скрипці) та Юліян Саварин (на віольончелі) дали початковий музичний супровід до останньої.

Після того, як Роман Британ прочитав відомий вислів Івана Франка про Шевченка, виступив головний хор Едмонтону „Дніпро" під диригентурою Марії Дитиняк, з Іриною Тарнавською-Гук при фортепіяні, з трьома піснями на слова Шевченка: „Якби мені черевички", „Садок вишневий коло хати" і „А мій батько орендар". Солістами у першій виступили Лілея Волянська, Олеся Талпаш й Іван Зінчук, а у другій – Леся Чумер. Але найбільше оплесків зібрала пісня „Вмирала річка", сл. Т. Шаповаленка, муз. В. Мужчіля, в якій речитатором виступив Степан Мельниченко, а солістками Ірена Федеркевич і Леся Чумер.

Концерт у 140-ліття смерти пророка України Тараса Шевченка в Едмонтоні закінчився, як звичайно, славнем „Ще не вмерла Україна", яка, як свідчить преса, далі чекає свого „Вашінґтона", а зокрема „нового і праведного закону". Дай Боже, щоб дочекалася якнайскорше!

П. Саварин

ГАРТФОРД, Конн. – З першим свіжим подихом весни приходить до нас свято, в якому учать беруть всі, хто не байдужий до рідного слова. 11 березня 2001 року в Український народний дім Гартфорду прийшли діти і їх батьки, парафіяни церков св. Михаїла (Гартфорд), священомученика св. Йосафата (Ню-Британ), св. Марії (Колчестер), православної церкви міста Гартфорду; студенти і вчителі Рідної школи, щоб вшанувати пам'ять невмирущого і талановитого художника пера і пензля, генія нашого народу Тараса Григоровича Шевченка.

Сцена, прибрана китицями калини, із портретом Кобзаря та удекорована чудовим українським вишиттям, мовби закликала до дійства. В залі гості мали можливість оглянути виставку дитячих малюнків, а також колекцію репродукцій картин та творів Шевченка. Представила їх вчителька мови та літератури Володимира Теслюк зі своєї власної колекції. Програма концерту була різноманітною, а вірші деклямувались двома мовами – українською та англійською.

Традиційним вступним словом директор нашої школи Світлана Чайка розпочала концерт. Англійською мовою зачитав доповідь Тим Вест. Люба Карпенко люб'язно погодилась акомпаніювати під час співу. Діти „Світлички" та „Дошкілля" мали чималий успіх. Не одне серце зачепили дитячі виступи. Велика подяка подружжю Андрію та Ірені Бойко, які свою любов і талант так вміло передають своїм вихованцям.

А талановитих дітей у нашій школі не бракує. Христина Уздейчук, уч. 5 кляси, вправно виконала на скрипці мелодію „Заповіту". Аретка Бойко приграавала на піяно дітям молодших кляс, які чудово заспівали для наших гостей пісню „Тече вода із-за гаю". Шкільний хор під диригуванням Олександра Пришляка, нашого педагогічного дорадника, запропонував глядачам пісні у їх виконанні „Заповіт", „На високій дуже кручі", „Ти, моя Вкраїно" та Учітеся, брати мої". Задушевно звучали пісні й у виконанні вчительського хору „Така її доля" та „По діброві вітер виє".

Будучи ще ученицею однієї із шкіл міста Львова на Україні, вчителька культури та релігії Галина Думанська вперше прочитала вірш „Лілея" на конкурсі читання творів Шевченка. Пройшло чимало часу та в пам'яті не стерлися рядки вірша. Тепер ось вдруге „Лілея" прозвучала із гартфордської сцени у її виконанні. Професійна гра талановитої піяністки Люби Карпенко надала певного тону. Затамувавши подих, присутні слухали чудове поєднання музики і слова. Юна Божена Папка вправно вела нашим святом, а рівнож долучилась до деклямацій. Славновідома „Катерина" у її виконанні викликала дружні оплески глядачів. До читання віршів були залучені всі студенти нашої школи, за що їм велика хвала і подяка.

Батьківський комітет та батьки брали активну участь в оформленні сцени, залі, приготуванні смачної кави й печива. Спільна дружня праця принесла свої плоди. І у дітей, і у їхніх батьків та зрештою у всіх присутніх настрій був піднесений, особливий.

„Твоє слово вічне, слово невмируще", – закінчила свято директор школи Світлана Чайка, закликавши громаду до подальшої спільної праці в ім'я нашого загального добра. Гимн „Ще не вмерла Україна" завершив наше недільне святкування.

Галина Думанська

Виступ дітей на святі Тараса Шевченка у Гартфорді.

„Єдиномисліє подай ...“

Учасники свята в катедрі св. Володимира

НЬЮ-ЙОРК. – „Єдиномисліє подай і братолюбіє пошли, – це не єдина промовиста думка, яка заохотила учасників та гостей Шевченківського свята, що відбулося 18 березня в катедрі Святого Володимира УПЦ, ще раз переконатися в актуальності Кобзаревого слова. Уривки „Шевченківських творів“ Лесі Українки та Ліни Костенко склали поетичну композицію, яку продовжила музична програма – твори М. Лисенка, Я. Степового, А. Філіпенка та інші. Мистецький кольорит внесли й малярські роботи Тараса Більчука з його циклу „І буде син, і буде мати”.

„То був не просто концерт, – сказав о. Іван Лишик, вітаючи недільну школу катедри Святого Володимира, яка організувала й провела свято. – Ви принесли в цю залю запах вишневих садів, шепіт широкополих ланів, сам дух України”.

Шевченківське свято – це восьмий концерт недільної школи, яка працює вже другий навчальний рік. „У першому концерті брали участь 9 дітей, у останньому – 22”, – розповідає Настя Антонів, котра в співпраці з музичним керівником Ельою Романишин провадить недільною школою. Настя Антонів, як і Еля Романишин, – піяністка з 15-літнім стажем концертмейстра, закінчила Львівську консерваторію, за фахом – скрипаль, за місцем попередньої праці – викладач музичного училища імені С. Людкевича у Львові.

Недільна школа діє завдяки підтримці Управи церкви на чолі з Всеволодом Силенком та сестрицтва під головуванням Лесі Бриньовської.

Катерина Кіндрась

Учні недільної школи при катедрі св. Володимира з настоятелем о. І. Линником.

Лекція про листування поета

ТОРОНТО. – 22 березня у Канадській українській мистецькій фундації відбулася лекція професора Торонтського університету Тараса Кознарського “Шевченко як епістолярна величина: Шевченко в контексті української епістолярії 1830 – 40-их рр.”.

Відомо, що листування Шевченка, як і його „Щоденник“, менш знані, ніж “Кобзар” чи повісті, а тому на лекцію прийшло багато людей. Зневажання, а навіть категорична заборона вживання української мови в Російській імперії було причиною того, що більшість своїх листів Шевченко був змушений писати російською мовою.

Водночас Т. Шевченко, як це не парадоксально звучить, українізує епістолярний жанр в Україні. Розширення листування по-українськи поволі руйнує нав'язану українофобами думку про нібито лише мужицьке вживання і, відповідно, дуже низькі естетичні та ніякі наукові можливості української мови. Від деяких своїх респондентів Шевченко прямо таки вимагав писати по-українськи, що було, звичайно, лише на користь утвердженню українства в межах Російської імперії.

Лекція Тараса Кознарського була літературознавчою серединою між двома доповідями молодих істориків зі Львова. 22 лютого українці Торонто мала насолоду почути виступ Остапа Середи “Ранні народовці та кристалізація національної ідентичності в Галичині у дофранкову добу”. Нею зацікавилися громади інших канадських міст.

26 квітня буде нагода почути ще одного перспективного науковця – Андрія Заярнюка, про українсько-польські взаємини в Галичині у XIX ст.

Д-р Богдан Михайлишин,
пресовий секретар НТШ Канади

„Москаль” і „москальство” в Шевченковій поезії

На таку тему, в неділю, 25 березня, з рамени УВАН у Канаді, у приміщеннях Осередку УКО у Вінніпезі, д-р Ярослав Розумний, професор Манітобського університету, виголосив доповідь з приводу 140-річчя смерти Тараса Шевченка. На основі нових матеріялів, що появилися у тритомнику „Кирило-Мефодіївське товариство” (Київ, 1990), він проілюстрував радянське фальшування слова москаль у Шевченковій поезії, яке радянські шевченкознавці послідовно пояснювали словом „солдат” або „дворянин”, включно з виданнями „Кобзаря” 1989 і 1991 року, де ще говориться: „Тема ‘Катерини’” – страждання простої жінки, яку спокусив і покинув дворянин”. І за подібним ключем коментовано Шевченкового „москаля” у всіх його творах.

Натомість переклади Шевченкових поезій на російську мову, зроблені спеціялістами III Відділу (царського органу політичного розшуку і слідства) для судового процесу над кирило-методіївцями, 1847 року, всюди Шевченків етнонім „москаль” перекладають „русский”, а Московщина – „Россия” Шевченкове: „Кохайтеся, чорнобриві, Та не з москалями,.. – перекладено: „Любітє, чєрнобровиє, только нє русскіх, они чужіє і ввєдут вас в бєду, русскій шутя полюбіт і уйдьот в свою Россію ... они чужіє і смєются над намі...” І так перекладається слово „москаль” у всіх Шевченкових поемах, перекладених III Відділом. Крім „Катерини”, доповідач зупинився над темою свідомого й несвідомого гріха зради „москалеві” в містерії „Великий льох”, і над темою москальства – в „Москалевій криниці”.

У „Великому льоху”, за несвідомий гріх зради, караються три душі молодих дівчат – одна за те, що перейшла (з повними відрами) шлях Хмельницькому, як він їхав у Переяслав з Москвою договір підписувати; друга – за те, що Петрові І коня напоїла, як він вертався з-під Полтави; а третя-немовля згрішила тим, що всміхнулася до ґалери Катерини II. „Три ворони”

(Закінчення на стор. 16)

Так, Шевченко був великим гуманістом

Володимир Колюбінський

Як читач і передплатник „Свободи”, я був приємно вражений неперевершено об'єктивною та історично правдивою аргументацією щодо ставлення Т. Шевченка до єврейського народу, поданою в коментарі українського поета Абрама Кацнельсона під назвою “Чи був Шевченко антисемістом?” („Свобода, 9 березня 2001 року).

Автор коментаря глибоко проаналізував життя і творчість Кобзаря, зокрема ті місця у віршах, що проходять повз увагу, я б сказав, більшости читачів „Кобзаря”.

А хто краще розуміє і здатний інтерпретувати надхненні думки і образи поета, як не інший поет? Тому з великою вдумливістю і пильністю я знов і знов читав згаданий коментар і чудовий вірш А. Кацнельсона про Шевченка „Пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашінгтоні”. Як влучно й правдиво висловлюється Абрам Кацнельсон про Шевченка у своєму вірші: „Він борець за Вкраїну, весь в творчій могуті, і борець за свободу всіх націй та рас”.

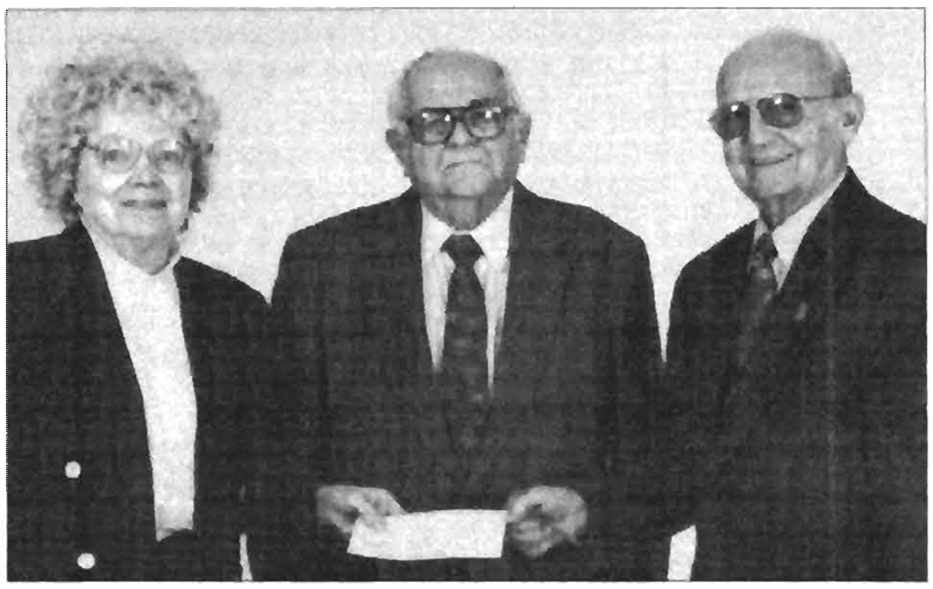
Знаємо також, що Шевченко з обуренням виступав проти всіх хто робив кривду його знедоленому народові, як чужих, так і своїх. Відверто картав він і своїх гетьманів.

Ще торік читаючи книгу „Святиня”, надзвичайно цікаву удокументовану збірку матеріялів, що стосується особи Шевченка, його пам'ятника в Каневі та відданих його послідовників, натрапив на розділ, в якому йде мова про Братство Тарасівців – відважних послідовників ідей Шевченка, яких метою було спряти національному пробудженню й відродженню українського народу. Братство Тарасівців було нелеґальною організацією, й викритий її член зазнавав переслідувань, арештів, заслання.

Засновниками Братства Тарасівців у 1891 році були Іван Липа – батько відомого поета Юрія Липи, і Михайло Базькевич, а членами – національно свідомі українські інтеліґенти. Серед неповного списку цих послідовників Шевченка надибуємо й не українські прізвища, а серед них „...стоїть прізвище єдиної 20-річної дівчини, яка, за поліційними даними, закінчила Вілен-

(Закінчення на стор. 16)

Важлива місія Суспільної Служби Комбатантів в США

Зліва: Катерина Попіль, Михайло Комічак, побратим Теофіль Конецький.

Управа Суспільної Служби Комбатантів в США під час товариської зустрічі в приміщенні ССК у Філядельфії, що відбулася 26 січня 2001 року, відзначила грамотами за довголітню самовіддану, жертвенну працю для українських ветеранів в Україні двох членів Братства І-ої УД УНА в США – побратима Юрія Ференцевича, члена Крайової Управи Братства І-ої УД УНА та її зв'язкового із Галицьким Братством І-ої УД УНА, і Ярему Бачинського – члена Станиці Братства І-ої УД УНА в Нью-Йорку, котрий більшу частину року проживає у Львові, де співпрацює з Галицьким Братством та є представником Братства „Броди-Лев", помагає в утриманні цвинтаря кол. Вояків І-ої УД УНА в Червоному, Україна.

Щоб вшанувати своїх побратимів, на цю товариську зустріч прибули до ССК у Філядельфії члени Братства І-ої УД УНА, знані комбатанти Богдан Кутний – голова Станиці Братства в Нюарку, і Дам'ян Ліщинський – член Станиці Братства в Нюарку, Н. Дж., колишній голова Крайової Управи Братства І-ої УД УНА в США.

Управа ССК також відзначила грамотою Катерину Попіль з Пітсбурґу, Па, за її велику фінансову поміч для потребуючих ветеранів в Україні. Завдяки побратимові Теофілеві Конецькому, котрий провадить велику збіркову акцію під час „Листопадової збірки" в Пітсбурґу, при надзвичайно великій помочі директора української радієвої програми Михайла Комічака зібрано від української громади Пітсбурґу і околиці понад 7,000 дол., з чого Катерина Попіль жертвувала 5,000 дол. в пам'ять її покійного чоловіка Маріяна. Честь і слава цій великій добродійці, котра помагає тим, що віддали своє здоров'я в обороні України.

Суспільна Служба Комбатантів в США, як єдина крайова допомогова інституція, котра існує вже 50 літ (заснована в 1953 році), займається допомогою потребуючим ветеранам нашої визвольної боротьби в діяспорі, а тепер і в Україні. Завдяки патріотичним українцям на еміґрації, під час щорічної „Листопадової збірки", від 1953 року до 2000 року понад 1 млн. американських долярів було розподілено між потребуючими ветеранами наших визвольних змагань, їхніми вдовами і неповнолітніми дітьми.

Треба зазначити, що багато колишніх наших жертводавців відійшли у засвіти, число живих вже невелике, тому наші збірки фондів з року на рік зменшуються.

Управа ССК звертається до всіх наших патріотичних громадян в США, котрим поміч нашим ветеранам не є байдужою, включитися активно в наші „Листопадові збірки", щоб ССК могла задовільно виконувати свою допомогову діяльність. Адреса ССК: Social Service of Ukrainian War Veterans 700 Cedar Road Jenkintown, PA 19046.

Ярослав Качай

Активісти Суспільної Служби Комбатантів у США (справа): Богдан Кутний, Дам'ян Ліщинський, Юрій Ференцевич, Володимир Сімків, Ярема Бачинський, Ярослав Качай, Зенон Завадович.

КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

21 квітня – презентація книжок проф. Тараса Гунчака в НТШ А (63 Fourth Ave., New York). Початок о 5-ій год.

◆

22 квітня – 25-ій загальний з'їзд Об'єднання українців в Америці „Самопоміч" в Нью-Йорку – 98 Second Ave. Початок о 9-ій ранку.

◆

22 квітня – річні загальні збори членів Українського Народного дому в Ірвінґтоні (140 Prospect St.). Початок о 3-ій год.

◆

23 квітня – доповідь проф. Р. Шпорлюка з Гарвардського університету „Україна XIX сторіччя, її відмінності та періодичність" в Кембріджі (1583 Massachusetts Ave.). Початок о 4-ій год. вечора.

◆

27 квітня – вечір, присвячений 15-ій річниці трагедії Чорнобиля: доповідь д-ра Раїси Захарчук-Чугай „Історично-етнографічна експедиція у Чорнобильську зону в 1999–1994 рр.", виступ співачки Маріянни Садовської з групою „Яра" в ґалерії „Маяна" при 136 Second Ave., New York. Початок о 7-ій год. вечора.

◆

29 квітня – весняна забава „Вже весна воскресла", у Культурному центрі при Українській Православній церкві св. Архистратига Михаїла в Юніондейлі, Н.Й. (237 Maple Ave.). Початок о 1-ій годині.

◆

29 квітня – відзначення 15-ої річниці Чорнобильської аварії в Українській Католицькій церкві св. Марії м. Картереті, Н.Дж. (719 Roosevelt Ave.). Поч. о 8:30 ранку.

◆

Збори відділів УНСоюзу:

21 квітня – 86-го відділу, в домівці УСК в Нью-Йорку (122 Second Ave.). Початок о 2-ій год.

22 квітня – відділу Т-ва „Запорозька Січ", в залі церкви св. Володимира в Елизабеті, Н. Дж.. Поч. о 12:30.

28 квітня – Окружного комітету відділів в Чикаґо, в УКЦ (2247 W. Chicago Ave.). Початок о 12-ій.

28 квітня – Окружного комітету відділів у Бафало, Н.Й., в Українській Католицькій церкві св. Миколая (308 Fillmore Ave.). Початок о 2-ій годині.

Візита голови СФУЖО О. Соколик до Києва

ТОРОНТО. – Голова СФУЖО Оксана Соколик 4–11 березня перебувала в Києві, де в адміністрації Президента відбулися наради Організаційного комітету з підготови та проведення 3-го Всесвітнього форуму українців. У нарадах, якими проводив Леонід Кучма, участь взяли М. Жулинський, міністри і депутати Верховної Ради. На нарадах обговорено програму Форуму, що збігається в часі з десятою річницею Незалежности України.

Відбулося засідання УВКР, на якому обговорено програму круглих столів Форуму та працю УВКР. Після наради УВКР Оксана Соколик провела телефонічну розмову з М. Обіходом – заступником Генерального прокурора України, у справі Ю. Тимошенко.

Голова СФУЖО відвідала редакцію дитячого журналу „Соняшник", де передала редакції подарунок від СФУЖО – 500 долярів на сто переплат сільським школам. Того ж дня О. Соколик взяла участь у пресовій конференції в питаннях Конкурсу мови в УНІАН. 9 березня Ліга Українських Меценатів влаштувала в Будинку учителя відзначення переможців Конкурсу української мови Освітньої фундації Петра Яцика. Нагороду СФУЖО вручено Тетяні Маляровій з Херсону.

10 березня відбулася презентація книжки „Зі сходу на захід" Антоніни Демчини, виданої на кошти СФУЖО в Києві тиражем 3 тисячі примірників. На презентації О. Соколик виступила зі словом і повідомила, що дохід з продажу книжки призначений на працю Суспільної служби в Україні. У наступні дні відбулись численні зустрічі з громадськими діячками України.

Екзекутива СФУЖО

Не вщухає життя громади

ПАРМА, Огайо. – Кредитова кооператива „Основа" в Пармі, Огайо, налічує 478 членів, останнім часом вона відчутно змінила. Це сталося завдяки вмінню її управителя д-ра Зенона Голубця оновити ведення праці. Дешевші позички, безплатне забезпечення та конта сертифікатів сприяли появі нових членів, зростанню фондів.

Загальні збори „Основи" відбулися 18 березня в Астродомі св. Йосафата. Ними проводив голова Михайло Полічук. вітували про діяльність у 2000 році – провідники Олег Палащенко і Василь Котелевич. До керівних органів переобрано д-ра З. Голубця, д-ра Діонізія Дем'янчука і О. Налащенка. Ухвалено бюджет на цей рік. Опісля відбулися річні збори Українського культурно-громадського осередку під керуванням голови Івана Норки. Звітував скарбник Федір Кошкалда. До управи дообрано Анатоля Сірого. Михайло Майструк запропонував жертвувати на сиротинці і на сліпих в Україні.

Кредитівка „Основа" заснована в 1964 році у Клівленді, але останні 22 роки діє в Пармі, в будинку катедри св. Володимира. Саме тут, в центрі міста, зосереджено все релігійне і громадське життя українців. Дві катедри зі школами і великими залями, українські злучені організації Великого Клівленду, хор „Дніпро", дві кредитівки, лікарі, дентисти, адвокатські канцелярії, агенція подорожей, похоронні заклади, 5 висилкових бюр, книгарня, дві крамниці, газети „Вісті УЗО" і „Вісник", бюра забезпеченевих компаній, дві друкарні та ін.

На відстані милі розташовані „Шевченко Манор" для 63 родин пенсіонерів, збудований за проєктом інж. архітекта Зоріяна Городиського, старанням Владики Роберта Москаля.

Степан Кікта

Чи визнає український уряд УПА до десятої річниці державної незалежности?

Роман Сербин

Добігає десята річниця проголошення незалежности країни, а керівництво нової держави ще не визнало ветеранів саме тієї військової формації, яка **єдина** довгі роки боролася за ту ж таки незалежність. Чи нема чим дивуватися? Ця дивовижна держава – Україна, а покривджені військовики – вояки й офіцери Української Повстанської Армії. Мабуть, немає другої країни в світі, яка б після здобуття незалежности так негідно поступила зі своїми громадянами, які жертвували своїм життям, щоб їхній народ більше не служив чужим імперіям.

Замість того, щоб віддати належне місце всім ветеранам Другої світової війни, як це вже давно зробили цивілізовані держави Заходу, українська пост-совєтська влада визнала лише вояків Червоної Армії і комуністичної партизанки, а всіх інших військовиків відкинула. Уряд України довго опирався домаганням упівців і, врешті, призначив спеціяльну комісію для вивчення їхньої воєнної діяльности. Чи потрібно робити спеціяльні дослідження про УПА? Адже роля УПА добре відома: від її заснування на початку 40-их років до остаточного знищення совєтським режимом десять років пізніше. Створенням такої комісії уряд кидає підозріння на УПА, бо воєнну діяльність Червоної Армії та комуністичних партизанів під такий розгляд він не ставить.

Вистачає поверхового ознайомлення з українською історією, щоб зрозуміти, що не з волі українського народу його сини й доньки були втягнені в три ворожі табори: просовєтський, пронімецький та третій, який воював з двома іншими. В усіх трьох таборах були чесні й добрі та хоробрі патріоти. Багато з них щиро вірили, що рятують своїх рідних, захищають та визволяють свою батьківщину. Але жодна з воюючих сторін України не визволила, бо визволити – значить дати волю, а тієї очікуваної волі ніхто тоді Україні не приніс. Хотіли вони цього чи ні, українці в Червоній Армії і Вермахті воювали лише проти одного ворога України, або Гітлера або Сталіна, і тим самим закріплювали владу його противника. Лише УПА воювала за звільнення України від обидвох чужоземних поневолювачів українського народу (гітлерівського Берліну і сталінської Москви), – і цим вона й відрізнялася від двох інших військових формацій.

Щодо визнання УПА Україну можна поділити на три табори: а) прихильників повного визнання ветеранів УПА, б) непримеренних ворогів УПА, які проти будь-якого визнання УПА, в) „прагматиків", які в ім'я національної злагоди готові визнати тих упістів, які воювали лише проти фашистів. Найслабша нині перша група, хоча логічно вона повинна б бути найсильнішою. Перемогла тут не логіка, яка вимагає брати за вихідну позицію Україну й український народ, – панують ще пережитки ментальности колоніяльних часів, коли все треба було міряти очима Москви, а кожного, хто виступав проти центристської совєтської влади, таврувати „ворогом українського народу".

Минулого літа я досліджував міт „Великої Вітчизняної війни" і мав нагоду зустрічатися з людьми, які боронили вище згадані другу й третю позиції. Над цими позиціями я хочу зупинитися.

Як не дивно, один з провідників антиупівського середовища – не хто інший, як голова Організації ветеранів України, генерал Іван Ґерасімов, уродженець Росії, але в Україні ще з часів війни, а за Брежнєва керував Київською військовою округою. Людина харизматичних прикмет: пристійний, приємна посмішка, козацькі вуса. На жаль, говорити українською мовою так і не навчився, і навіть дуже слабо її розуміє. У генерала – ностальгія за старими совєтськими часами, за возз'єднаною „соціялістичною вітчизною". Цю ностальгію він і його однодумці плекають в організації ветеранів. В тому можна переконатися, відвідавши їхню централю за адресою Липська 12. На головній стіні робочої залі пишається „іконостас" совєтських маршалів та генералів „Великої Вітчизняної війни", а посеред них, відокремлений вільним полем, великий портрет самого „вождя великої перемоги" – генералісимуса Сталіна.

Кілька років тому у газеті „Товарищ" генерал Ґерасімов вимагав від УПА покаяння перед українським народом, а тепер він – голова редакційної колегії історикомеморіяльного серіялу „Книга пам'яті України", завданням якого є зібрати імена усіх, „хто поліг в ім'я перемоги". Завершальний том серіялу – „Безсмертя – Книга пам'яті України: 1941–1945" (Київ, 2000) – праця тридцятькількох авторів заслуговує на окреме обговорення. Тут я зверну увагу лише на ставлення до УПА головного редактора. У вступній статті редакція заявляє, що „ОУН та її збройні формування утримувалися і вели боротьбу, як найманці фашистської Німеччини, проти країн антигітлерівської коаліції і затаврували себе як колаборанти фашизму" (С.8). Для Ґерасімова боротьба УПА два фронти – ніщо інше, як вигадка. Він пам'ятає лише, що упісти „стріляли нам в плечі". Коли я запитав його, де совєтським воякам стріляли „загороджувальні загони", якими НКВД гонили на фронт червоармійців, генерал відповів, що не знає, бо з фронту він „не втікав".

У полеміці про УПА Президент Леонід Кучма – явно по стороні антиупівського Ґерасімова та його ветеранської організації. Це яскраво засвідчила його доповідь з нагоди 55 річниці так званого „визволення України від гітлерівських окупантів", цитати з якої використала колегія „Безсмертя". „Волею історії ті, хто був колись в одних окопах, нині по різних боках барикад", – констатує Президент, і в його словах відчуваємо ностальгію за минулим. Президент занепокоєний, бо „доводиться стикатися зі спробами виривати участь України у війні зі загального її контексту, видавати визволення за зміну окупації з фашистської на радянську, пояснювати стійкість радянських воїнів не патріотизмом, а виключно загороджувальними загонами за їхніми плечима". І хоча він погоджується, що „якісь оцінки та висновки потребують перегляду", то все ж таки уважає, що „головне має залишитися незмінним і несхитним: воля України виросла з дружби, бойового братерства народів, а її державність – з Великої Перемоги 1945-го". (С.870).

Головна турбота Президента України – братерство України з Росією, щоб кордони, які їх тепер ділять (а кордони постали „з волі історії", а не з прагнення українського народу до незалежности! – цікаво, хто вкладає Президентові такі „глибокі" думки?!) не стали барикадами. Дбання про добросусідські відносини похвальне, але чому Президента України не турбують старі барикади внутрі своєї власної держави? Чому він не потрудиться, щоб упали перестарілі барикади між українськими ветеранами Червоної Армії, Української Повстанської Армії та Дивізії „Галичина"? Чи не розуміє Президент України, що для України „велика перемога" Другої світової війни – не була лише вигнанням нацистів з України, це також повернення комуністичного режиму з усіма своїми злочинами проти українського народу? Кінцева перемога над УПА (і не 9 травня 1945-го, а пізніше), це перемога **над Україною**, і не слід виводити від цієї перемоги сьогоднішню державність України!

Виголошена історіософія Кучми віддзеркалює ставлення Ґерасімова та „придворного" історика І. Хмеля, який з погордою відкидав заклик депутатів Верховної Ради України до братерського об'єднання усіх українських ветеранів. Про близькі стосунки Ґерасімова з Президентом України говорять хоча б нагороди, якими Президент Кучма відзначив генерала: тоді, коли всі інші відзначені особи дістали лише одну або дві нагороди, то Ґерасімов заслужив собі аж п'ять. Правда, ветерани представляють велике число виборчих голосів і до них політично вигідно Президентові прислуховуватися, але правдоподібним є і те, що Кучма поділяє їхні оцінки минулого. Сильне „лобі" Ґерасімова і його прокомуністичної ветеранської організації пояснюють і нові совєтські свята, які впроваджує Кучма. Наприклад, на домагання ветеранів Кучма відновив „День Червоної Армії" перелицьовавши його, так як це зробила попередньо Російська Федерація, на „День захисника Вітчизни". Дата цього святочного дня (23 лютого), зв'язана з фіктивною битвою російських більшовиків з німцями 1918 року і не має жодного відношення до історії України. Згідно зі заявою Президента, цей день має виховувати українську молодь в дусі „патріотизму". Чому ж тоді не взяти за дату Крутянську битву, 29 січня, коли Київські студенти віддали своє життя, боронячи Україну перед імперіялістичною навалою?

Академік Петро Тронько є членом урядової комісії, яка розслідує справу ОУН–УПА. Під час війни Тронько також був офіцером Червоної Армії і разом з її втікаючими й наступаючими частинами пройшов усю Україну. Тронько був головою Товариства охорони пам'ятників України, активний в українському громадському житті, і видно, що доля України йому дорога. Поглядів Ґерасімова він не поділяє і засуджує його категоричні виступи проти УПА. Але цілковито зірвати зі совєтчиною і йому не легко. П. Тронько бачить силу антиупівських впливів в українському уряді і українському суспільстві і намагається знайти компромісну позицію у справі визнання УПА, яку бачить в наданні права ветеранів тим упістам, що боролися лише проти фашистів. Така розв'язка має прихильників в академічних і урядових колах. І все ж таки вона мені виглядає неприйнятною, тому що в своїй засаді вона – неетична.

Під час нашої розмови П. Тронько часто повторював, що він і його товариші по зброї ніколи не забували Україну, і, де б не знаходилася їхня військова частина, їхні мрії завжди були про визволення України від німецьких загарбників. Мого співбесідника я запитав: „Я не маю причини ставити під сумнів цей патріотизм. Вірю, що Ви справді хотіли визволити Україну від ворога. Але при тому Ви знали, що, незважаючи на Ваші бажання, Ви рятували сталінську імперію зла, яка вимордувала мільйони українського населення голодоморами та іншими знущаннями. Якщо Ви тоді не були свідомі всіх злочинів совєтської „вітчизни", то ви знаєте їх сьогодні. І все ж таки, хоч Ви і Ваші друзі воювали „За Родіну, за Сталіна", ви уважаєте, що Вам належиться всі права й привілеї ветерана. Згідний. Але тоді за яким моральним принципом Ви можете сьогодні оспорювати те саме право людям, які були не менш чесні від Вас, але які, переживши кілька років сталінського терору, вирішили, що сталінська імперія не може бути для них вітчизною, за яку вони не лише не хотіли віддавати своє життя, але вважали, що її треба побороти. На відміну від Вас, вони вирішили воювати не лише проти Гітлера, але й проти Сталіна. Чим вояки Червоної Армії більше заслужили перед Україною на ветеранську пенсію, ніж вояки УПА?". Відповіді від академіка я не дістав. Я бачив, що відповіді він не має.

Українці, які ще сьогодні виступають проти визнання ветеранами усіх синів і доньок українського народу, яких доля поставила по різні боки фронтів Другої світової війни, несуть великий тягар відповідальности перед своїм сумлінням, перед історією.

Чи знайдуть вони силу скинути з плечей чужу Україні ношу, щоб спільно відсвяткувати десяту річницю свободи, за яку вони воювали?

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Український Нью-Йорк вшанував композитора і музикознавця д-ра В. Витвицького

Учасники конференції, присвяченої творчості д-ра В. Витвицького (зліва): Л. Лехник, А. Шуль, Б. Витвицький, Р. Савицький.

НЬЮ-ЙОРК. – Численні доповідачі та широка громада вшанували нашого відомого композитора, музикознавця і культуролога окремою, присвяченою йому конференцією, в якій взяли також участь члени родини покійного.

Зокрема говорив про батька д-р Богдан Витвицький, підкреслюючи у своєму слові громадський характер цього визначного діяча нашої культури, його відданість та ідейність. З цієї розповіді учасники довідалися про численні статті д-ра В. Витвицького, про його довголітню радіопрограму у Дітройті, про музику, працю над гаслами в українській та англійській енциклопедії та заангажування у багатьох різноманітних акціях. Зокрема д-р Б. Витвицький звернув увагу на оптимістичний підхід батька до усіх проблем, його поміркованy та зрівноважену настанову до них і його відвагу висловити завжди свою думку, навіть у тому випадку, коли вона не була популярна.

Рідкісним гостем був Любомир Лехник – музика і скрипаль з Коломиї, рідного міста проф. В. Витвицького. Він зупинився на спогадах нашого відомого музиколога, які вийшли під назвою „Музичними шляхами" і стали джерелом наукових досліджень. Л. Лехник подав життєвий шлях В. Витвицького, його зв'язаність із родинним містом, в якому процвітає висока культура, та музичні зацікавлення, якими це місто живе.

Роман Савицький, який, здається, вложив у цей вечір, 31 березня багато серця і праці, не лише подав учасникам декілька записів із музичної спадщини проф. В. Витвицького, але цікаво з'ясував творчий шлях композитора. У його словах була змальована сильветка покійного як людини „на всі сезони", із широкими зацікавленнями як музичними, так і політичними, що допомогли йому у цих двох ділянках успішно працювати. Р. Савицький наголосив на щасливих обставинах, які дозволили нам втішатися усіми творами В. Витвицького, коли праці інших композиторів загинули у воєнному лихолітті.

Із культурологічного і соціологічного аспекту розглянув творчість В. Витвицького д-р Андрій Шуль у вдумливій доповіді, в якій висвітлив працю проф. В. Витвицького як музиколога-культуролога, прихильника концепції т. зв. культурної політики при допомозі своєї незалежної думки. Наприкінці доповідач зі сантиментом згадав покійного як свого незабутнього професора.

Ведуча вечером голова НТШ-А д-р Лариса Онишкевич представила публіці присутнього гостя – ректора Острозької академії Ігоря Пасічника, який у короткому привіті повідомив, що з поміччю сина д-ра В. Витвицького в академії буде відкритий фонд імені д-ра Витвицького.

Д-р Л. Онишкевич, дякуючи усім, що причинилися до цього вдалого вечора, підкреслила радісну істину, що покоління д-ра В. Витвицького своїм прикладом виховувало гідну зміну наступників, які саме були промотором цього вечора і є головними персонажами сучасних культурних поривів.

О. Кузьмович

„Европейські вокальні мініятюри" – це творчий успіх

Мирослав Скорик,
Народний артист України,
лавреат Національної премії
ім. Шевченка, професор

Недавно вийшла в світ нова цікава праця наших двох відомих українських мистців – Олега Чмира (баритон) і Володимира Винницького (піяніст), які творчо спілкуються вже кілька років. Компакт-диск „Европейські вокальні мініятюри" виявився дуже цікавим. Проєкт був задуманий компанією OLCO INT, і реалізований в Канаді, спеціяльно для Мілленіюм-концерту в камерному залі Карнеґі-гол.

Хочу почати з назви, яка є дуже вдалою, бо підкреслює особливість у виборі вокальних творів. Думаю, що у тім є свіжа і навіть нова ідея у висвітленні музичного матеріялу. Програма виконується п'ятьма мовами.

Перший бльок – німецький: Шуберт, Шуман, Малер. Нагадаю, що це одна з сильних сторін баритона О. Чмира. Почуття стилю, особливе використання нюансів – усе це присутнє у виконанні, а ще зауважу гармонічний та злагоджений ансамбль між співаком і піяністом. Приходять на згадку записи з концертів знаменитих виконавців Д. Фішера-Діскау (баритон) та Д. Мура (піяніст), які були неповторними інтерпретаторами романсів у стилі „Lieder". Тут окремо хочу підкреслити творчі можливості піяніста В. Винницького, який уважно ставиться до музичної фрази, емоційної динаміки та тембру голосу партнера.

Італійську частину представлено музикою Скарлатті та Белліні. Деякі речі цих авторів записали С. Бартолі і Д. Левайн. Для порівняння, можна зазначити у О. Чмира інший підхід у вокалізації, на мій погляд, більш оперний, але приємно, що збережені ознаки камерного стилю. наприклад – „mezza voce" та „pianisimo", що додає теплоти.

Обкладинка CD „Европейські вокальні мініятюри".

„Шопен – романси". Цей заголовок для не музикознавців сприймається досить незвично, бо переважно композитор писав для фортепіяно. Але вокальні мініятюри висвітлюють цілком іншу сторону його таланту і мислення. Три твори, подані в програмі, звучать глибоко і своєрідно, а головне, – що збережено пульс стилю, за яким ми пізнаємо руку автора.

Чайковський, „Средь шумного бала" – один з діямантів цього диску. За кілька хвилин в звукових образах перед нами проходить багатогранна палітра емоцій, акварельні відтінки характеру, закладені в музичній драматургії твору. Завершує вокальну збірку українська музика, сповнена мовної спі-

(Закінчення на стор. 16)

Лідія Бичкова у тримовному концерті

Богдан Марків

НЬЮ-ЙОРК. – Останнім акордом у святкуваннях 50-ліття Української Вільної Академії Наук у США був концерт вокалістки Національної опери України, сопрано Лідії Бичкової, з фортепіяновим акомпаніяментом Володимира Винницького. Концерт відбувся в залі Українського Інституту Америки в неділю, 11 лютого, по полудні.

Численна публіка не щадила долонь для оплесків впродовж цілої програми, помимо нерівного виконання. На першу половину складалися пісні західньоевропейських композиторів, німецькою та італійською мовами, в яких вокалістка не почувається свобідно, що позначилося на виконанні. Ціла частина пройшла з мінливим успіхом, а до кращих треба зачислити пісні Ріхарда Штрауса та Шумана з тим самим титулом „Присвята", як і Джузеппе Джіордані „Милий мій". В інших аріях (Пуччіні й Верді), соковитий голос Л. Бичкової, з темною барвою у низьких реґістрах, набирав приємного тембру. На жаль, її верхні ноти часто не досягали нормальної висоти звука, а при наглій зміні динаміки її голос заломлювався, і щойно за хвилину знаходив властивий фокус.

У другій половині концерту в українському репертуарі співачка повернула собі душевний спокій й панування над собою. У найтяжчих піснях на тексти Лесі Українки „Надія" та „Не співайте мені сеї пісні" з музикою Вадима Кіпи, Лідія Бичкова вив'язалася дуже добре з фразуванням та напрочуд інтонаційно чистими високими ти-

(Закінчення на стор. 16)

Сопрано Лідія Бичкова та піяніст Володимир Винницький.

Три покоління Холодних

Виставка під назвою „Три покоління Холодних" відкривається в суботу, 28 квітня, о 6-ій год. вечора в приміщенні Українського Музею. Експонуватимуться картини та ікони Петра Холодного-старш. (1876–1930), його сина, Петра Холодного-мол.(1902–1990) та Андрія Харини (1951), внука Петра Холодного-мол. Картини та ікони для виставки позичені із приватних колекцій Дзвінки і Бориса Захарчуків, Ольги і Ральфа Де ля Кави, Ярослави Кіналь, д-ра Надії Кмети, Ольги Коваль, Святослава Н. Коцибали, Ольги Кузьмович, д-ра Яра та Ірени Моцюків, Оксани Радиш, д-ра Александра і Дади Слоневських, Мотрі і Романа Слоневських, Богданни Титли, Наталії і Маркіяна Титлів, Лева і Тараса Чабанів та з Українського музею і бібліотеки в Стемфорді. Велику кількість важливих та цікавих картин Петра Холодного-мол. позичив на виставку колекціонер Орест Дутка.

Особливо цікаву колекцію, яка складається з 19 картин Петра Холодного-старшого, позичили д-р Святослав і Марта Б. Трохименки. Ці цінні картини зберігав під час війни та за роки еміграції батько д-ра Трохименка, мистець і колекціонер Клим Трохименко. Можливо, це одна з найбільших колекцій праць мистця поза межами України.

Мистецтвознавець д-р Дарія Даревич досліджувала творчі шляхи трьох мистців Холодних і подає ширші висновки свого пошуку в двомовному ілюстрованому каталозі. Кожен з трьох мистців – це унікальний талант, висловлений своєрідним способом і стилем. Та мимо різниць, їх об'єднує те, що вони іконографи, які малюють українську ікону неовізантійським стилем. Втім, і тут їхні індивідуальності є чітко зазначені.

Петро Холодний-стар. народився в 1876 році у Переяславі на Полтавщині. Він студіював фізику та хемію, а свою любов до мистецтва задовольняв вечірніми курсами у Рисувальній школі О. Мурашка. Активно включився в українське мистецьке життя і в 1911 році, разом з такими відомими мистцями і письменниками, як Василь Кричевський та Олександер Олесь, започаткував Організацію українських плястиків.

В роки боротьби за незалежність Холодний-стар. працював в уряді Української Національної Ради дорадником Генерального секретаря народної освіти. В 1919 році, разом з урядом, з огляду на наступ більшовицької армії, він залишив Київ, згодом поселився у Львові. Тут активно пропагував мистецьку справу і був одним із засновників в 1922 році Гуртка діячів українського мистецтва.

В каталозі виставки Д. Даревич підкреслює, що відродження традицій української іконографії в Галичині великою мірою завдячується праці Петра Холодного-стар. Він створив багато ікон, вітражів та іконостасів церков. Д. Даревич каже, що „найбільшим його досягненням вважають розписи й іконостас у каплиці Духовної семінарії та ікони й вітражі у Волоській церкві Успіння Пресвятої Богородиці у Львові".

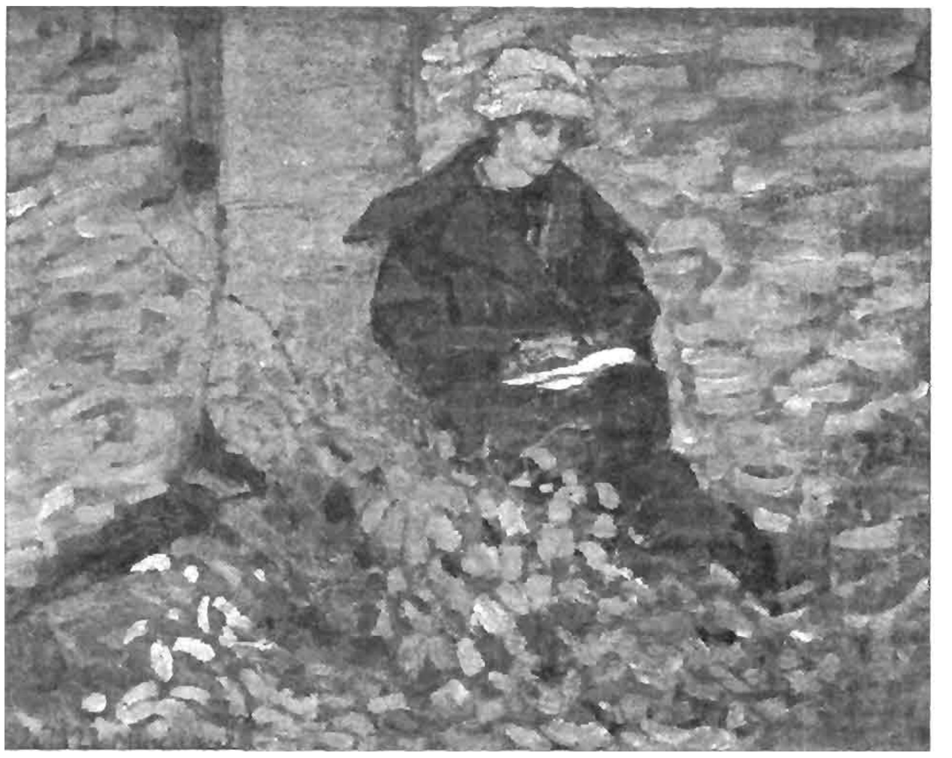
Петро Холодний-мол. народився в Києві у 1902 році. Він закінчив студію мистецтва в Академії мистецтв у Варшаві, де згодом викладав рисунок і темперну техніку малярства. Їздив до Франції та Італії на стипендію Отців-василіян. Був членом Асоціяції незалежних українських мистців і брав участь у виставках у Львові в 1930-их роках. Після Другої світової війни, перебувши деякий час в Німеччині, родина Холодних переїхала до Америки. Петро Холодний-мол. помер у 1990 році.

Є багато церков в Америці, які пишаються іконостасами, мозаїками та вітражами роботи Петра Холодного-мол., між ними українська православна катедра св. Володимира в Нью-Йорку, українська католицька церква св. Юра в Нью-Йорку, українська католицька церква св. Івана Хрестителя в Гантері, Н. Й., українська православна церква-пам'ятник св. Андрія Первозваного у Савт Бавнд-Бруку Н. Дж., українська католицька церква св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., та церква Успіння Матері Божої в Люрді, Франція.

Андрій Харина, внук Петра Холодного-мол. народився в Німеччині у 1951 році. Разом з батьками переїхав до Америки. А. Харина студіював мистецтво в коледжі мистецтв в Онтаріо. В 1982 році він взяв участь разом з дідусем у виставці, влаштованій в Нью-Йорку Об'єднанням українських мистців Америки. В 1994 році дістав нагороду на виставках „Артсфест", в категорії „Найкращої картини на виставці" – за „Пісню ворони", а в1999 році – за „Парасолю". Дарія Даревич каже, що „іти слідами славних батьків – таких, як Петро Холодний-стар., не легко. Знайти свій творчий шлях – ще тяжче. Все ж таки цього досягнув Петро Холодний-мол. і Андрій Харина також зумів знайти свою творчу індивідуальність".

Адреса Українського Музею: 203 Second Ave. New York, NY. Тел. (212) 228-0110, Фах. (212) 228-1947. E-mail: infor@unkrainiamuseu.org. Музейна сторінка на Інтернеті: www.ukrainianmuseum.org.

Марта Бачинська

Петро Холодний-мол., „Під деревом", 1922, картон, олія. (З колекції д-ра Святослава і Марти Трохименків).

Андрій Харина, „Пісня ворони", 1991 р., полотно, олія (З колекції мистця).

Петро Холодний-стар., „Благовіщення", 1951 р., картон, темпера. (З колекції Ореста Я. Дутки).

А. Зленко...

(Закінчення зі стор. 5)

ках; дозволить будувати торговельні взаємини з іншими країнами у визнаних міжнародно-правових рамках, що унеможливить введення торговельних обмежень у політичних цілях; забезпечить рівноправну участь України у процесі подальшої лібералізації світової торгівлі, виходячи при цьому з власної ринкової стратегії. Поряд з питаннями, пов'язаними зі вступом України до СОТ першочерговий інтерес становить завдання залучення чужинських інвестицій. Практично кожна область і місто України здатні запропонувати закордонним інвесторам цілу низку інвестиційних проєктів, а також об'єктів грошової приватизації. При цьому слід мати на увазі, що місцевими органами влади, підприємствами напрацьовано значний позитивний досвід у підготовці та обґрунтуванні інвестиційних проєктів. Треба бути наполегливішими, жорсткішими у відстоюванні економічних інтересів, у подоланні бар'єрів, які часто виникають на економічному шляху України як на Заході, так і на Сході.

Як поліпшити інвестиційний клімат в Україні, підвищити довіру до неї потенційних інвесторів і завдяки цьому збільшити залучення капіталу в національну економіку? Яким чином захищати внутрішній ринок і сприяти виходу українських товаровиробників на ринки інших держав? Як забезпечити проходження через територію України транспортних коридорів та енерґетичних маршрутів? Як допомогти українським товаровиробникам уникнути небезпек на зовнішніх ринках?

Це далеко не повний перелік питань, над вирішенням яких повсякденно працює центральний апарат МЗС та закордонних дипломатичних установ. Але йому потрібен повсякденний контакт між центром і реґіонами. Усім потрібно подумати над механізмом, який зробив би цей контакт постійним, безперебійним і ефективним з точки зору вирішення повсякденних завдань.

Водночас виникає необхідність більш тісного співробітництва між усіма суб'єктами зовнішніх зносин, як в центрі, так і на місцях, з метою пристосування до нових умов міжнародного життя.

За матеріялами МЗС України

Адміністративна...

(Закінчення зі стор. 5)

плани в проведенні адмінреформи. По-перше, це створення ефективної виконавчої влади – як на державному рівні, так і на місцевому. По-друге, це введення нових, логічно обґрунтованих, функцій виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, заснованих на забезпеченні прав людини та її свобод. На думку І. Ібрагімової, необхідно створити систему навчання та перекваліфікації працівників державних служб.

І. Ібрагімова багато говорила про зміну теперішньої влади та про її реконструкцію. На жаль, вона не назвала жодних засобів контролі за уже існуючою або реконструйованою владою. На запитання журналістів про те, чи є якісь ґарантії того, що реформована українська бюрократія не повернеться до образу свого радянського попередника, І. Ібрагімова відповіла, що таких ґарантій не має.

Іншими словами, дана реформа покищо гарно виглядає на словах та на папері. В реальному житті без жорсткої контролі над державними службовцями вона не принесе абсолютно ніяких плодів. Навіть якщо Уряд заставить сучасного бюрократа, заслухати курс лекцій про те, що він не може більше брати хабарів чи використовувати владу в свою користь, то немає ніяких ґарантій, що, повернувшись назад до свого кабінету, він не продовжуватиме брати хабарі та лоббіювати за ті ж самі хабарі невигідні для українського суспільства економічні проєкти.

Отже, в першу чергу, потрібна жорстка контроля, щоб будь-який бюрократ знав, що за отримання хабаря чи перевищення своїх службових повноважень він може втратити роботу або потрапити до тюрми.

Ця контроля можлива тоді, коли українська влада перестане саджати в тюрми своїх політичних опонентів та студентів, а почне слідкувати за дотриманням законности нашими державними службовцями. Може тільки тоді український бюрократ добре задумається перед тим як брати черговий хабар. І тільки тоді, пересічний українець зможе перевести дух в своїй державі.

Трагедія і надія...

(Закінчення зі стор. 5)

зруйновані. Навіть старі назви поселень були змінені так, що дослідники топоніміки безпорадно розводять руки: що можуть сказати історикам назви Радостноє, Счастлівоє, Овощноє, Сєнокосноє, Фронтовоє?

Крим лежав в руїні. У 1954 році держава припинила продаж овочів і картоплі, колгоспне тваринництво мало на зиму лише третину потрібних кормів, водопостачання стало епізодичним. Населення Криму скоротилося проти довоєнного часу у 3.7 раза. Зруйнування економіки Криму змусило Кремль вдатися до кроку, який суперечив його попередній політиці: тут збагнули, що врятувати півострів може лише працьовита Україна. Було вирішено зробити „вельможний дарунок" : передати загарбаний Крим зі складу Російської Федерації до України, щоб потім, коли українцям вдасться оздоровити руїну, знайти привід повернути собі ці володіння. Розпад СССР перекреслив ці пляни і тепер росіянам залишилось жалкувати за втраченим Кримом.

Офіційний Київ зайняв розумну позицію, надавши автономію Кримові. Це відзначили й у світі. Анґлійський тижневик „Економіст" у 1994 році писав: „Перетензії Росії щодо Криму не можна вважати благородними, бо ці землі були анексовані Російською імперією у кримських татар. Хоча Крим не є незалежним, він має більше автономії, ніж Шотляндія, Баварія чи Каліфорнія. Якщо росіяни мудрі люди, вони мають порадити своїм друзям в Криму насолоджуватись автономією і забути про незалежність". Звісно, незалежність заманлива для кожного народу. Але в Криму про незалежність волають не корінні його мешканці, а ті люди, які розуміють під незалежністю повернення півострова у володіння Росії.

Нащадки „хрестоносців" часів Катерини, які спромоглися спустошити цей колись квітучий край, не можуть примиритися з тим, що у ньому знову будуть господарями кримські татари – одна з повноправних національних меншин незалежної України.

Так, Шевченко...

(Закінчення зі стор. 11)

ське Маріїнське вище жіноче училище, Ляcс Ревекки, єврейки за національністю.

На жаль, інших даних в „Обзоре" про неї немає. Однак її причетність до української Справи, до Справи Тарасівців, які поставили перед собою відродити Україну та вивести її на широкі вільні світові обрії, свідчить про те, що Україна стала батьківщиною і для цієї єврейської дівчини". („Святиня", науково-історичний літопис Тарасової гори, Київ, 1988 р.).

Здоровий глузд підказує, що коли б ця освічена єврейська дівчина вбачала в творах Т. Шевченка антисемітизм, то хіба вона була б його послідовницею, шанувальницею й наражувалася б на арешти, тюрми і заслання?

Шевченко був великий гуманіст, його любили і шанували всі чесні люди і народи. Серед тарасівців надибуємо російські прізвища, а такі імена, як Олександер і Сергій Штейнберґ – можливо, також єврейські!

„Москаль" і...

(Закінчення зі стор. 11)

символізують свідомий гріх зради своєї батьківщини, а три „лірники" відображують провідну верству в Україні Шевченкового часу – втомлену, байдужу й несвідому. Всі вони, у свій спосіб, зраджують і служать москалеві.

В „Москалевій криниці" (1857), в особі „москаля" Максима, зображена омосковлена частина українського суспільства Шевченкового XIX ст. І в цій поемі, говорив доповідач, виступає новий Шевченків герой – „варнак", який топить „москаля" Максима в його власній криниці. У другій частині своєї доповіді д-р Розумний зупинився над причиною радянського маскування вчинків „москаля" і запропонував наступне вияснення: „Для будівничих нової імперії – Радянського Союзу – який творився на базі російського етносу та формувався на його мові й культурі, було необхідним відкинути сплямлене зображення москаля й небезпеку москальства та створити нове, очищене, навіть ідеалізоване, обличчя будівничих імперії, оголосивши цей народ „братнім" та „найстаршим" у слов'янській сім'ї". Було необхідним піднести історичний і політичний профіль того народу й зобразити його не як займанця, а як будівничого та запустити історичне коріння нової імперії якнайдальше в старовину. Треба було створити уявлення сили й визначити провідну ролю тієї сили та вкласти це в гимн „непорушного" Союзу, який „навічно" зв'язала „Вєлікая Русь".

Від українців треба було забрати Шевченка і приєднати його до цього творення, відповідно зфальсифікувавши його, а особливо Шевченкові референції до тих місць в історії України, до яких мала відношення Росія.

Тому гріх зведення і зради Шевченкової Катерини знімається з Івана – росіянина й перекидається на аморфного Івана-солдата, або зводиться цю зраду до рівня марксистської „клясової боротьби".

Однак, замість очиститися, продовжував проф. Розумний, „радянська" маска нашарувалася новими – ще глибшими сказами, маштабнішими злочинами геноцидів, тюрем, заслань і смертей невинних людей. „Чи новий політичний клімат, – риторично запитав доповідач, – який прийшов на територію розваленого Союзу, скине попередні маски – покаже майбутнє".

Свою доповідь д-р Розумний закінчив, звертаючись до сучасної політичної кризи в Україні, в 10-річчя її незалежности, коли на верхах держави говориться про „спільність багатств" Київської Русі. – „Значить, – „Москалевої криниці" в Україні ще не засипано, „чорні ворони" продовжують кружляти над Шевченковою землею, й містерії „Великого льоху" ще не розв'язано", – зробив висновок доповідач.

УВАН, Вінніпеґ

„Европейські...

(Закінчення зі стор. 14)

вучости, витончености, а в чомусь і новизни трактування. Співак вибрав перлини творчости Гулака-Артемовського, Людкевича, Соневицького. Як автор, хочу сказати про свою пісню „Ой гук мати, гук", яку ми неодноразово виконували в спільних концертах. Голос тут звучить по-українськи багато, динамічно за характером, що знаходить щирий відгук у піяніста.

Компакт-диск „Европейські вокальні мініятюри" є помітним явищем в нашому творчому житті, спеціяльно в камерному жанрі.

Не так вже багато існує в світі виконавців, що можуть на такому рівні відчуття донести цю „нескладну", на перший погляд, музику, але яка надається до виконання тільки справді обдарованим особистостям.

Компактдиски (CD) можна придбати, телефонуючи на (973) 993-8090 або звернувшись на e-mail: ola13@aol.com

Лідія Бичкова...

(Закінчення зі стор. 14)

хими тонами. І в дальших піснях – Рахманінова, Мусорґського її голос звучав рівно й привабливо.

Задушевним настроєм прозвучала "Така її доля" на текст Шевченка, та близькими до естрадних пісень „Запливай же, роженько" Георгія Майбороди. Його ж „Димить туман" – особливо гарна імпресіоністична картина, відспівана з вокальною виразністю, стала кульмінаційною точкою програми. Поміж тими піснями звучали Лисенкова „Наталка" та арії з „Запорожця" Гулака-Артемовського.

Піяніст Володимир Винницький своїм стоїчним спокоєм, добрим артистичним відчуттям та технічною досконалістю гри причинився до великого успіху у проведенні концерту.

Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля

Біль народу, біль світу

Спеціяльний випуск для відзначення 15-ої річниці трагедії Чорнобиля, квітень 2001року

Понад 11 років тому д-р Зенон і Надія Матківські започаткували Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля – у відповідь на прохання письменника і політичного діяча Володимира Яворівського щодо участи діяспори в допомозі дітям – жертвам ядерної трагедії. Те, що почалося з простого передання декількох валіз з ліками та іграшками для дітей, розвинулося у діяльність, котра принесла понад 46 млн. дол. допомоги для невинних жертв Чорнобиля. Напередодні 15-ої річниці катастрофи вміщуємо інтерв'ю з президентом Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля"д-ром Зеноном і членом Ради директорів Надією Матківськими. Розмову з ними вів Олесь Кузьма.

– Минуло 15 років від вибуху на Чорнобильській атомній електростанції. Це – досить тривалий час для усунення наслідків аварії. Але Фонд продовжує і навіть поширює свою місію. Чому?

– Медичні проблеми в Україні ще не вивчені ні українським урядом, ні світовими установами. Хоч Світова організація охорони здоров'я довела величезне зростання числа захворювань на рак щитовидної залози серед дітей і молоді, та пов'язала це з Чорнобилем, ми знаємо, що багато інших наслідків будуть розвиватися протягом наступних 20 років. Екологічна ситуація в Україні залишається дуже складною. Велика її територія, особливо в північних областях, сильно забруднена стронцієм-90, цезієм-127 та іншими радіоактивними елементами, які будуть загрожувати населенню ще багато десятиріч. Навіть якщо наслідки Чорнобиля будуть зростати менш різко, ніж передбачено, ми вважаємо, що партнерства, які ФДДЧ розпочав з лікарнями в Україні, можуть принести дуже позитивні зміни в підвищенні рівня медичного обслуговування, зниженні смертности новонароджених і недоношених дітей, в боротьбі проти онкологічних захворювань – наприклад, проти рака щитовидної залози, левкемії і лимфомів Годжинса, та у виправленні вроджених вад.

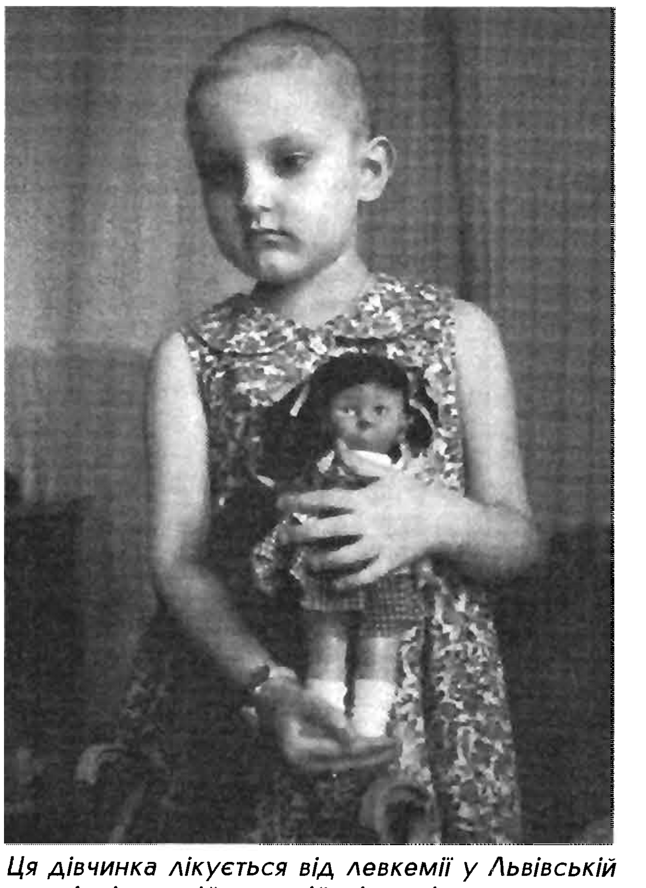
– Наскільки спроможний один Фонд вплинути на стан здоров'я дітей в Україні?

– Фонд вже розпочав багато надійних проєктів, які завершилися успіхом. В декотрі лікарні нам вдалося доставити потужну і високоякісну апаратуру, хірургічні прилади і діягностичні системи, які допомогли нашим партнерам – українським медичним спеціялістам – прооперувати і вилікувати сотні дітей, які хворіли на рака чи отримали травматичні ушкодження. Вже сотні немовлят в Луцьку, Дніпропетровську, Києві, Чернігові, Вінниці та інших містах вижили за допомогою респіраторів та реанімаційного обладнання. Нам треба помножити ці успіхи в інших лікарнях, які далі потребують великої допомоги, підвищення стандартів і нової технології. Ми здаємо собі справу з того, що Україна – це велика держава, яка має тисячі лікарень і клінічних закладів. Ми не в силі допомогти більше, ніж малому відсотку пацієнтів, але доцільна допомога може врятувати сотні і тисячі дітей, які сьогодні перебувають під великою загрозою. Безумовно, найбільшу відповідальність за розвиток цих лікарень несе сам український уряд, його Міністерство охорони здоров'я, обласні управління. Щоб Україна перейшла на приватизовану і більш доступну медичну систему, потрібен довший час, а в цей переходовий етап Україні потрібна сильніша підтримка від західніх установ і української діяспори.

– Які нові проєкти Фонд вважає за найбільш доцільні і надійні?

– Недавно наш Фонд спонзорував конференцію з серцево-торакальної хірургії немовлят, на яку приїхали хірурги з багатьох областей України і Криму. На сьогодні понад 8,000 українських дітей чекають на невідкладні операції, щоб направити серцеві і судинні вади, які загрожують їх життю. Україна має надзвичайно здібних серцевих і дитячих хірургів і спеціялістів з неонатології. Декотрі із них, як д-р Ілля Ємець з Інституту Амосова в Києві чи д-р Роман Ковальський з Львівської обласної клінічної лікарні (Охмадит) вже підвищили свої кваліфікації в найкращих медичних установах світу – в Парижі, Бостоні, Монреалі, Сиднеї. Ці медичні чародії творять дива з мінімальними ресурсами, але їхні здібності обмежені браком нової апаратури, яка є у західніх лікарнях аж до надміру. Невже українська діяспора і західні благодійні організації не можуть придбати такі апарати, як машину на обмін крові (байпесс), аналізатори газів крови, вентилятори і т. п.?

З огляду на великий приріст вроджених вад після Чорнобиля Україні потрібні щонайменше три таких серцево-хірургічних центри. Наш Фонд готує кампанію, щоб обладнати такі центри в Києві, Львові і на півдні – можливо, в Одесі або в Криму. Ми надіємося, що зможемо поєднати свої зусилля з іншими благодійними організаціями, як вдалося поєднати зі Союзом Українок Америки кампанію з придбання системи ядерно-магнітного резонансу в 1994 році. Ця система допомогла лікарям Києва обстежити понад 10,000 пацієнтів, видалити сотні злоякісних пухлин і врятувати життя багатьох людей. Крім серцевої хірургії, намагаємось поширити і модернізувати неонатологічні відділи в Рівному, Одесі, Луганську та в інших областях, щоб врятувати немовлят, які народжуватимуться з ускладненням дихання і з вадами органів, що вимагають інтенсивної терапії.

Ця дівчинка лікується від левкемії у Львівській спеціялізованій дитячій лікарні, яка завдяки Фондові, зокрема нещодавно померлому віце-президентові ФДДЧ Володимирові Гординському, має найдосконалішу у Східній Європі діягностичну ляболраторію.

Фото Й.Сивенького

– Як ви відповідаєте скептикам, котрі твердять, що Чорнобиль вже минув і більше немає „чорнобильських дітей"?

– Відповідь на це зовсім проста. Всі поінформовані люди знають, що радіяція після Чорнобиля не минає за 15 років, але що світ буде відчувати ці наслідки ще сто і навіть тисячу років. Ця катастрофа вимагає дуже тривалого нагляду. Сьогодні є понад 2,000 випадків рака щитовидної залози у дітей і підлітків. До 1991 року такі випадки можна було перелічити на одній руці. Навіть ті діти, котрі вже перейшли радикальні операції, щоб позбутися злоякісних пухлин, потребуватимуть гормонних препаратів впродовж усього свого життя. Завдяки щедрій пожертві від фірми Кнолл ми придбали більш як на 600,000 долярів препарату „тироксин", якого вистачить для тисячі дітей на один рік. На цьому етапі допомога від Заходу необхідні.

– Крім рака щитовидки, які інші наслідки Чорнобиля прийшли до вашої уваги?

– Під час наших частих поїздок в Україні, коли ми супроводжували гуманітарні вантажі, ми мали нагоду зустрітися з тисячами дітей і підлітків, які занедужали на різні незвичайні захворювання крови, онкологічні недуги шлунку і стравоходу чи народилися з рідкісними вадами пальців, ніг, обличчя чи критичних органів. В заражених зонах зустрічаємось з дітьми, котрі страждають через сильні імуно-дефіцити, які їхні лікарі пов'язують з радіяцією. Багато матерів мають великі ускладнення під час вагітності і є пологів. Бачимо, що серед дітей, які жили в забруднених зонах, стан здоров'я набагато гірший, ніж у дітей з відносно чистих околиць. Це нічого не має спільного з так званою „радіофобією" чи з психологічними факторами, а має зв'язок з фізичним зараженням та з екологічними факторами.

– Крім лікування недуг,чи Фонд працює над запобіганням недуг серед дітей і дорослих?

– В минулому році ми надрукували популярні книжечки „Нормальна вагітність" і „Догляд за немовлятами". Ми працюємо над тим, щоб підви-

(Закінчення на стор. 4)

На фотографії 1991 року українські діти тримають транспарант з трагічним змістом. На жаль, відтоді цей зміст не набагато змінився на краще. Згідно зі звітом ООН 1999 року, Україна продовжує займати одне з перших місць в Европі за смертністю дітей: на тисячу новонароджених припадає 21 дитяча смерть, тобто цей показник у 4 рази вищий, ніж в США та Европі.

Медичні наслідки катастрофи

Олена Маслюківська з дітьми-сиротами в селі Залуччя Снятинського району на Івано-Франківщині. Цьому будинкові-інтернатові Фонд допомагає за спеціяльною програмою.

Багато чинників зумовлює високий рівень хвороб в Україні, включаючи куренння, алькоголізм, нездорове харчування і забруднене довкілля. Хоч багато країн Східної Европи і республіки колишнього Радянського Союзу страждають від подібних чинників, але Україну від решти країн відрізняють тяжкі наслідки ядерного вибуху в Чорнобилі. Олена Маслюківська - Крайовий директор Київського бюра Фонду, випускниця Києво-Могилянської академії і Єльського університету, подає особливо тривожну статистику щодо стану здоров'я в Україні.

Аварія на Чорнобильській АЕС спричинила виникнення важко передбачуваних драматичних соціяльних і медичних наслідків, пов'язаних з впливом радіяційного опромінення. Більш ніж 10 мільйонів українців безпосередньо торкнулося Чорнобильське лихо.

Радіяційного забруднення в Україні зазнала територія площею 4.6 млн. гектарів, де в 2,304 населених пунктах мешкає понад 700 тис. дітей. Більше 130 тис. населення було евакуйовано з 30-кілометрової зони та зони обов'язкового відселення. 10 мільйонів людей все ще проживає на забруднених територіях. Понад 600 тисяч осіб зазнали радіяційного впливу під час ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Біля 4.2 мільйона українців хворіють через наслідки катастрофи, серед них – 2 мільйони дітей.

П'ятнадцять років, що відділяють нас від часу Чорнобильської катастрофи, дозволили зформувати перші реальні уявлення про наслідки катастрофи для здоров'я населення. З радіяційних чинників аварії 1986 р. найбільше значення мають: опромінення щитовидної залози у ранній період після аварії; опромінення осіб, які брали участь у ліквідації аварії; багаторічне проживання населення на території, що зазнала радіоактивного забруднення; знаходження в зоні впливу радіяції безпосередньо під час аварії.

До неґативних чинників нерадіяційного походження належать порушення харчування, зміни умов життя за рахунок обмежень, евакуації, відселення, вплив загально несприятливої екологічної ситуації, соціяльно-психологічне напруження — погіршення умов життя населення, в тому числі за рахунок загального погіршення економічного стану держави.

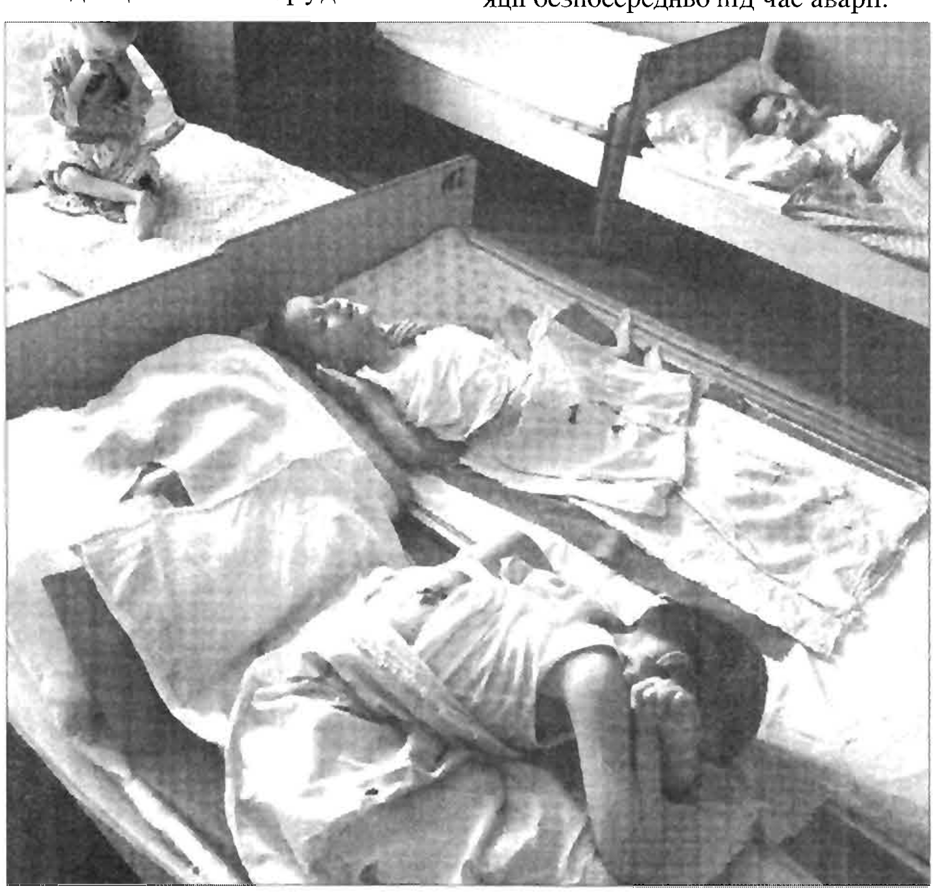
Лікарі очікували, що перші випадки захворюваности на рак щитовидної залози (РЩЗ) у дітей стануться через 5-7 років після аварії, проте уже 3 роки після аварії кількість дітей хворих на РЩЗ зросла у 2.5 раза порівняно з 1986 роком, через 7 років – у 7.5 раза, а через 10 років – в 11 разів. За післяаварійні роки 1,800 українцям, яким на момент операції було від 0 до 18 років, повністю видалили ЩЗ. Багато з них зараз самі хочуть мати дітей, хоча ані вони, ані лікарі не знають, які наслідки на дитину матиме постійне вживання гормональних препаратів матір'ю.

Те, що таке збільшення пов'язане з Чорнобильською катастрофою, підтверджує також аналіза захворюваности на рак ЩЗ у дітей різних реґіонів України. Значне зростання захворюваности на рак ЩЗ зареєстровано в областях, що найбільше постраждали від радіяційного опромінення. Наприклад, в Київській області від 1981 до 1985 років захворюванність на РЩЗ було 0 випадків на 100,000 дітей. Між 1986 і1994 роками захворюванність дітей на РЩЗ різко зросла: 31 випадкок на 100,000 дітей, майже 20 відс. від загального по Україні.

У структурі захворюваности дітей, що постраждали внаслідок аварії, протягом усіх років провідними захворюваннями є хвороби органів дихання, на другому місці - хвороби органів травлення, на третьому - хвороби нервової системи та органів чуття, четверте і п'яте місце займають хвороби крові і кровотворних органів, а також хвороби шкіри та підшкірної клітковини. В механізмах порушення стану здоров'я дітей, які потерпіли внаслідок аварії на ЧАЕС, значну ролю відіграють зміни в імунній, гормональній системах та суттєві порушення метаболічних процесів у дитячому організмі.

Особливе занепокоєння викликає захворюваність дітей на новоутворення. Якщо число всіх захворювань з 1987-го до 1995 року збільшилось в 9.7 раза, то захворювання, що вперше були виявлені, збільшились в 5.6 раза. Захворюваність злоякісними новоутвореннями з 1987 року збільшилась в 3.4 раза, а вперше виявлені злоякісні новоутворення - в 1.4 раза. Рівень вроджених вад розвитку з 1987 року по 1995 рік зріс у 5.7

(Закінчення на стор. 4)

Фінансова допомога з боку УПЦ в США дає Фондові змогу у найближчий час придбати для дітей будинку-інтернату в Залуччі персональне медичне обладнання.

Фото Й. Сивенького

Кожен доляр зростає вдесятеро

Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля послідовно працює, щоб кожний одержаний доляр був найефективніше використаний у придбанні ліків і обладнання, в навчанні медичного персоналу, у забезпеченні спеціялістів найновішою медичною літературою. За кожен доляр, що його ФДДЧ отримує, він доставляє гуманітарної допомоги вартістю 10 долярів. Олена Вельгаш, випускниця Пенсильванського стейтового університету, є відповідальною за координацію і постачання медичної допомоги, котру Фонд надсилає в Україну.

Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля глибоко цінує фінансову підтримку своїх жертводавців і намагається використати кожну пожертву якнайощадніше і на максимальну користь дітей України. Добровольці Фонду і наші приятелі з фармацевтичних фірм і медичних підприємств постійно шукають найкращі ціни і нагоди, щоб придбати медичні і гуманітарні товари або безплатно (формою пожертви, звільненої від податків), або за максимальну знижку. За декотрі ліки і необхідні апарати доводиться платити повну ціну, але дуже часто нам вдається купувати дешевше. Таким чином, Фонд передав в Україну вантажі вартістю понад 46 мільйонів долярів, хоча весь прихід від пожертв сягав 4 мільйонів.

Серед вантажів, доставлених Фондом були сучасні ультразвукові апарати, діяґностичні системи для досліджень крови, інкубатори і респіратори для інтенсивної терапії (реанімації) немовлят, повністю обладнані амбулянси, великі обсяги антибіотиків, онкологічних препаратів для лікування рака і левкемії, хірургічні прилади, анестезійні машини, возики для інвалідів, протези і різні інструменти для реабілітації немічних та інвалідів.

ФДДЧ ретельно слідкує за вантажем, котрий доставляється в Україну літаком або морським контейнером. Представники лікарень, які отримують вантажі, мусять бути зареєстровані українським урядом, щоб одержати гуманітарну допомогу. Вантаж переходить митну перевірку. В містах, до яких надходить допомога, Фонд проводить пресконференції, щоб повідомити, які безплатні препарати та нове обладнання прибуло до дитячої лікарні. Щоб впевнитися, що вся медична допомога доходить до отримувачів, проводиться обстеження, чи ця лікарня є досить проґресивною. Коли лікарня стає партнером та отримує допомогу, персонал без попередження проводить перевірки.

Замало доставити коштовну апаратуру до лікарень. Фонд бере на себе обов'язок навчання лікарів, підвищення їхньої кваліфікації

(Закінчення на стор. 3)

Олена Вельгаш зі залучанськими дітьми.

Невикористаний потенціял гуманітарної допомоги

Хребтом фінансової підтримки була українська громада. Хоч багато корпорацій, як і американський уряд, дуже сприяють у доставленні гуманітарної допомоги, саме від української громади за десять років надійшло понад чверть мільйона окремих грошових внесків – від п'яти долярів до десятків тисяч. Виконавчий директор фонду Олесь Кузьма у своїй статті пояснює, чому проблема Чорнобиля не відійшла в минуле, а залишається актуальною на майбутнє.

Незадовільний стан медичного обслуговування населення України, зростання дитячої смертности вимагають постійної допомоги української діяспори й усієї світової громади. Бюро демографії при ООН в лютому цього року заявило, що без масового відгуку західніх держав, без радикальної зміни в демографічних показниках Україна може втратити понад 40 відсотків свого населення до 2040 року. Навіть в декотрих країнах Африки, де розгорілася епідемія СНІДу, ООН не очікує таких катастрофічних втрат, як в Україні.

Причини низької народжуваности і високої смертности різні, і не можна їх виводити лише від Чорнобиля та екологічних факторів. Економічна криза, брак медикаментів і елементарних знань щодо захисту здоров'я, незадовільне забезпечення від інфекційних недуг, багато інших факторів спричиняють теперішній жалюгідний стан охорони здоров'я в Україні. Багато лікарень мають лише застарілу діягностичну апаратуру, в багатьох містах цілковито відсутні хірургічні прилади і новітня технологія, що доводить до трагічної втрати життя.

Немає сумніву, що без суттєвої допомоги Україна втратить тисячі своїх дітей через недуги. Якщо в Україні рівень дитячої смертности в чотири рази вищий від европейського, то вона без війни і без голоду може втратити майже половину свого населення менше, ніж за два покоління.

Немає виправдання байдужости і погорді. Багато журналістів і сторонніх людей відвідали лікарні, з якими співпрацює Фонд, і довели, що допомога ФДДЧ доходить до пацієнтів, і лікарі вміють вживати її ефективно. Варто навести кілька прикладів.

Лікарі пологового будинку в Полтаві знизили рівень дитячої смертности на 90 відсотків за один рік, відколи отримали реанімаційне обладнання зі США. Подібне бачимо у реанімаційних відділеннях лікарень в Рівному, Луцьку, Києві, Дніпропетровську та інших містах, куди прийшла сучасна технологія з Заходу. Вже сотні дітей врятовано завдяки амбулянсам, респіраторам та іншому обладнанню, придбання якого фінансували українські парафії і Ротарі-клюби в Пармі, Виппані, Гартфорді, Дітройті, Чикаго і Рочестері.

У Львівській обласній спеціялізованій лікарні, де лікують чорнобильських дітей, сотні колишніх пацієнтів вже перейшли в стадію одужання після тяжкої хеміотерапії проти найстрашніших недуг – злоякісних пухлин, саркоми, нейробластоми, рака, левкемії і лейкозів типу Годжкинса. Головний лікар Олександер Миндюк пов'язує успіх зі стратегічною допомогою Союзу Українок Америки, Фонду Допомоги Дітям Чорнобиля і медичного проєкту СУМ. Досвід львівських лікарів у подоланні онкологічних захворювань став настільки відомим, що міжнародні лікарські спілки запрошували їх зробити доповіді на світових з'їздах в Англії, Греції, Канаді і США.

Українським медичним установам не потрібна символічна допомога у вигляді порад. Наша допомога повинна бути маштабною і конкретною, а результати повинні бути очевидними і яскравими. Відвідавши сиротинці чи лікарні, де лікуються чорнобильські діти, доходимо висновку, що діяспорі не вистачає сили та енергії, щоб боротися з цим горем. Але пригадуються слова, написані великими літерами на мурі варшавського гетта напередодні повстання проти фашистських окупантів: „Краще засвітити одну свічку, ніж проклинати темряву".

Недавній благодійний виступ спортсменів на чолі з Віктором Петренком, а також акція шхуни „Батьківщина" доводять, що американська громадськість і комерційні спонзори готові підтримати благодійні акції на користь дітей України, якщо ми знайдемо в собі імпульс сміливости, щоб звернутися до нових союзників.

Для досягнення успіху непотрібно великої кількости людей, чи надмірних бюрократичних структур. Непотрібно й одностайної згоди усієї громади. Іноді малі угруповання однодумців можуть зробити більше і швидше, ніж великі, громіздкі комітети. Наприклад, в одній школі біля Бостону учні за місяць зібрали 14,000 долярів на закуп антибіотиків для лікарень в Києві. Школа в Риджфілді, Конн., зібрала понад 25,000 на

Молода мама з хворим на левкемію синочком у Волинській обласній дитячій лікарні.
Фото Й. Сивенького

різдвяні дарунки для сиротинців в Рівному і Снятині.

Варто брати приклад з маленької православної парафії Пресвятої Трійці в Денбурі, яка, маючи ледве 70 членів, щороку проводить п'ятикілометровий „маратон", який приносить тисячі долярів дітям Чорнобиля. Навіть одиниці можуть відіграти важливу ролю в гуманітарній місії. Користаючись з Інтернету і домашнього телефону, д-р Мона Майкелсон вже придбала апаратуру і медикаменти для нашого Фонду на мільйони долярів. Можна шукати виправдання своєї бездіяльности в українському уряді і в безсоромній поведінці олігархів, які привласнюють величезні кошти. Одначе в Україні живуть тисячі ідейних, працьовитих людей, які прагнуть поліпшити стан українського суспільства. В кожному місті ми зустрічаємось з лікарями, батьками і фахівцями, які попри всі економічні перепони, брак платні і технології, намагаються врятувати життя немічних дітей, які потерпіли в наслідку Чорнобиля.

Якщо ми вважаємо себе за патріотів, то не повинні чекати на більш відповідну пору, коли

(Закінчення на стор. 4)

Кожен доляр зростає...

(Закінчення зі стор. 2)

щодо нової технології. ФДДЧ дбає про те, щоб апарати мали відповідне довготривале обслуговування. Представник компанії Фішер і Пайкел в Україні Володимир Мітін, наприклад, встановлює всю апаратуру реанімації немовлят для ФДДЧ. Він вчить лікарів та медсестер правильно і добре вживати обладнання.

За 10 років існування ФДДЧ 30 лікарів різної спеціялізації пройшли стажування в США. Наприклад, в 1997 році неонатологи з Дніпропетровська перейшли інтенсивний, 6 - тижневий неонатологічний вишкіл в медичному центрі св. Варнави, в Лівінгстоні, Н.Дж. Українські лікарі ознайомились з найновішою технологією та способами лікування немовлят в реанімації. Після стажування в США лікарі навчали в Дніпропетровську неонатологів з різних областей України.

ФДДЧ фінансував і спонзорував дві конференції з неонатології в Україні. Третя конференція відбудеться в Дніпропетровську наступного літа. В травні відбудеться національна конференція з ендокринології під патронатом ФДДЧ. В 1995 р. ФДДЧ організував та спонзорував конференцію, присвячену лікуванню рака щитовидної залози та левкемії, у якій брали участь спеціялісти зі США д-р Микола Баранецький, д-р Бенджамин Раш, д-р Моллі Швен і д-р Рендл Фосбурґ.

Впродовж десяти років видатні журналісти відвідали партнерські лікарні, з якими співпрацює Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля, щоб засвідчити документально гуманітарну працю ФДДЧ: Роз Ейбрамз з телевізійної студії АВС, Мартин Савідж з CNN, Шеллі Синдланд з Fox-6, Володимир Артимишин з українською програмою в американській діяспорі "Контакт". Українські станції УТ-1 та УТ-2 звітували про роботу Фонду не раз, журналісти американських газет Андрій Мельникович з „Ґаннет Нюз Сервіс", Роберт Мастерсон, представник сітки газет „Адвокат" в Конектикаті. Від першого кроку шукання гуманітарної допомоги в формі якісних антибіотиків, респіраторів чи шприців, кожен успіх є реалізований зусиллями людей доброї волі.

Обов'язком Фонду є доставляти ліки та обладнання, котрі є найбільш доцільні та найкращої якости. Препарати, доставлені Фондом, мусять мати дозвіл на використання не менше 9 місяців від часу передання в Україну. Гуманітарна допомога, котра доходить в Україну, мусить відповідати стандартам, щоб зберігати найвищий рівень медичної обслуги лікарень. На жаль, українські закони щодо передання гуманітарної допомоги часто міняються без попередження. Було б набагато зручніше, коли б гуманітарні організації, які працюють в Україні, мали завчасні повідомлення про очікувані зміни.

Запорукою виживання цієї хворої дитини є неонатологічне обладнання, яке фонд передає українським дитячим лікарням в Луцьку, Чернігові, Полтаві, Рівному, Дніпропетровську, Львові і Одесі.

Леся зі своєю мамою дякує Тані Фесенко-Віна за подаровану іграшку.

„Наше покликання – рятувати дітей" — Надія і д-р Зенон Матківські.

Медичні наслідки...

(Закінчення зі стор. 2)

раза, хвороби нервової системи та органів чуття - в 5.7 раза, хвороби крові та кровотворних органів - в 5.4 раза.

Значно погіршився стан здоров'я вагітних. Серед показників, які характеризують частоту захворюваності вагітних і є найчутливішими до фактору навколишнього середовища – анемія та хвороба нирок. Найбільш чутливими до поєднаної дії радіяційного і хемічного чинника групами населення є новонароджені.

Аналізуючи показники стану здоров'я дорослих та підлітків, постраждалих внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, слід відзначити тенденцію щорічного зростання загальної захворюваності. Особливо серед проживаючих на територіях радіоекологічної контролі - на 59.2 відс., серед евакуйованих - на 37.1 відс.

У структурі захворюваності постраждалих найбільшу частку займають хвороби органів дихання. Коли Чорнобильська АЕС вибухла, люди вдихали радіонукліди, котрі увійшли в атмосферу. Ці радіонукліди створили горячі плями в їхніх легенях. І з цієї причини в 1995 році 13.3 тисячі людей з 100,000 хворіють від хвороб легень. У дорослого населення України відзначено перевищення в 10-15 разів показника захворювань ендокринної системи, в тому числі гіперплазії ЩЗ, тиреоідити, цукрові діябети.

Захворюваність "ліквідаторів" за характером хвороб системи кровообігу (у т.ч. на гіпертонію, ішемічну хворобу серця) теж значно перевищує характерні для населення України показники .

Показники смертности, які є загально об'єктивними показниками, підтверджують несприятливі тенденції у стані здоров'я ліквідаторів: незважаючи на відносно молодий вік контингенту (25-45 років) показники смертности щорічно збільшуються з 2,26 відс. у 1988 році до 5.8 відс. - у 1994 році.

Ще в 1992 році, газета „Лос-Анджелес Таймс" подала інформацію про смертність ліквідаторів аварії. За статистикою українського і російського урядів, до того часу померло понад 50,000 учасників ліквідації аварії. Ця інформація ще не була підтверджена міжнародними аґентствами охорони здоров'я, тому повніша інформація про загальне число померлих невідома. Проте відомо, що за п'ять років (1993–1998) Україна втратила понад 2 мільйони населення. Таке нетипове зменшення чисельности населення занепокоїло демографів ООН, які у своїх висновках схильні вбачати причину цього у впливі Чорнобиля.

Біль народу...

(Закінчення зі стор. 1)

щити санітарну свідомість медичного персоналу у лікарнях, і часто доставляємо до лікарень стерілізаційні речовини. Протягом останніх 10 років наша Фонд доставила до лікарень України на кілька мільйонів долярів антибіотиків. Одначе тема інфекційних недуг надзвичайно складна і є національною проблемою. Ми дуже вдячні за допомогу жіночій громаді під проводом Марії Драч і медичного радника Людмили Порохняк-Гановської та інших експертів, зокрема Олесі Гульчій, котрі проводять взірцеву інформативну працю в громадській боротьбі проти СНІДУ та захворювань під час вагітности. Завдяки жіночій громаді і допомозі фірми Монсанто та Ярополка Гладкого, нам вдалося надрукувати дуже багато корисних медичних підручників.

– Чи українські лікарі в діяспорі могли б більше допомогти в вашій благодійній місії?

– В Україні бачимо багато можливостей для плідної праці лікарів-добровольців. Наш Фонд створив медичну раду, яка дуже багато допомогла нашій місії. Педіятри і акушери д-р Марта Кутко і д-р Дарця Клачко допомогли нам перекласти на українську мову і підготувати підручники та інформативні буклети. Наші американські друзі – Морріс Коген, д-р Шіан Сун, д-р Моллі Шуен, д-р Рендл Фосбурґ були доповідачами на наукових конференціях в Києві, Луцьку і Львові, приймали українських лікарів, які приїздили до Америки на стажування. Д-р Джером Завадський і Том Денні подорожували в Україну, щоб забезпечити перевіз вантажів до призначених лікарень і навчити наших колег, як максимально використати діягностичні апарати, доставлені Фондом. Д-р Аскольд Мосійчук, д-р Стівен Кентрелл, д-р Сільвія Білоброн і д-р Джим Буллі виконували пластичні операції, щоб направити вроджені вади чи вставити протези на втрачені ноги чи руки. Ми завжди вдячні за великий внесок покійного д-ра Володимира Гординського, який підготував взірцеву діягностичну лабораторію для Львова, і д-ра Ігоря Савчука, який допоміг нам придбати систему ЯМР для Києва. Жодна з американських лікарень не обійшлася б без відповідного бюджету і приватних жертводавців. Маю надію, що діяспора замислиться над медичною кризою в Україні. Рятування життя дітей – це святий обов'язок і нам не личить відвертатися від нього.

– Чому ви заснували та далі розвиваєте ФДДЧ?

– У нас була мрія захистити здоров'я українських дітей, зберегти їхню майбутність і спадщину. Ми продовжуємо нашу місію з душевним переконенням. Батьки виховали нас з почуттям любови до своєї батьківщини, навчили нас ділитися своїм добробутом. Ми працюємо з любов'ю до України.

Невикористаний...

(Закінчення зі стор. 3)

умовини в Україні зміняться на краще. І. Франко закликав нас любити Україну „не во врем'я розкошів і повного розквіту", а навпаки – „во врем'я люте".

Як християни, ми маємо пам'ятати слова Учителя, якщо в нас знайдеться така крихітка віри, як зернятко гірчиці, то ми знайдемо в собі сили переставляти гори. За останні 10 років ми стали свідками того, як віра і посвята тисяч добровольців в українській діяспорі дала можливість Фондові переставити гори гуманітарних вантажів – понад 1,300 тонн допомоги, які наповнили 27 літаків і ще 9 морських контейнерів.

Сьогодні ми зустрічаємось з підлітками і студентами в університетах, котрі не вижили б без цієї допомоги в дитинстві. Ми безмежно вдячні за жертвенність і довір'я прихильників Фонду в українській громаді. Рівночасно закликаємо всіх, хто дбає про майбутність України, відновити свої зусилля і інтенсивно використовувати потенціял нашої громади і наших приятелів в американському суспільстві.

Кожна трагедія залишає можливість відкуплення і зближення людської спільноти. Чорнобиль був каталізатором для прискорення розвалу Совєтського Союзу. Настала фаза в нашій діяльності, коли довготривалі наслідки Чорнобиля можуть стати поштовхом до благодійних поривів, до розвитку і удосконалення нових стратегій відновлення нашого громадського життя.

СПОРТ

Гокей

Національна збірна України з гокею – одна з небагатьох команд, які гідно представляють нашу державу серед ігрових видів спорту. Олімпійська путівка на ігри в Солт-Лейк-Сіті, яку здобули підопічні Анатолія Богданова, та вдалий виступ українців на останньому чемпіонаті світу зайвий раз це підтверджує.

Наступним випробуванням для збірної стане чемпіонат світу, що почнеться в Німеччині 28 квітня. Українці почали готуватися до нього. Участь наших трьох легіонерів з НХЛ - Федотенка, Христича та Понікаровського - поки що під запитанням, бо це залежить від їхнього виступу у відкритих іграх за Чашу Стенлі.

Якщо клюби українців не вийдуть до наступного кола, то, скоріше за все, вони прийдуть на допомогу збірній. Крім того, тренери нашої команди сподіваються, що зможуть приїхати і гравці з нижчих дивізіонів НХЛ.

Футбол

Визначилися два фіналісти Чаші України. Це - донецький "Шахтар" та київський ЦСКА. Найрезультативнішим поєдинком з двох півфіналів стала гра в Києві, де спочатку "Дніпро" та ЦСКА не змогли виявити переможця в основний час. А в першу додаткову 15-хвилинку забили чотири м'ячі, з яких три ґолі – на рахунку "армійців", і саме вони вирішили долю матчу.

ЦСКА вже вдруге гратиме в фіналі, в сезоні 1998 року вони поступилися київському "Динамо" з рахунком 2:1.

В штаб-квартирі ФІФА опублікували чергову оцінку національних збірних світу. Збірна України після двох нічиїх з командами Білорусі та Велзу з 36 місця піднялася на 35. А найбільшого прогресу в нашій відбірній групі чемпіонату світу добилася команда Польщі, що з 38 місця "стрибнула" на 23. Наступний суперник українців – норвежці – на 16-й позиції. Збірна Велзу посідає 108-ме місце. Очолюють список, як і раніше – бразильці, другі - французи, треті - аргентинці.

Ручний м'яч

8 квітня визначилися фіналісти гандбольних єврокубкових турнірів, і серед цих команд знову є українська. Запорізький "Мотор", що є віце-чемпіоном України серед жіночих команд, знову повернув надію для України отримати клюбний трофей. В кінці минулого року жіноча збірна Україна стала срібним призером европейської першости, а чоловіки непогано виступали на світовому форумі, ввійшовши відразу до десятки кращих. Цього разу підтримали і клюби. Запорізькі гандболістки, програвши в гостях румунському "Сілкотубу" в першому матчі півфіналу Кубку Кубків з різницею в 9 м'ячів, в повторній грі в Запоріжжі зуміли отримати перемогу з бажаним результатом - 28:17. У фіналі "Мотор" гратиме з норвезьким клюбом "Нордстранд-2000", який також за сумою двох ігор має змогу поборотися за головний трофей.

Плавання

Минулого тижня до Америки відлетіла дворазова олімпійська чемпіонка Сіднея в комплексному плаванні Яна Клочкова зі своїм постійним тренером Ніною Кожух. Просто в Атланті виявився один з колишніх радянських плавців, який намовив Ніну Кожух (фахівця світової кляси з досвідом п'яти Олімпіад) приїхати хоч би на декілька тижнів, попрацювати з його дочкою. Умова Ніни було одна: вона приїде разом з ученицею.

Зимовий чемпіонат України з плавання відбувся в Харкові. Турнір був відкритим і, крім господарів, у складі понад трьохсот учасників виступали білоруси, молдавани та узбеки. Чотири заслужені майстри спорту - Яна Клочкова, Денис Силантьєв, Світлана Бондаренко, Павло Хникін та 16 майстрів міжнародного клясу. Такий високий рівень нинішнього українського плавання. На чемпіонаті встановлено чотири рекорди країни та шість юнацько-юніорських досягнень. Клочкова виступала не у своєму коронному комплексному плаванні, а в складових його стилях. Перевіряла можливості, підтягувала слабкі сторони. Однак це аж ніяк не применшує значимости успіху 15-річної Ірини Амшеннікової, яка випередила Яну в спринті на спині. Дівчина виросла в Комсомольську, що на Полтавщині, а нині тренується в Києві у Володимира Шамича. Добре виявив себе й 17-літній Сергій Адвєна, ще один підопічний Шамича: узяв "бронзу" на дистанції 200 м в плаванні на спині серед чоловіків.

Силантьєв поступився на стометрівці батерфляєм. Так, і через кілька місяців позначається величезна психологічна напруга сіднейського турніру. Однак як виріс 19-літній Андрій Сердінов, який обігнав Дениса! Адже раніше Силантьєв майже на півбасейну випереджав інших. Отже, вже сміливо можна говорити про спадкоємність. Як і в плаванні на спині, де Володимирові Ніколайчуку протистоїть В'ячеслав Ширшов. А його наздоганяє 18-річний Андрій Олійник. Однак гвардія так просто не здає позицій. Дистанція 200 м на спині: Клочкова поновила національне досягнення 14-річної давности. Ігор Червинський встановивив рекорд України в запливі на 800 м кролем. На 50-метрівці батерфляєм і на спині Сердінов і Амшеннікова домоглися того самого. А в спринті брасом Олег Лисогор показав третій час в історії плавання. Визначилися вісім учасників майбутнього чемпіонату світу.

Календарець українських тенісових турнірів в 2001 році

5–6 травня	– весняний турнір „Тризуба" – „Тризубівка"
30 червня –1 липня	– УСЦАК-Схід в індивідуальних і подвійних іграх – Союзівка
1–3 вересня	– крайові чемпіонати УСЦАК – Союзівка
15–16 вересня	– клюбовий турнір КЛК – Союзівка
6–7 жовтня	– осінній турнір „Тризуба" – „Тризубівка"

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“, березень 2001 р.

227.48 дол.	Гнатюк Юлія	Монтреаль, Квеб., Канада
100	Банах Меланія	Вудбридж, Н.Дж.
	Яросевичі Л. і Є.	Сілвер Спрінг, Мд.
	Кубіний Юлій	Ірі, Па.
	Муляк А.	Лос-Анджелес, Каліф.
85	Куляс Юліян	Парк Рідж, Ілл.
55	Лебедович Ігор	Чикаго, Ілл.
50	Білянич Іван	Бервик, Па.
	Фіцалович Лідія	Нью-Гейвен, Конн.
	Кравець С.	Моров, Огайо
	Крупська Наталія з родиною в пам'ять Корнелія Крупського	Денвер, Кол.
	Пастушок Василь	Сватмор, Па.
	Рожанковський Ярослав	Енглвуд Клифс, Н.Дж.
	Панкевич Степан	Сілоам Спрінгс, Аріз.
	Перейма Марта	Вашінгтон, Д.С.
	Темницький Орест	Кліфтон, Н.ДЖ.
45	Цельо Б.	Гейнсвил, Джа.
	Новосад Мирон	Елген, Ілл.
40	Банах Меланія	Вудбридж, Н.Дж.
	Чепига Андрій	Бостон, Масс.
35	Оліяр Іван	Милвокі, Віск.
	Балабан Тимотей	Ґранада Гиллс, Каліф.
	Федик Мирослав	Ферпорт, Н.Й.
	Ґлобал Байомаркетинг Груп Інк.	Пало Алто, Каліф.
	Губана Надія	Вайтстоун, Н.Й.
	Ільків Василь	Монреал, Квеб., Канада
	Копчак Станіслав	Чикаго, Ілл.
	Мулик Ярослав	Мориставн, Н.Дж.
	Петришин Володимир	Кренфорд, Н.Дж.
	Прокопів Володимир	Відспорт, Н.Й.
	Рожанковський Ярослав	Енгелвуд Клифс, Н.Дж.
	Семків Ярослав	Бойлинг Спрінгс, Па.
	Шевчук Наталія	Вествуд, Н.Дж.
	Тетянечки В. і Л.	Бриджпорт, Конн.
30	Цап Софія	Ст. Леонард, Квеб. Канада
	Маєр Богдана	Монреал, Квеб. Канада
25	Боднар Володимир	Парма, Огайо
	Ґлобал Байомаркетинг Ґруп Інк.	Пало Алто, Каліф.
	Мисишин Мар'ян	Спрінгфілд, Масс.
	Сосяк Володимир	Колонія, Н.Дж.
	Стріблицький А.	Форт Вейн, Інд.
	Брездун Василь	Норт Роялтон, Огайо
	Делкевич Володимир	Рочестер, Н. Й.
	Душник Марія	Бруклин, Н.Й.
	Фольварків Оксана	Парк Ридж, Ілл.
	Гарасим Богдан	Купер Ситі, Фла.
	Горпинюк Анна	Віндзор, Каліф.
	Кузич Юрій	Ґлен Еллен, Ілл.
	Лашенко Микола	Аламеда, Каліф.
	Лебедович Міляс	Савана, Джа.
	Лоїк Володимир	Солт Лейк Сиіт, Юта
	Марущак Василь	Кліфтон, Н. Дж.
	Пастушенко Татіяна	Юніон, Н. Дж.
	Політило Юліян	Шорт Гиллс, Н.Дж.
	Шафер Наталія	Вілліямставн, Н.Дж.
	Сторожук Богдан	Голд Рівер, Каліф.
20	Богданів Віталій	Силвер Спрінг, Мд.
	Ференц Антон	Бушнел, Фла.
	Ярмак-Спіно Люсієн	Порт Шарлот, Фла.
	Юрчишак Роман	Нью-Бриттан, Конн.
	Музичка Ярослав	Кентон, Огайо
	Сєрант Іван	Нью-Йорк, Н.Й.
	Спачинський Володимир	Гемпстед, Н.Й.
	Беца Павло	Лорейн, Огайо
	Бейгер Богдан	Баффало, Н.Й.
	Чолган-Ленчур Рута	Норт Колдвел, Н. Дж.
	Черевко Й.	Риджвей, Онт., Канада
	Кухаришин Ігор	Едмонтон, Алб., Канада
	Лобур Василь	Риджвуд, Н.Й.
	Мандрусяк Надія	Норт Порт, Фла.
	Петеш Юлія	Чикаго, Ілл.
	Рихтицька Дарія	Воррен, Миш.
15	Бойко-Пар Ірина	Рокледж, Па.
	Боженко Святослав	Сан-Франциско, Каліф.
	Цурковський Борис	Чикаго, Ілл.
	Домарецький Н.	Кендол Парк, Н.Дж.
	Ґончаров Микола	Гофман Естейтс, Ілл.
	Грабовська Марія	Ізлингтон, Онт., Канада
	Кровицький Іван	Фармінґтон Гиллс, Миш.
	Шейфер Наталія	Вілліямставн, Н. Дж.
	Штомпіль Тимофій	Іст Гановер, Н.Дж.
	Стек Уляна	Міссіссага, Онт. Канада
	Щербанюк Григорій	Жоліет, Ілл.
	Троч Михайло	Парма, Огайо
	Барицький Іван	Вестон, Онт., Канада
	Бойко Андрій	Ґлестонбері, Конн.
	Бурак Андрій	Бімзвил, Онт., Канада
	Компані Неш	Палос Вердес, Каліф.
	Федуняк Василь	Голісвуд, Н.Й.
	Феленчак Степан	Нью-Берн, Н.К.
	Гоголь Михайло	Етобіко, Онт., Канада
	Іваськів Любомир	Венес, Фла.
	Яковенко Валентина	Апер Седл Рів., Н.Дж.
15 дол.	Каркоць Петро	Колумбія Гайтс, Міни.
	Колодій Юрій	Джерзі Сиіт, Н.Дж.
	Колюбінський В.	Фініксвил, Па.
	Ковалевський Микола	Тіфин, Огайо
	Кравців Оксана	Аннандейл, Ва.
	Лаврів Іван	Чикаго, Ілл.
	Лучкови Анна і Михайло	Рідинг, Па.
	Маєр Богданна	Монреал, Кве., Канада
	Нагребицький Роман	Галіфакс, Н. С., Канада
	Нішко Петро	Проспект Гтс., Ілл.
	Опирюк Ярослав	Кінгстон, Онт., Канада
	Паньків Олександер	Вестон, Онт., Канада
	Павлюк Ігор	Напервил, Ілл.
	Прокоп Мирослав	Нью-Йорк, Н.Й.
	Семчишин Тетяна	Атланта, Джа.
	Сеник Юрій	Сан-Франциско, Каліф.
	Шехович Надія	Нью-Йорк, Н.Й.
	Штомпіль Тимофій	Іст Гановер, Н.Дж.
	Варецький Василь	Філядельфія, Па.
12	Шимонович Йосиф	Розлиндейл, Мас.
10	Антонюк Андрій	Сикамор, Ілл.
	Боднарська Марія	Баффало, Н.Й.
	Бук Ян	Кентон, Огайо
	о. В. Чекалюк	Аллентавн, Па.
	Федак Іван	Астон, Па.
	Гадзевич Катря	Гартфорд, Конн.
	Гафткович Надія	Ветерсфилд, Конн.
	Гошко Володимир	Піскатавей, Н.Дж.
	Ілинський Юрій	Темпе, Аріз.
	Корчмарик Франко	Монреал, Кве., Канада
	Косовай Ростислав	Вест Гартфорд, Конн.
	Кріль Юліян	Джерзі Сиіт, Н.Дж.
	Кутак Йосип	Розліндейл, Масс.
	Логуш Володимир	Камілюс, Н.Й.
	Лучанко Анастазія	Рочестер, Н.Й.
	Матіяш Е.	Аліквіпа, Па.
	Мігайчук Ярослав	Парма, Огайо
	Олійник Олександра	Кротон-он-Гадсон, Н.Й.
	Салій Василь	Голивуд, Фла.
	Сас Ольга	Філядельфія, Па.
	Сазепін Одарка	Ґлен Берні, Мд.
	Ставничі М. і І.	Сілвер Спрінг, Мд.
	Строїчі Мирон	Воррен, Миш.
	Труш Йосип	Юніон, Н. Дж.
	Тимчишин Тамара	Клірвотер, Фла.
	Варецький Василь	Філядельфія, Па.
	Вох Дмитро	Іст Гановер, Н.Дж.
	Волянська Ірина	Лінкольн Сиіт, Ор.
	Волошин Михайло	Парма, Огайо
	Воронич Олександер	Парма, Огайо
	Жулинський Омелян	Нюарк, Н.Дж.
	Андрушків Софія	Мейплвуд, Н.Дж.
	Бабяк Марія	Болдер, Кол.
	Барановський Роман	Кергонксон, Н.Й.
	Барон Дарія	Кергонксон, Н.Й.
	Байда Олександер	Аллентавн, Па.
	Берко Василь	Чикаго, Ілл.
	Бігус Мирослав	Ізлингтон, Онт., Канада
	Білоус Микола	Сакраменто, Каліф.
	Блага Іванна	Рочестер, Н.Й.
	Бобечко Микола	Клівленд, Огайо
	Бук Юрій	Лас-Вегас, Нев.
	Була Олександер	Левітавн, Па.
	Бурачинський Богдан	Ворм Мінерал Спр., Фла.
	Чировський А.	Сукасуна, Н.Дж.
	Хомяк Е.	Болтон Лендинг, Н.Й.
	Чорнобіль Анна	Рочестер, Н.Й.
	Ціховлаз Любомира	Ст. Петерсбург, Фла.
	Ціко Микола	Порт Шарлот, Фла.
	Данчук Павліна	Джерзі Сиіт, Н.Дж.
	Дебрин Олександер	Дітройт, Миш.
	Держко Ярослав	Вінніпег, Манітоба, Канада
	Дейчаківська Віра	Форт Лі, Н.Дж.
	Діберт А.	Монтерей, Каліф.
	Дмитренки Віра і Петро	Маршфілд, Масс.
	Добровольський Ярослав	Челтенгем, Па.
	Долгий Сергій	Парма, Огайо
	Дорожинська Ірина	Вудсайд, Н.Й.
	Дубінін Світлана	Гескел, Н. Дж.
	Духнич Ольга	Нюарк, Н.Дж.
	Дурбак Тарас	Ст. Петерсбург, Фла.
	Федорко Любомира	Редфорд, Миш.
	Федорончук Євгенія	Мавтенсайд, Н.Дж.
	Федун Василь	Чардон, Огайо
	Фостяк Богдан	Сан Сиіт, Аріз.
	Филипович Євген	Ст. Петерсбург, Фла.
	Гайдох-Лампіка Марія	Гантер, Н.Й.
	Ґалан Орест	Пінелас Парк, Фла.
	Ґазда Андрій	Ст. Клер Шорс, Миш.
	Гафткович Ірина	Рочестер, Н.Й.
	Гайдучок Богдан	Вест Орендж, Н.Дж.
	Галабурда Ростислав	Клифтон, Н.Дж.
	Ганас Степан	Монреал, Квебек, Канада
	Ганкевич Ярослав	Чикаго, Ілл.
	Гаврилюк Галина	Джерзі Сиіт, Н.Дж.
	Гаврилюк-Ґордон Марія	Вортингтон, Огайо
	Гладишевський Мирослав	Калгарі, Ал., Канада
	Губчак Йосип	Лейк Цюрік, Ілл.
	Гординський Роман	Брайтон, Миш.
	Грабовська Марія	Ізлингтон, Онт. Канада
	Іваній Леся	Бруклин, Н.Й.
10 дол.	Іванюк Орест	Парма, Огайо
	Іванів Наталія	Чикаго, Ілл.
	Іванків Надія	Чикаго, Ілл.
	Яременко Ігор	Фаунтен Веллі, Каліф.
	Яремович Володимир	Йорк, Па.
	Яремович Зиновій	Філядельфія, Па.
	Юськів Василь	Луївил, Огайо
	Юськів Юрій	Чикаго, Ілл.
	Калиник Олекса	Лігайтон, Па.
	Карпенко Андрій	Чикаго, Ілл.
	Казанівська Ярослава	Трой, Миш.
	Кеске Люба	Вудленд Гіллс, Каліф.
	Кісь Микола	Сан Бруно, Каліф.
	Клюфас Зоряна	Гайланд Парк, Н.Дж.
	Коцибало Святослав	Кротон-он-Гадсон, Н.Й.
	Король Галина	Ворм Мінерал Спр. Фла.
	Коропецька Оксана	Балтимор, Мд.
	Кріль Юліян	Джерзі Сиіт, Н.Дж.
	Крупа Теодозій	Морриставн, Н.Дж.
	Кульчицька Марія	Аботсфорд, Б.К., Канада
	Купіняк Віктор	Лорейн, Огайо
	Квасовська Ірина	Таберг, Н.Й.
	Лаба Орися	Мідл Віллидж, Н.Й.
	Лехман Неоніля	Лафаєт, Інд.
	Лесько Михайло	Іст Гановер, Н.Дж.
	Левицька Віра	Нью-Йорк, Н.Й.
	Левицький Лев	Нью-Гейвен, Конн.
	Лішинська Лада	Савт Орендж, Н.Дж.
	Луців Володимир	Фінікс, Аріз.
	Лутаревич Анатолій	Фт. Маєрс, Фла.
	Лисак Богдан	Темпл Сиіт, Каліф.
	Мамчур Віра	Вест Гартфорд, Конн.
	Мандзик Степан	Баффало, Н.Й.
	Мартиненко Михайло	Трентон, Н. Дж.
	Месс Томас	Синсинаті, Огайо
	Мілянич Е.	Нью-Йорк, Н.Й.
	Мілавський Ярослав	Асторія, Н.Й.
	Миколинський Василь	Монреал, Квебек, Канада
	Онищук Катерина	Самерсет, Н.Дж.
	Осадца Степан	Віліямсвил, Н.Й.
	Остапюк Ярослав	Ветерсфілд, Конн.
	Панчак Іван	Брайтон, Миш.
	Павлів Сергій	Лейквуд, Н.Дж.
	Павлик Тарас	Асторія, Н.Й.
	Петрик Анна	Шервуд Парк, Алб., Канада
	Піхурко Микола	Парма, Огайо
	Підгорецький Петро	Енглвуд, Фла.
	Підзамецький Василь	Ст. Кетеринс, Онт., Канада
	Піжицький Петро	Ст. Кетеринс, Онт., Канада
	Плись Ірина	Трентон, Н.Дж.
	Покінська Дарія	Джексон Гайтс, Н.Й.
	Попадинець Марія	Вестон, Онт., Канада
	Приймак Степан	Рочестер, Н.Й.
	Притоцька Іванна	Чикаго, Ілл.
	Питель Петро	Твин Лейкс, Віск.
	Рабій Ірина	Ютика, Н.Й.
	Ракочий Теодор	Олбані, Н.Й.
	Ребет Тарас	Міннеаполіс, Мінн.
	Репета Євген	Воррен, Миш.
	Рудник-МакКензі Романа	Лос Анджелес, Каліф.
	Раєн Ярослава	Йонкерс, Н.Й.
	Савка Василь	Гетфілд, Па.
	Шеліх Алекс	Ґарден Сиіт, Миш.
	Шеремета Параскевія	Джерзі Сиіт, Н.Дж.
	Шмідт Марія Слаба	Юніондейл, Н.Й.
	Семущак Юлія	Чикаго, Ілл.
	Шевчук Богдан	Йонкерс, Н.Й.
	Сохан Олег	Йонкерс, Н.Й.
	Солонинка Михайло	Міннеаполіс, Мінн.
	Стахів Дарія	Стретфорд, Конн.
	Стеців Богдан	Спрінг Гілл, Фла.
	Сидор Василь	Рочестер, Н.Й.
	Сигіда Йосип	Іст Гановер, Н.Дж.
	Щеснюк Орест	Нью-Йорк, Н.Й.
	Терлецька Катерина	Нью-Йорк, Н.Й.
	Теслюк Володимира	Гартфорд, Конн.
	Ткач Михайло	Тупело, Місс.
	Турчин Андрій	Трентон, Н. Дж.
	Турчин Зоя	Еленвілл, Н.Й.
	Тимчишин Володимира	Ст. Петерсбург, Фла.
	Вайда Ярослав	Торонто, Онт., Канада
	Вербовський Василь	Аккорд, Н.Й.
	Воробець Зиновія	Нюарк, Н.Дж.
	Винницька Марта	Оттава, Онт., Канада
	Якимечко М.	Едмонтон, Алберта, Канада
	Ясінський Богдан	Сілвер Спрінг, Мд.
	Задояна Маріанна	Флашинг, Н.Й.
	Заяць Анна	Воррен, Миш.
	Зубрицький Йосип	Джерзі Сиіт, Н. Дж.
	Животко Степан	Лашін, Квебек, Канада
5	Артимишин Люба	Йорктавн Гайтс, Н. Й.
	Бабучівський Петро	Лоренсвил, Джа.
	Бартків Орися	Філядельфія, Па.
	Баско Дмитро	Воррен, Миш.
	Ходновський Маркіян	Лівінгстон, Н.Дж.
	Чучук Ярослав	Трентон, Н.Дж.
	Денисенко Володимир	Кергонксон, Н.Й.
	Дучі Михайло	Елмайра, Н.Й.
	Форесь Юрій	Лідсдейл, Па.
	Генкс Алана	Вашінгтон, Д.К.

— 2 —

5 дол.	Гриценки Татіяна і Володимир	Вест Роксбури, Масс.
	Грицишин Михайло	Торонто, Онт., Канада
	Гринишин Іван	Лонг Айленд Сіті, Н.Й.
	Гусяк Текля	Бруклин, Н.Й.
	Іваничко Еліяна	Норт Порт, Фла.
	Кедринський Олексій	Джерзі Сіті, Н.Дж.
	Козюпа Микола	Іст Ґановер, Н.Дж.
	Кульчицький Микола	Саратоґа, Каліф.
	Макійчик Василь	Стратфорд, Конн.
	Мазепа Ілярій	Пунта Ґорда, Фла.
	Мізь Любомир	Овк Форест, Ілл.
	Павлюк Іван	Калґарі, Аб., Канада
	Пелехата Марія	Толидо, Огайо
	Петришин Володимир	Кренфорд, Н.Дж.
	Пригода Юрій	Бінгемптон, Н.Й.
	Рішак Ярослав	Голланд, Па.
	Тарнавська Анна	Філядельфія, Па.
	Телюк Наталія	Стемфорд, Конн.
	Войтович Іван	Воррен, Н.Дж.
	Ярош Василь	Лівінгстон, Н.Дж.
	Амброзяк Максим	Міннеаполіс, Мінн.
	Бабська Таня	Вудгейвен, Н.Й.
	Баранецький Мирон	Філядельфія, Па.
	Бараник Юрій	Воррен, Миш.
	Барицький Микола	Баффало, Н.Й.
	Базиляк Ярослав	Ст. Пітерсбурґ, Фла.
	Бережницька Оксана	Баффало, Н.Й.
	Біда Михайло	Чикаґо, Ілл.
	Біланич Антін	Сідер Ноллс, Н.Дж.
	Білик Володимир	Джерзі Сіті, Н. Дж.
	Біскуп Ірина	Вілмінґтон, Дел.
	Благий Дмитро	Філядельфія, Па.
	Бойцун Михайло	Трентон, Н.Дж.
	Бойчук Марія	Дрешер, Па.
	Борис Іван	Керґонксон, Н.Й.
	Боженко Святослав	Сан Франціско, Каліф.
	Бриттан Теодора	Нью-Йорк, Н.Й.
	Бук А.	Гантер, Н.Й.
	Бурлій Юрко	Парма, Огайо
	Харченко Юхим	Монтаґю, Н.Дж.
	Чайковська Наталія	Моррис Плейнс, Н.Дж.
	Чех Василь	Томс Рівер, Н. Дж.
	Чировський Микола	Етобіко, Онт., Канада
	Чорненький Володимир	Фінікс, Аріз.
	Худьо Богдан	Шорт Гіллс, Н.Дж.
	Хуміловський В.	Скенектеди, Н.Й.
	Чипак Ярослав	Вейн, Н.Дж.
	Цибрівський Ілько	Люїівіл, Кі.
	Чайка Іван	Філядельфія, Па.
	Данилюк Анна	Воррен, Миш.
	Добровольська Лідія	Брайтон, Миш.
	Домарецький Н.	Кендал Парк, Н.Дж.
	Думка Анна	Нью-Йорк, Н.Й.
	Дусанівський Богдан	Баффало, Н.Й.
	Федор Михайло	Флемінґтон, Н.Дж.
	Фішер-Слиж Марія	Торонто, Онт., Канада
	Франко Зенон	Конєрс, Дж.
	Ґавур Ірина	Кент, Огайо
	Ґонзалез Люба	Линбрук, Н.Й.
	Гак Йосиф	Йонкерс, Н.Й.
	Гафткович Надія	Ветерсфілд, Конн.
	Гальчук Микола	Парма, Огайо
	Галькевич Роман	Вінніпеґ, Ман., Канада
	Ганипсяк Йосип	Баффало, Н.Й.
	Гайда Станіслава	Воррен, Миш.
	Грегорчак Т.	Гонолюлю, Ґї.
	Гриценки Володимир і Тетяна	Вест Роксбури, Ма.
	Григорчук Лев	Ґроссе Поінте, Миш.
	Гусар Дарія	Вестон, Онт., Канада
	Іськів Іван	Сан Бруно, Каліф.
	Іваницький Іван	Кантон, Огайо
	Янко Іван	Ст. Петерсбурґ, Фла.
	Яворський Михайло	Алгамбра, Каліф.
	Джонсон Ольга	Фармінґтон, Конн.
	Юрчинський Омелян	Рочестер, Н.Й.
	Качун Василь	Бронкс, Н.Й.
	Калинович Анна	Джерзі Сіті, Н.Дж.
	Каніщак Андрій	Ярдвіл, Н.Дж.
	Кінах Методій	Монреал, Кве., Канада
	Кісак Євген	Бає Д'урфе, Кве., Канада
	Клос Марія	Даймонд Пойнт, Н. Й.
	Клим Ія	Вест Лафаєтт, Інд.
	Климовська Анна	Філядельфія, Па.
	Колінко Оксана	Філядельфія, Па.
	Корнило Іван	Дітройт, Миш.
	Коропей Ніна	Джонстон, Р.Ай.
	Костюк Володимир	Вудсайд, Н.Й.
	Костюк Євгенія	Рочестер, Н.Й.
	Котляр Іван	Ірвінґтон, Н. Дж.
	Коваленко Віра	Вайнленд, Н.Дж.
	Козак Лідія	Норт Порт, Фла.
	Козуб Володимир	Сиракюз, Н.Й.
	Круцуляк Анна	Філядельфія, Па.
	Кухар Роман	Вікторія, Кен.
	Курило Ольга	Вестон, Онт., Канада
	Кутинський Ярослав	Голливуд, Фла.
	Кузич Нестор	Чикаґо, Ілл.
	Кешакевич Тетяна	Піттсбурґ, Па.
	Лашенюк Василь	Самерсет, Н.Дж.
	Леськів Микола	Філядельфія, Па.
	Леусь Віктор	Тарзана, Каліф.
	Левицький Осип	Ґлен Спей, Н.Й.
	Лібер Петро	Вітон, Ілл.
	Лопадчак Теодор	Асторія, Н.Й.
	Лосінська Ерна	Сан Сіті Вест, Аріз.
	Любезний Михайло	Норт Етлборо, Ма.
	Лис Ігор	Тімонішм, Мд.
	Мацевко А.	Едмонтон, Аб. Канада
	Мацук Богдан	Берлін, Мд.
	Макар Ольга	Стерлінґ Гайтс, Миш.
	Макара Володимир	Кенелворт, Н.Дж.
	Максимович Романа	Клівленд, Огайо
	Макух Григорій	Памона, Каліф.
	Мартинів Галина	Норт Порт, Фла.
	Мартинюк Ігор	Кент, Ваш.
	Масна Анна	Парма, Огайо
	Медюх Методій	Томс Рівер, Н.Дж.
	Міхаляк Ольга	Волнот Крік, Каліф.
	Мокрівський Іван	Ріго Парк, Н.Й.
	Мотиль Марія	Лонґ Айленд Сіті, Н.Й.
	Микитюк О.	Еджінкорт, Онт., Канада
	Ніньовський Михайло	Воррен, Миш.
	Новак Григорій	Ціцеро, Ілл.
	Олійник Степан	Чикаґо, Ілл.
	Онишкевич Ілля	Ірвінґтон, Н.Дж.
	Орлівський Павло	Монреал, Кве., Канада
	Оседчук Ольга	Кренфорд, Н.Дж.
	Островський Степан	Керґонксон, Н.Й.
	Осудар Дмитро	Гомвуд, Ілл.
	Пацай Я.	Вест Голливуд, Фла.
	Падик Ольга	Етобіко, Онт., Канада
	Панчак Базилій	Нью-Йорк, Н.Й.
	Панін Михайло	Трентон, Н.Дж.
	Павлюк Іван	Калґарі, Аб., Канада
	Петріна Андрій	Мт. Клеменз, Миш.
	Петрик Люба	Дітройт, Миш.
	Пітула Микола	Бел Ейр, Мд.
	Плакида Надія	Рарітан, Н.Дж.
	Плескун Анна	Гайленд Лейк, Н.Й.
	Полець Борис	Міннеаполіс, Мін.
	Попіль Софія	Чикаґо, Ілл.
	Пилипчак Михайло	Норт Берґен, Н.Дж.
	Рашкевич Михайло	Чикаґо, Ілл.
	Раковська Олександра	Вейдинґ Рівер, Н.Й.
	Ранюк Анна	Гайд Парк, Масс.
	Ревуцька Валентина	Ванкувер, Б.К., Канада
	Ройовська Оленка	Бруклин, Н.Й.
	Романишин Петро	Денвер, Кол.
	Рибицька Лонгина	Кліфтон, Н. Дж.
	Ржепецька Ірина	Етобіко, Онт., Канада
	Семанків Прокоп	Джоржтавн, Текс.
	Шашкевич С.	Торранц, Каліф.
	Сірик Іван	Чикаґо, Ілл.
	Слук Микола	Баффало, Н.Й.
	Соя Ліда	Ґарден Сіті, Миш.
	Стадник Степан	Чикаґо, Ілл.
	Стечишин Володимир	Чикаґо, Ілл.
	Стефанишин Параска	Ст. Луї, Мо.
	Стельмах Адріян	Лівонія, Миш.
	Степаненко Галина	Сан Хозе, Каліф.
	Стечин Ірина	Понкомкома, Н.Й.
	Струк Константин	Гарфілд, Н.Дж.
	Сиванич Юлія	Янґставн, Огайо
	Шевчук Аня	Ветерсфілд, Конн.
	Шпинда Петро	Лонґ Айленд Сіті, Н.Й.
	Швець Сергій	В.Гартфорд, Конн.
	Тромса-Турчак Ірина	Трамбул, Конн.
	Труш Ольга	Стетен Айленд, Н.Й.
	Тритяк О.	Матаван, Н.Дж.
	Тутка Теодор	Довер, Н.Дж.
	Тижбір Варвара	Кліфтон, Н.Дж.
	Вальчук Володимир	Керґонксон, Н.Й.
	Вардинець Марія	Воррен, Миш.
	Василишин Степан	Велланд, Онт., Канада
	Вовчик Богдан	Чикаґо, Ілл.
	Ягла Вілліям	Готборо, Па.
	Захарія В.	Іст Медов, Н.Й.
	Запутович Роман	Гілсдейл, Н.Дж.
	Зелінська Марія	Етобіко, Онт., Канада
	Зелінський Іван	Коговз, Н.Й.
3 дол.	Бігун Ярослав	Мейплвуд, Н.Дж.
	Борачок Ярослава	Баффало, Н.Й.
	Костик Силвестер	Нью-Йорк, Н.Й.
	Козюпа Микола	Іст Ґановер, Н.Дж.
	Мак Іван	Вестон, Онт., Канада
	Сахно Йосиф	Лукаут Мавнтен, Дж.
	Серкез Степан	Полк Сіті, Фла.
	Старущак Францес	Велланд, Онт., Канада
2 дол.	Бадинський Йосип	Фінікс, Аріз.
	Фарранд Гаролд (в пам'ять Катерини)	Лонґ Веллі, Н.Дж.
	Губчак Ірина	Чикаґо, Ілл.
	Логуш М.	Роксборо, Кве., Канада

Разом **6.076,00 дол.**

Щиро дякуємо за фінансову підтримку

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ
22 КВІТНЯ 2001 р.

Елизабет, Н.Дж.
Річні загальні збори 234 Відділу Товариства „Запорозька Січ" відбудуться о год. 12:30 по полудні в залі Української Католицької Церкви св. Володимира. Присутність членів по-бажана.

Управа Відділу

Український Народний Союз пошукує осіб зацікавлених продавати життєве забезпечення (страховку). Вимагаємо знання англійської мови та професійного вишколу (ліцензії). Платимо комісове на рівні з американськими установами, та даємо списки проспектів. Зацікавлених просимо звертатися на

тел. ***973) 292-9800***
додатковий 3018

УКРАЇНСЬКА СЛУЖБА ЗНАЙОМСТВ

"ПОБАЧЕННЯ У МИХАЙЛА"

За дальшими інформаціями просимо писати на адресу:

MYCHAILO'S UKRAINIAN DATING SERVICE

24 Belvia Rd, Box 191, Toronto, Ont., Canada M8W 3R3

Tel.: (416) 695-2458

БІЗНЕС M & S БІЗНЕС

Ви маєте бізнес? – Чудово
Хочете краще? А хто про Вас знає?
Ми знову маємо вільні місця на Інтернеті.

CD-Диск

Ми M&S Inc., можемо допомогти Вам, щоб про Вас знав світ. Наша компанія може створити для Вас, Ваш власний WEB SITE, на якому ми покажемо ВСЕ, що Ви робите, з Вашими фотографіями і Вашими взірцями. Ми M&S Inc., на 100% задовільняємо Ваші вимоги.

Створення WEB SITE це найважливіша частина нашої роботи на інтернеті.

Для того, щоб Ваш бізнес мав успіх на інтернеті, кожна частина мозаїки повинна бути на місці, повинна працювати.

Якщо Ви вже маєте WEB SITE, знову ж, хто ЙОГО може знайти.

Наша система називається EZ-Net Tools, яка складає всю мозаїку разом з допомогою нової технології, яка називається „hostware". „Hostware" – це комбінація „software and hosting" і це є успішний вхід в інтернет Вашого бізнесу. Безкоштовно Ви отримуєте дуже важливу програму „Meta tags", це програма, яка видає Ваш WEB SITE одним з перших, коли хтось шукає бізнесу, яким Ви займаєтеся. За невелику додаткову оплату ми можемо дати Вам Merchant Account, це коли Ваші клієнти можуть з Вами розраховуватися кредитною карточкою.

Website: www.mands-website-design.com • E-mail:m&s@eznettools.net
Cell./Tel./Fax: (425) 255-9082 • 1- 877- 95MandS (62637)

ALBATROSS TRAVEL, Inc.

пропонує

- Квитки на місцеві і міжнародні літаки;
- вакації в Мексику, на Караїбах і Гаваях;
- подорожі на люксусових кораблях;
- пересилку грошей через „**WESTERN UNION**"
- квитки на літаки з **НЬЮ-ЙОРКУ до:**

МІНСЬКА, РИҐИ,СОФІЇ, ТАЛІНА, ВІЛЬНА, КИЄВА, СТ. ПЕТЕРБУРҐУ, МОСКВИ

- 520 дол. + текс (в обидві сторони);
- 350 дол. + текс (в одну сторону)

ЛЬВОВА

- 570 дол. + текс (в обидві сторони)
- 380 дол. + текс (в одну сторону)

LOT

Випродаж квитків на ЛІТО 2001 р. - СХІДНЯ ЕВРОПА

Ціни актуальні від 1 лютого до 29 березня 2001 р.

HELPING HANDS

74 Nassau Ave., Brooklyn, NY 11222
Tel.: (718) 383-7211 • (718) 383-0083
Fax: (718) 349-1767 • Free tel.: 1-800-603-7973
http://www.albatravel.com **e-mail:albatravel@aol.com**

Самопоміч Нью Йорк
Федеральна Кредитова Кооператива

Має шану запросити своїх членів та українську громаду на

Ювілейне Святкування Концерт

яке відбудеться

в неділю 29-то квітня 2001 р.

о годині 2-ій по полудні

в залі

The Great Hall at The Cooper Union

7 East 7th Street, New York, New York

50 років на службі членам та громаді!

Дарові Квитки можна набути у всіх філіях Кредитівки.

Нью Йорк - Кергонксон - Юніондейл - Асторія

Pekao Trading Corporation
Переказ долярів
Дешево, Швидко, Надійно
Київ
Львів
Полтава
Україна
Луганськ
Чернівці
Запоріжжя
Одеса
Пересилаємо доляри до Києва, Львова, Харкова, Одеси та сотень інших міст України
Наші розцінки знижено на 50%:
до $100 - $7.50
від $100 до $300 - $12.50
від $300 до $500 - $17.50
від $500 до $1000 - $25.00
Pekao®
Established in 1948
Щоб знайти найближчого уповноваженого представника телефонуйте:
NY (212) 684-5320
IL (773) 775-0400
CA (323) 932-0702
PEKAO Trading is licensed and regulated Money Transmitter by Banking Departments of:
CA, CT, FL, IL, MD,NJ, NY, OH, PA, TX & WI

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осцісловська 973-292-9800 #3040*

ЕРЛ С. ДЕЙВІД – адвокат
TANC, Inc.
THE AVA NORRIS Co.

Допоможе клієнтам, що проживають на території США чи за її межами, легалізувати їхній статус у США.

- **Зелена картка – всі категорії**
- **Бізнес віза H-1**
- **Міжнародна Бізнес віза L-1**
- **Студентська віза F-1**
- **Fiancee visa K-1**
- **Замінний номер соціяльного забезпечення**

ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ – НАДІЙНИЙ СЕРВІС
ПРИЙМАЄМО БІЛЬШІСТЬ КРЕДИТОВИХ КАРТОК
110 Wall Street, 15 Floor, Suite #15C, New York, NY 10005
110 Wall Street, 21 Floor, New York, NY 10005

Тел.: (718) 397-0530 • фах.: (718) 457-1758
toll free number: 1 (877) 877-7680
www.usavisacenter.net

НОВІ ВІДЕО-КАСЕТИ з України

ГАЛИЧИНА – АПОН 7803. *Ціна 30 дол.*

Можна замовляти інші відео-касети з України.

7788 Ансамбль бандуристів з Києва.
7789 Танцювальний ансамбль Павла Вірського.
7790 50-та річниця ансамблю Верьовка
7797 Свята Літургія – править Папа Іван Павло II в Римі.
7797-B Молебень.

Ціна 25 дол. за кожну касету,

APON RECORD Comp., Inc.
P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103.
Tel.: (718) 721-5599
Ми можемо переробляти ваші приватні відеокасети з европейської на американську систему.

• ПРАЦЯ •

Муляр, 3 р. досвіду у США пошукує працю з платнею за покладену цеглу. Рекомендації. Показ вже виконаних будинків.
Тел.: 1-917-498-3087

Лікар з України, 43 роки, шукає працю по догляду за старшими чи хворими людьми. Має досвід, рекомендації, володіє англійською мовою.
Тел.: (973) 316-9168

Пошукую інтелігентну особу до товариства і помочі. Мусить провадити авто і любити звірят.
Тел.: (973) 471-2275

Сімейне подружжя з України 53 і 55 років, пошукує працю по догляду за людьми похилого віку, в домашньому господарстві чи будь-яку іншу. Маємо добрі рекомендації. **Тел.: (718) 853-1980**
Люба, Олександер

• РОЗШУКИ •

Розшукую брата мого діда **ПИЛИПА БАБОВАЛА**, нар. приблизно 1896-98 рр. в с. Лопушно, Тернопільської обл. Прибув до США у 1915 р. Останній лист до України був 15 років тому. Не був одружений і мав свою компанію, яка чистила вікна. Остання його адреса була:
P.O. Box 962, New Britain, CT 06050
Тел.: (440) 885-1652 • (440) 759-8287

Повна фінансова обслуга для цілої української громади

Illinois - Jersey City - Indiana

SELFRELIANCE
Ukrainian Federal Credit Union

Українська Федеральна Кооперативна Каса "САМОПОМІЧ"

Main Location: 2351 W. Chicago Ave. Chicago, IL 60622
Tel (773) 489-0520 Toll Free: (888) 222-UKR1 (8571)
Link to Chicagoland's Ukrainian Community: **www.selfreliance.com**

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

0.59 за фунт

DNIPRO CO.

В наших крамницях можна придбати авіяквитки в Україну та з України, зробити візи до України. До вибору 99 взірців хусток! Телефонні картки: 60 хв. розмови із Україною за $10.

NEWARK, NJ	CLIFTON, NJ	PHILADELPHIA
698 Sanford Ave	565 Clifton Ave	1801 Cottman Ave
Tel. 973-373-8783	Tel. 973-916-1543	Tel. 215-728-6040
888-339-4776		

UKRAINIAN SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION, PHILADELPHIA, PA.

Serving and Supporting the Ukrainian Community Since 1952

WE WANT TO GIVE YOU
A SECOND CHANCE!

If you purchased a new car within the last 12 months, you can re-finance with us at our *LOW* New Car Rates:

New Car (0% down, 3 yr. term) 7.350%
New Car (0% down, up to 5 yr. term) 7.450%
New Car (0% down, up to 6 yr. term) 7.650%

All savings insured by the National Credit Union Administration, a federal

MAIN OFFICE:
1729 Cottman Ave.
Philadelphia, PA 19111
Tel.: (215) 725-4430
Fax: (215) 725-0831

24th Street Branch:
2307 Brown St.
Philadelphia, PA 19130
Tel.: (215) 232-3993

Ukrainian Center Branch:
910 Henrietta Ave.
Huntingdon VL, PA 19006
Tel.: (215) 379-0400
Fax: (215) 379-2757

Toll free: 1-888-POLTAVA

10-та РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

КОНКУРС ЕСЕЇВ

ПЕРША НАГОРОДА: 1,000 дол. – стипендія, спонзорована Українською Народною Фундацією при УНС

Український Народний Союз започатковує проєкт для вшанування незалежности України. До участи у цьому проєкті запрошуємо студентів вищих шкіл (high school), як також студентів коледжів і університетів. На нашу думку, це дуже важливо – заохотити молоду частину нашої громади до висловлення своїх думок про незалежність України і включитися активно у святкування з нагоди її 10-ої річниці.
Батьків і учителів просимо підтримати цей проєкт, заохочуючи студентів до активної участи.

Тема есею: **„ЯКЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ МЕНЕ МАЄ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ"**

Три найкращі есеї будуть відзначені нагородами:

- ❖ ПЕРША НАГОРОДА: 1,000 дол. – стипендія.
- ❖ ДРУГА НАГОРОДА: Вікенд на СОЮЗІВЦІ.
- ❖ ТРЕТЯ НАГОРОДА: 2-томна Енциклопедія України – Володимира Кубійовича.

Правила для учасників:

* 300-500 слів машинопису на аркуші паперу 8.5 x 11інчів.
* Українською або англійською мовами.
* На відворотній стороні статті треба подати:
  - Ім'я і прізвище, адресу, число телефону і електронної пошти.
  - Вік студента і ступінь навчання.
  - Назву школи, в якій навчається.
* Усі есеї мусять бути підтверджені поштовою печаткою не пізніше **п'ятниці, 1-го червня 2001 р.**, та вислані на адресу:

The Ukrainian National Association
Attention: Oksana Trytjak
2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

- Три судді виберуть трьох переможців, рішення суддів остаточне.
- Найкращих 10 есеїв друкуватимуться на сторінках „Свободи" і „The Ukrainian Weekly"
- Усі есеї будуть передані Президентові України.

Для дальших інформацій можна звертатися до Оксани Тритяк, Координатора особливих проєктів УНС

Тел.: 973-292-9800 дод. 3071

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ РОДАК член УНС Відд. 220 Т-ва свв. Петра і Павла в Чикаго, Іл. Померла 13 вересня 2000 р. на 76-му році життя. Нар. в Україні. Членом УНС стала в 1971 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Йосифа, доньку Ненсі і двох синів Мирона і Йосифа. Похорон відбувся 16-го вересня 2000 р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Alsip, IL.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ІГОР САГАЙДАКОВСЬКИЙ член УНС Відд. 37 Т-ва „Любов" в Елизабеті, Н.Дж. Помер 17 лютого 2001 р. на 79-му році життя. Нар. в 1922 р. на Волині коло Ковля. Членом УНС став в 1973 р. Залишив у глибокому смутку дружину Евгенію, двох синів Ігоря і Андрія, сестру Міліцу. Похорон від-бувся 20 лютого 2001 р. на цвинтарі East Ridgelawn в Clifton, NJ.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

СОФІЯ КАСОН член УНС Відд. 102 Т-ва свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 1 січня 2001 р. на 83-му році життя. Нар. в 1917 р. в Клівленді, Огайо. Членом УНС стала ва 1961 р. Залишила в глибокому смутку дочок Елейн і Ненсі, двох внучок. Похорон відбувся 5 січня 2001 р. на цвинтарі Holy Cross, Clevelend, OH.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

БОГДАН БАСАЛІ член УНС Відд. 174 Т-ва „Ватра" в Дітройті. Помер 3 січня 2001 р. на 78-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Членом УНС став в 1984 р. Залишив у глибокому смутку племінницю. Похорон відбувся 3 січня 2001 р. на Evergreen Cemetery, Detroit

Вічна йому пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА ДЕМКОВИЧ член УНС Відд. 409 Т-ва св. Івана в Данмор. Померла 13 листопада 2000 р. на 84 році життя. Нар. в 1913 р. у Belleville, IL. Членом УНС стала в 1934 р. Залишила в глибокому смутку сестер Алісу і Анну. Похорон відбувся на Cathedral Cemetery в Scranton, PA.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ВОЛОДИМИР ЕВГЕНІЙ БАТІНГ член УНС Відд. 409 Т-ва св. Івана в Danmore, PA. Помер 7 вересня 2000 р. на 76-му році життя. Нар. в 1924 р. в Скрентон, Па. Членом УНС став в 1942 р. Залишив у глибокому смутку дружину Маргарет, сестру Ольгу, синів Томаса, Івана і Михайла, дочок Маріянну і Розмарі, 5 внуків. Похорон відбувся 11 вересня 2000 р. на цвинтарі Gate of Heaven в Los Altos, CA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ІВАН ФЕДУНИШИН член УНС Відд. 367 Т-ва Запорозька Січ в Рочестері, Н.Й. Помер 12 грудня 2000 р. на 76-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Членом УНС став в 1976 р. Залишив у глибокому смутку дружину Анну, синів Стефана і Петра, двох внуків і брата. Похорон відбувся 16 грудня 2000 р. на цвинтарі св. Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ІВАН СЦІЛЕНИЙ член УНС Відд. 96 Т-ва св. Йосифа. Помер 23 жовтня 2000р. на 83-му році життя. Нар. в 1917 р. в Johnstown, PA. Членом УНС став в 1964 р. Залишив у глибокому смутку дружину Джулію, синів Івана і Бруса, дочку Боніту. Похорон відбувся 25 жовтня 2000 р. на цвинтарі св. Володимира в Johnstown, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ГАЛИНА ЗАЯЦЬ член УНС Відд. 472 Т-ва Пласт в Чикаго, Ілл. Померла 5 лютого 2001 р. н а 75-му році життя. Нар. в 1926 р. в Себечеві, Сокальський р-н, Львівська обл., Україна. Членом УНС стала в 1958 р. Залишила в глибокому смутку чоловіка Романа, дочку Надію і сина Юрка. Похорон відбувся 10 лютого 2001 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

НАТАЛІЯ ШАЛЕВА член УНС Відд. 157 Т-ва св. Архистратига Михаїла в Чикаго. Померла 9 січня 2001 р. на 76-му році життя. Нар. в 1924 р. в Україні. Залишила в глибокому смутку доньку Анну і сина Івана. Похорон відбувся 12 січня 2001 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ЙОСИФ ГАНЯК член УНС Відд. 230 Т-ва св. Івана Хрестителя в Янгставн, Огайо. Помер 6 лютого 2001 р. на 80-му році життя. Нар. в 1920 р. в Польщі. Членом УНС став в 1952 р. Залишив у глибокому смутку дружину Стеллу, сестру Марію в Польщі, братів Василя, Івана, Стенлі і Франка. Похорон відбувся 10 лютого 2001 р. на цвинтарі Oakwood в Sharon, PA.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ІВАН МОВЧАН член УНС Відд. 473 Т-ва ім. Головінського в Монтреалі, Канада. Помер 4 лютого 2001 р. на 80-му році життя. Нар. в 1921 р. в Україні. Членом УНС став в 1970 р. Залишив у глибокому смутку дружину Зіну і двох синів Юрія і Мирослава. Похорон відбувся 8 лютого 2001 р. в Монтреалі, Канада.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ТАРЧАНИН член УНС Відд. 291 Т-ва ім. Т. Шевченка в Клівленді, Огайо. Померла 10 лютого 2001 р. на 79-му році життя. Нар. в 1921 р. в Хотинці, Україна. Членом УНС стала в 1950 р. Залишила у глибокому смутку дочку Лідію, внуків і правнуків. Похорон відбувся 14 лютого 2001 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Клівленді, Огайо.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

АННА ОЛЕНІК член УНС Відд. 264 Т-ва Український Тризуб в Карнегі, Па. Померла 19 лютого 2001 р. на 82-му році життя. Нар. в 1918 р. в Лігайтон, Па. Членом УНС стала в 1942 р. Залишила в глибокому смутку синів Роберта, Стефана і Василя, дочок Джоан, Маріон, 10 внуків і правнуків, братів і сестер. Похорон відбувся 23 лютого 2001 р. на цвинтарі св. Марії в Kennedi Township.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

ГАРРІ ЖЕРЕБНЯК член УНС Відд. 180 Т-ва ім. І. Франка в Акрон, Огайо. Помер 27 серпня 2000 р. на 79-му році життя. нар. в 1921 р. в Чикаго, Іл. Членом УНС став в 1959 р. Залишив у глибокому смутку дружину, синів і дочку. Похорон відбувся 1 вересня 2000 р. на цвинтарі Holy Cross в Акрон, Огайо.

Вічна йому пам'ять!

Секретар

ЮСТИНА КОТИС член УНС Відд. 42 Т-ва ім. Т. Шевченка в Пассейку, Н. Дж. Померла 24 грудня 2000 р. на 89-му році життя. Нар. в 1911 р. Залишила у глибокому смутку сина Василя і 10 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Михаїла в Лоді, Н. Дж.

Вічна їй пам'ять!

Секретар

З жалем повідомляємо рідних, друзів і знайомих, що 10 квітня 2001 р. відійшла у вічність на 99-му році життя наша найдорожча

МАМА, ТЕТА, ТЕЩА і БАБУСЯ

СВ. П.

МАРІЯ ПАВЛЮК-СТАСЮК

ПОХОРОН відбувся в суботу, 14 квітня 2001 р. з української католицької церкви св. Йосафата в Трентоні, Н. Дж. на місцевий цвинтар.

В глибокій скорботі про молитви за душу Покійної просять:

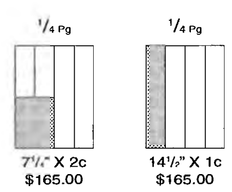
дочка – АНІЗІЯ ҐІЛЬ з мужем ЄВГЕНОМ
внучка – ХРИСТЯ ТЕРШАКОВЕЦЬ з мужем АНДРІЄМ та синами ПАВЛУСЕМ і МИХАСЕМ
невістка – АНІТА ПАВЛЮК
внучка – МОНІКА ҐАТТЕНШТАЙН з мужем ТОМОЮ та дітьми: сином АЛЕКСАНДРОМ та дочкою КАТЕЮ
сестрінка – БОГДАННА ҐЕЛЕТА з мужем ЯРОСЛАВОМ
кузинка – ВОЛОДИМИРА МАЦЮРАК
сваха – МИРОСЛАВА ТЕРШАКОВЕЦЬ з ріднею
родина СТЕФАНА і БОГДАНА МАКУХІВ.

Вічна Їй пам'ять!

Адреса родини: Anisja Gill, 803 Honey Run Rd., Amber, PA 19002.

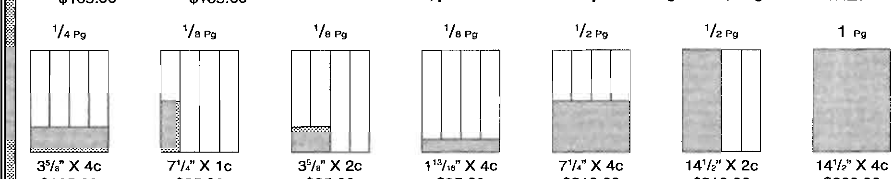
ADVERTISING RATES FOR SVOBODA

(Published in Ukrainian on Fridays)

ALL ADVERTISEMENTS MUST BE RECEIVED BY WEDMESDAY NOON ONE WEEK PRIOR TO PUBLICATION.
OBITUARIES ACCEPTED BY TELEPHONE DAILY UNTIL 9 A.M. OF THE WEDNESDAY THE PAPER IS PRINTED

All general advertising: 1 inch, single column ____ $12.00
Fraternal, personal and community advertising: 1 inch, single column ____ $7.50

Quantity discounts:

1-9 ads ____ $12.00 per inch/Sc
10 or more ads ____ 20% discount
24 or more ads ____ 25% discount
52 ads ____ 30% discount

NOTE:

1. A 50% deposit is to accompany the text of the advertisement.
2. All advertising correspondence should be directed to: Mrs. Maria Oscislawski Advertising Manager. Tel.: (973)292-9800 ext. 3040 2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.
3. Kindly make checks payable to Svoboda or The Ukrainian Weekly, as appropriate.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього Господа відійшов у вічність на 87-му році свого трудолюбивого життя мій найдорожчий МУЖ

бл. п.

о. диякон МИХАЙЛО ДОБОШ

Спочив у Бозі 17 січня 2001 р.Б. в Маямі, Фльорида.
Похований на цвинтарі св. Духа, у Hamptonburg, NY.

Моя щира подяка о. парохові Іванові Чировському за духовну опіку під час недуги та за Службу Божу з Панахидою;

Преосвященним Владикам: митрополитові Стефанові Суликові – Філядельфія, єпископам: Василеві Лостенові – Стенфорд, Робертові Москалеві – Парма, Михайлові Вівчарові – Чикаго, Михайлові Кучм'якові – Лондон, Михайлові Гринчишинові – Париж;

Всечесним отцям: Богданові Лукієву – Нюарк, мср. Іванові Стевенському – Консієр, GA, мср. Теодорові Приймі – Судбури, Василеві Приймі – Люрд, Олексі Костикові – Ґлен Спей за Служби Божі та надіслані співчуття.

Щиросердечна подяка о. Богданові Лукієву, парохові церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, за похоронні відправи та тепле слово про Покійного, церковному хорові та диригентові п. Михайлові Стащишинові за відспівання Служби Божої й Панахиди.

Дякую Преподобним Сестрам Служебницям НДМ, Марії Робак і Любі Батька та шкільним дітям за участь у Службі Божій та приняття св. Причастя в намірен-ні Покійного.

Дякую Петрові й Наталії Мельникам і Орисі Пацлавській за прибуття на цвинтар, а Петрові Мельникові за зворушливе прощальне слово над могилою.

Сердечна подяка о. Збігневові Бжезіцкому за обряд запечатання гробу.

Моя сердечна подяка всім приятелям і знайомим за особисті, телефонічні й листовні вислови співчуття (які так полегшили мій біль і самоту), за квіти, пожертви на Служби Божі та різні цілі.

З глибини мого серця дякую найближчій родині Покійного: братанкові Федорові Добош, його дружині Тамарі, синові Михайлові та синовій Тані, а також моїй племінниці Вікторії Карп, які були зі мною в цей тяжкий час.

Дякую дуже моїм сестрінкам Яркові й Андрієві Кухтарукам та Ірусі Вислобіцькій, які прибули з Канади, щоби попрощати хресного батька й улюбленого вуйка.

Дякую Іванові Дубілеві за жертвенну допомогу в полагодженні всіх справ.

Спасибі похоронному заведенню „Литвин і Литвин" за совісну та фахову обслугу.

<u>ЗА ВИЯВИ СПІВЧУТТЯ:</u>

Провидіння – Філядельфія, Марійська Дружина – Нюарк, Т-во Сеніорів – Маямі, Віра Андрейчик з родиною, Л. і В. Гладкі, Ю. і О. Іваницькі, Роман Іваницький, Роберт Адамяк, сестра Бернарда, Люба Бугай з родиною, Іван Плита, Адольф Гладилович, Михайло Дуб, о. Роман Гарвас, організація „Вітас", о. диякон Юрій Малаховський.

<u>ЗА КВІТИ:</u>

Провидіння, родина Петриків, родина Вальчуків, родина Коляковських, Ярко Кухтарук з родиною, Андрій Кухтарук з родиною та Ірена Вислобіцька з родиною.

<u>НА СЛУЖБИ БОЖІ:</u>

Адріян Гаврилів (кожний день через рік), Зеня Бундзяк, д-р Л. і Ю. Стефанівські, Марійська Дружина - Нюарк, Надія Іванчук, Надія Мандрусяк, Ірина й Наталія Трач, Антін і Анна Житинські, Михайло і Анна Матіяш, Василь Матіяш, Лідія й Орест Цяпка, Мартин і Анна Панько, Перл та Іван Саміла, Олег і Оленка Колодій, Зенон Легедза і доньки, Прокіп Пікулович, родина Лазірко, Тамара Гординська, Маруся Олесницька, Володимир і Володимира Васічко, Марія Грицковян, Віктор Роговський, Володимир і Ольга Бучко і Наталія Кравчук (дол. 100 – на Службу Божу в Зарваниці).

<u>НА ШКОЛУ ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ:</u>

100 дол. – Володимир і Володимира Васічко; 50 дол. – Ігор і Люба Бугай; 25 дол. – Євгенія та Володимир Шпирка, Ігор і Марія Кігічак; 20 дол. – Софія і Антоніюс Лянге, Орися і Василь Матіяш, Таїса Богданська, Олександер Напора, Тарас і Анна Василик, Михайло і Люба Дзіман; 15 дол. – Роман Пиндус.

Разом: 335 дол.

<u>НА БОГОСЛОВСЬКУ АКАДЕМІЮ У ЛЬВОВІ:</u>

5,000 дол. – Т-во Українських Сеніорів у Маямі; 1,000 дол. – Юлія Добош; 500 дол. – Михайло Ковальчук, Ірина й Микола Ракуш; 100 дол. – Любов і Андрій Маринюк, Наталія й Омелян Татунчак 30 дол. – Мирослава Цап, Павло Плечінь; 25 дол. – Тамара та Франко Гурин, Лідія та Володимир Гладкі, Ева й Богдан Лужняк, Оксана Пясецька; 20 дол. – Анна Івашко, Ярослав Киюка, Стефанія Гурко, Дмитро Таращук; 15 дол. – Леся Демянчук; 10 дол. – Євгенія й Зенон Янківські.

Разом: 7,465 дол.

Нехай Господь благословить Вас своїми ласками.

Дружина ЮЛІЯ ДОБОШ

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
(28 квітня 1991 р.) нашого найдорожчого і ніколи незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ, ПРАДІДУСЯ І БРАТА

св. п.

о. МИРОСЛАВА ХАРИНИ

Митрофорного Протоієрея і шамбеляна
будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

собор св. Юра, Львів;
церква св. Михаїла, Львів;
церква Пресвятої Богородиці, Львів;
церква св. Миколая, Київ;
церква Пресвятої Богородиці, Люрд;
церква св. Йосафата, Філядельфія;
церква св. Миколая, Філядельфія;
церква св. Йосафата, Трентон;
церква свв. Петра і Павла, Бріджпорт;
церква свв. Петра і Павла, Плимут;
місія Божественного Слова, Техні.

Просимо знайомих і колишніх парафіян церкви св. Йосафата у Філядельфії злучитися з нами в цей день в молитвах за душу Покійного.

дружина – МАРІЯ
діти – ХРИСТЯ СЕНИК з чоловіком БОГДАНОМ і родиною
– ДЗВІНКА КУЛЬЧИЦЬКА з чоловіком ХРИСТІЯНОМ і родиною
– РОСТИСЛАВ
брати – ДАНИЇЛ і МИРОН з родинами.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у вічність 29 січня 2001 р., на 83-му році життя, наш найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ і ШВАГЕР

бл. п.

проф. СТЕПАН КАНАФОЦЬКИЙ

нар. в Городку у Львівській області в Україні.

Залишив у глибокому смутку:
дружину – ЛІДУ з дому КЕРНИЦЬКУ
дочку – ХРИСТИНУ з чоловіком АНДРІЄМ ПЕТРИКІВ
внука – АДРІЯНА
швагра – ІГОРА КЕРНИЦЬКОГО з родиною в Німеччині
та ближчу і дальшу родину в Україні.

Цією дорогою складаємо нашу сердечну подяку приятелям та знайомим за участь в похоронних відправах, Богослуженні і тризні у 40-ий день смерти Покійного, за вислови співчуття та за велику підтримку у нашому смутку.

Дякуємо о. митратові І. Кротцю, о. М. Панчукові та о. П. Гайді за відправи Панахиди, похоронних Богослужень і обрядів та поминального Богослуження у 40-ий день смерти Покійного.

Сердечна подяка Вірі Зельвах за прощальне слово від учительської громади Чикаго на Панахиді та Наталці Іванів, голові головної управи Українського Золотого Хреста, за поминальне слово на тризні.

Щира подяка родинам Борачук, Сілецькі, Арчі і фірмі „Премір" за вінки.

Дякуємо похоронному заведенню „Музика" за переведення похорону.

Висловлюємо щиру подяку за вислови любови та приязні до нашої родини та пожертви.

В пам'ять Покійного пожертви дано на слідуючі добродійні цілі:

610 дол.	Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля – Чикаго;
220	Табори Українського Золотого Хреста для дітей Чорнобиля в Україні;
165	Енциклопедія Діяспори;
125	Народна Школа св. Миколая в Чикаго;
135	Поминальні Богослужения при парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаго і в Україні;
110	Український Національний Музей в Чикаго;
105	Товариство Української Мови;
100	Будівельний Фонд парафії свв. Володимира і Ольги в Чикаго;
100	Катедра Богословії імені о. митрата Бутринського;
100	Сиротинець в Тернополі;
95	Семінарія в Рудно, Україна;
70	Інститут Модерного Мистецтва в Чикаго;
60	Учительська Громада Чикаго.

Нехай Господь винагородить Вас своїми ласками!

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, 3 жовтня 2000 р. на Фльориді, відійшов на вічний спочинок наш найдорожчий і незабутній

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, ПРАДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

РОМАН ПОРИТКО

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 5 жовтня 2000 р. на Фльориді в похоронному заведенні „Farley", а відтак, 7 жовтня 2000 р. в Нью-Йорку в похоронному заведенні Яреми.

Цією дорогою складаємо щиру подяку Всечеснішим отцям на Фльориді: о. митрату д-рові І. Тилявському за відслуження Панахиди і за теплі прощальні слова, о. митрату Борисюку за участь в Панахиді і від Осередку, о. митрату Волощукові за уділення миропомазання, бл. п. Романові в лікарні і за відслужения Служби Божої в сороковий день смерти в асисті Всечесніших отців з України о. Дмитра Блажейовського і о. Ковальчука і за участь в поминках.

Щиросердечно дякуємо парохові церкви св. Юра о. Лаврентію ЧСВВ за відправлену Панахиду за прощальні слова як рівнож о. Патрикію Пащаку за упокійну Службу Божу. За гарну проповідь, відпроваження тіла бл. п. Романа на цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку і за участь в поминках.

Від щирого серця дякуємо пані Ані Бачинській за ніжний і дуже мелодійний спів в церкві і пану Миколі Галіву за милозвучну допомогу в співі.

Окрема подяка промовцям: д-рові В. Королю за гарні і ніжні слова під час Панахиди на Фльориді, він був дуже дорогим і близьким приятелем бл. п. Романа ще з України, він часто допомагав йому своїми медичними порадами і не раз рятував йому життя; редакторові Ярославу Гайвасу, нашому дорогому сусідові за гарну промову під час Тризни на Фльориді; редакторові Миколі Галіву за прекрасні прощальні слова і за поміщення обширної і точної статті в „Патріярхаті" про життєвий шлях бл. п. Романа.

Глибоке від серця спасибі нашим приятелям і близьким сусідам на Фльориді, котрі розуміючи наше велике горе, не жаліли дорогого часу від ранку до ночі перебували з нами в лікарні і допомагали полагоджувати всі необхідні справи, зв'язані зі смертю і похоронами бл. п. Романа.

Ми невимовно вдячні нашим рідним Христині і Романові Лазор, котрі весь час були з нами в лікарні, своєю присутністю піддержували нас на дусі і були готові прийти з поміччю в любий час дня і ночі.

Щира подяка членам церковного хору і членкиням 56 Відділу Союзу Українок з головою п. О. Свистун за висловлені щирі співчуття і за проведену збірку на добродійні цілі, як рівнож все усміхненій пані Ціко і паням на кухні за виготовлення смачної їжі на тризну.

Дякуємо похоронним заведенням на Фльориді і в Нью-Йорку за взірцеве переведення похоронів.

Сердечна подяка всім рідним, приятелям і знайомим, котрі віддали останню християнську прислугу бл. п. Романові своєю присутністю в похоронних відправах і попращали Його в останню дорогу та зложили пожертви в Його пам'ять.

В пам'ять Покійного вплинули слідуючі пожертви:

НА ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ:

С.М. Ганущак, о. Р. Ганкевич, З. і М. Галів, М. і О. Граб, П. і Л. Гой, П. Гной, П. Добрянський, О. Іваськів, Ю. і В. Копчинські, І. Кузик, Х. і Р. Лазор, М. Лозинська, О. Мізь-Савойко, п. Мотилі, Х. і Ю. Навроцькі, Є. і С. Олексин, І. П. Остапчук, М. Прятка, М. Поритко, Д. Пилипець, О. і Ю. Сосенко, А. і С. Секрета, О. Фернега, З. Цюцюра, В. Шуль і М. і С. Хемич.

НА СИРОТИ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ 56 ВІДДІЛ СУА В НОРТ ПОРТІ, ФЛЬОРИДА:

	500 дол.	Поритко Галина;
по	50	д-р Б. і О. Ткачук, М. Наливайко;
	40	Петро Добрянський;
по	25	О. і М. Пастернак, Віра Шуль;
по	20	З. Барусевич, М. Барабаш, д-р Ґерент, С. Качмарський, д-р А. і В. Мотика, О. Магоцька, І. Юрчик, М. і В. Ровенко, І. і М. Радзикевич, Д. Пилипець, М. і С. Чорній, П. і В. Яким;
по	10	В. Барабаш, Микитчаки;
	5	М. Тисовська.

Разом: 945.00 дол.

„НА БУЛОЧКУ І МОЛОКО ДІТЯМ В УКРАЇНІ" ЧЕРЕЗ 56 ВІДДІЛ СУА:

	100 дол.	д-р В. і Г. Король;
по	50	Л. і М. Герасимів, д-р І. і Л. Інграм, Л. Фіцалович, С. Шандра;
	40	Христина і Роман Лазор;
по	30	І. Костишин і Л. Романишин;
по	25	Л. Ярмак, Н. Іванчук, М. Маріяні, О. Мельничин;
по	20	М. і М. Наваринські, А. і А. Хомик, О. і Р. Свистун, д-р Б. і О. Ткачук, С. Юськевич, Л. Яськів, Д. Цвіль;
по	15	Р. Сокольський, Ятан (нечіткий підпис);
по	10	А. Мерещак, А. Качмарська, Л. Крук, С. Олійник, М. Сулима, К. Кобрин, З. Кучкуда, В. Тимочко і Б. Фридер;
по	5	Л. Козак, А. Скіз, З. Ференц, Г. Янчишин, У. Стадник.

Разом: 785.00 дол.

НА ЖУРНАЛ „ПАТРІЯРХАТ":

	250 дол.	Надя Пастушенко;
по	100	Галина Поритко, Люся і Дам'ян Поритко, Ірина Ярошевич (донька) і Нєна Дорожинська;
	75	Слава і Юліян Павлишин;
	60	Ельфріда і Степан Олексин;
по	50	Зірка і Микола Галів, Нуся і Володимир Мелько, Богдан, Данко і Міка Поритко, Христя і Нестор Поритко, Анна і Степан Секрета;
по	25	Стефа і Микола Ганущак, Юля і Володимир Копчинські;
	20	Оксана Фернега.

Разом: 1,105.00 дол.

Пані Стефі Ганущак складаємо сердечну подяку за проведену збірку на „Патріярхат" під час поминок.

НА ФОНД „СВОБОДИ":
100. дол. Оксана і Ярко Шумило.

НА ЦЕРКВУ В ГАНТЕРІ:
100 дол. Люся і Дам'ян Поритко.

НА ФОНД „НАЦІОНАЛЬНА ТРИБУНА":
50 дол. Стефа Мороз-Бартко.

НА МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ:
20 дол. Олена Качала.

Разом: 270 дол.

Усіх разом: 3,105.00 дол.

Наша щиросердечна подяка всім.

Нехай Всевишній нагородить Вас всіх сторицею.

Залишені в безмежному смутку:

дружина – ГАЛИНА
донька – ОРИСЯ (ІРИНА)
брат – ДАМ'ЯН
з родинами в Америці і в Україні.

Спеціяльна щиросердечна подяка рідним в Україні, що так численно молилися на Службах Божих за спокій душі бл. п. Романа і справляли тризни в його честь.

Нехай американська земля буде Йому легкою мов рідна.

Вічна Йому пам'ять!

В глибокому смутку і болю ділюся з рідними, приятелями і знайомими тяжкою вісткою, що 23 грудня 2000 р. упокоїлася в Бозі моя одинока СЕСТРА

бл. п.

ЛЮБА ВІТИК-ГАРМАТІЙ

членка ОУН, довголітній політичний в'язень (10 років) у Медвежогорську і Воркуті.

Закінчилося Її многострадальне життя та пам'ять про неї залишиться на довгий, довгий час у всіх хто Її хоч коротко знав. У Червонограді - Кристинополі живуть опечалений

син – ІГОР
невістка – МАРІЯ
та двоє їхніх дітей – МИРОСЛАВА і ЛЮБОМИР

Покійна похована в селі Колбаєвичах Рудківського району біля найрідніших: батька о. Михайла і Марії Вітик з дому Лазоришак, бабусі Олімпії Яремкевич-Лазоришак та тети Стефанії Лазоришак-Гарматій.

Молитися за душу Покійної просить горем прибита

ОЛЕНА ВІТИК-ВОЙТОВИЧ з родиною.

У глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що в суботу, 31 березня 2001 р. відійшов у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ та БРАТ

бл. п.

СТЕФАН ПОКОРА

нар. 1 січня 1920 р. в Озерні, на Тернопільщині.

ПАНАХИДА відбулася у середу, 4 квітня 2001 р.
ПОХОРОН у четвер, 5 квітня 2001 р. на цвинтар св. Михаїла в Глестенберрі.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – СТЕФАНІЯ
сини – БОГДАН з дружиною АННОЮ
– ОЛЕСЬ з дружиною ВІРОЮ
внуки – АНДРІЙ, РОМАН і МАРКО
сестра – СОФІЯ КЕНДЗЬОРА в Україні
та ближча і дальша родина в Америці та в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040